

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig	15 pengő
500 "	30 "
1000 "	50 "
2000 "	90 "
3000 "	120 "
ezen felül	150 "
Résvénytársaságok, szövetkezetek, vállalatok	90 "
Egyéb tagok részére évi tagdíj	10 "

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt
A szerkesztésért és kiadásért felelős:
Buday Barna főszerkesztő.
Szerkesztő: **Kothmeyer Imre**

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 351-05

Előfizetési árak:

OMGE-tagoknak:		Előfizetőknek:	
Negyedévre	6 pengő	Negyedévre	10 pengő
Félévre	11 "	Félévre	18 "
Egészévre	20 "	Egészévre	32 "

Külföldre a fenti árak és a postaköltség
Előfizetést csak naptári negyedévekre fogadunk el

Kiadóhivatal: Budapest, IX., ÜH61-ut 25. Telef.: József 899-32

TARTALOM:

- Október 31. (—r)
- A mezőgazdasági és az ipari fejlődés lehetőségei. Vármezei gazdasági egyesületeink értéke. Mezeyi bikák.
- A homoki borsó. (Scabó Lajos.)
- A Wellmann-fele bíralat a vidéki állatdíjazásoknál. (Bessenek Alfonz.)
- A menesbéli lótenyésztés mely irányai kívánják meg az országos törzskönyv megteremtését. (Döhrmann Henrik.)
- A résztartalmu védekezéseszer és a bor. (S. Földes Gyula.)
- A takarmányanyagok termékegyességének helyes megoldása a futóhomokon. (Westik Vilmos)
- Uj rendeletek.
- Könyvismertetés.
- A gazdaközönség köréből. (A magyar mezőgazdaság teherviselő képessége nincs kiaknázva. — Fischer József. A Lucerna ösi vetése. — Tallán István. Egérkár. — Weiss Gáspár.)
- A Mangalicatenyésztők Országos Egyesületének alakuló közgyűlése.
- Horánszky Dezső †
- A meteorológiai megfigyelések gyakorlati kihasználása. (Kenessey Béla.)
- Fegyver közlemények.
- Társaság, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEL.

A „Köztelek” jutalomdíjakat tűz ki gyakorlati szakközleményekre.

A „Köztelek” szerkesztősége serkenteni kívánja gyakorlati gazdáinkat arra, hogy megfigyeléseik és tapasztalataik eredményét közreadják, jutalmat tűz ki az 1927. év folyamán beérkező legtanulságosabb gyakorlati szakközleményekre.

A három legjobb gyakorlati cikk szerzőjét emlékművekkel és emléktárgyakkal kívánja megjutalmazni.

Részvesz a pályázatban minden gyakorlati gazdától eredő gazdasági szake cikk, amely ezévi december hó 15-éig a szerkesztőséghez érkezik.

Azok a szerzők, akik eddig a határidőig új közleményt küldenek be, az 1927. év folyamán a „Köztelek”-ben mar megjelent cikkeikkel is részt vesznek a pályázatban.

A cikkeket a szerkesztőség bírálja el, az illetékes rovatvezetőkkel együttesen.

Az emlékműveket és emléktárgyakat az OMGE 1928. évi január havi választmányi ülésén, a jutalomra jelölt cikkek érdemeinek méltatásával, az OMGE elnöke fogja kiosztani.

Reméljük, ez az erkölcsi elismerés buzdítóan fog hatni arra, hogy a gazdaközönség gyakorlati tapasztalatait a „Köztelek” hasábjain keresztül közzétesse tette s ezzel is szolgálja a mezőgazdasági haladás érdekeit.

Budapest, 1927. okt. 20-án.

A „Köztelek” szerkesztősége.

Gyakoroltató számtartási tanfolyam a Közteleken.

Az OMGE üzemi és számtartási osztálya a mezőgazdasági számtartás, illetve a gazdasági könyvek vezetésének, zárszámadások, mérlegek elkészítésének gyakorlati elsajátítása céljából gyakoroltató tanfolyamokat rendez a Közteleken.

Legközelebbi tanfolyam 1927. november 14-én kezdődik és november 19-én végződik.

Kérjük az érdeklődőket, hogy minél előbb jelentkezzenek az OMGE titkári hivatalánál, a részvételi díjnak, 40 pengőnek az OMGE pénztárába (Budapest, IX., Köztelek-utca 8) egyidejű beküldése mellett, mert a felvételnél a jelentkezés sorrendje lesz a mérvadó.

Igazgató.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányának,

ugy is, mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége végrehajtóbizottságának

folyó évi november hó 9-én (szerdán) d. e. 10 (tíz) órakor a Köztelek székháza nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8., II. em.) tartandó

V. rendes gyűlésére.

Somssich László gróf s. k. az OMGE elnöke.

A részletes tárgysorozatot lapunk legközelebbi számában fogjuk közölni.

Egyről-másról.

Október 31.

Még nem mehetett át a köztudatba, azonban fel kell jegyeznünk a mai nemzedék és az utókor számára, hogy október 31-én tartja meg hazánk először a takarékosági napot. Ezzel a milánói Nemzetközi Takarékosági Intézet buzdítására az Északamerikai Egyesült Államok, Olaszország, Németország, Svájc, Svédország, Hollandia, Csehország és Ausztria példáját követjük, ahol ezt a napot mindenfelé a takarékoság érdekében szóval, írásban és képben való propagandának szentelik.

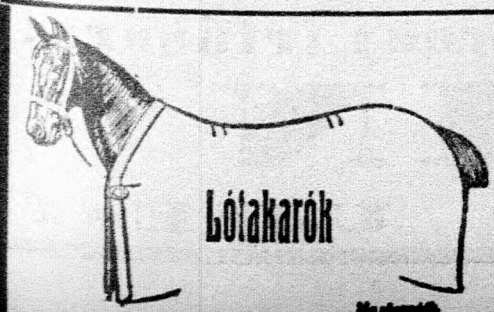
Erre a népszerűsítő, toborzó munkára nálunk is nagy szükség van, mert a takarékoság bizony nem tartozott eddig nálunk a legelterjedtebb erények közé. Nemcsak a pénzzel: az időnkkel, az egészségünkkel, az élelemmel, a fényűzési kiadásokkal, a terményeinkkel s a gazdasági felszerelésünkkel sem tudunk eléggé takarékoskodni. A legutóbbi évek ugyan kemény

iskolát jelentettek sokak számára, de azért a leg-többen még ma is csak félve, szegyenkezve, leplezgetve mernek a megrögzött régi, rossz szokásokkal szakítani s nem büszke magától értetődéssel, hanem szinte bocsánatkérőleg gyakorolják a takarékoság szép erényét. Mások viszont azt hangoztatják, hogy az inflációs korszak tanulságai megmutatták, mennyivel rosszabbul járt a takarékos ember a könnyelmű adósságesinél. Az előbbinek elolvadt a fáradságosan összekuporgatott vagyona e nehéz idők tüzes kohójában, míg az utóbbi vígan sültögette a mások javait pusztító lángnál a maga pecsenyét és habár maradandó értékeket ő sem igen tudott ezen a nagy világrengésen átmenteni, legalább kiélvezte fenéig a kínálkozó lehetőségeket.

Uj gondolkodásnak, új eszményeknek kell jönniök, hogy a takarékoság megcsufolt hamupipókéjét az emberiség megint trónra emelje; hogy mai szegénységünkben megint hozzáálljunk temérdek lemondás, önfegyelmzés és áldozat árán a gazdasági erőgyűjtéshez; hogy elfelejtjük mindazt a veszteséget, amit hosszú évek takarékoskodásának szétporladt eredményében elvesztettünk és előről kezdjük a régi munkát, a régi küzdelmet!

Kettő segíthet bennünket ebben: szilárd bizalom és erős akarat. Bizalom abban, hogy a közelmúlt évek gyászos értékpusztulása nem ismétlődhet meg, hogy jobb jövő elé nézünk, amelyben pénzünk értékállandósága biztosítva marad. És erős akarat az akár lemondás árán való tőkegyűjtésre, a több és jobb beosztással való gazdálkodásra a szivós kitartással való újjáépítésre. Az október 31-i takarékosági napon hordjon oda minden magyar gazda is egy-egy téglát nemzeti jövőnknek ehhez az ujonnan épülő kis gunyhóházhoz. Vessen ki-ki számot önmagával és iparkodjék újra kezdeni a régi termelő munkát, a régi fillérkuporgatást, a régi erőgyűjtést, hogy minél jobban függetleníthessük magunkat a külföldi hitelre való reantaltság és az idegen kamatdiktatura alól. Csupán egyetlen ponton hagyjon fel gazdaközönségünk az eddig éppen csak ott, helytelen irányban tanusított takarékosággal: mikor az agrár érdekképviseleti szervezetekkel szemben fennálló tagsági díjtartozásokról és az agrárius szervezkedés támogatásáról van szó. Mert itt a legnagyobb bőkezűség és áldozatkészség a köz érdekei iránt egyszersmind a legjózanabb és legelőrelátóbb takarékoskodás is mimagunkkal szemben. (—r)

A mezőgazdasági és az ipari fejlődés lehetőségei.
Magyarország mindig agrárállam volt, ez a jellege azonban sohasem domborodott ki annyira, mint az országoskutatást követő időkben. Már a külkereskedelmi forgalom adataiba vetett első tekintet is meggyőz arról, hiszen kivitelünknek mintegy 80 százalékát a mezőgazdasági termények szolgáltatják. Egyedül csak a baromfiak és baromfitermékek kivitelének értéke feleannyi, mint amennyit egész ipari kivitelünk értéke tesz. Már ebből is megítélhető, hogy a külkereskedelmi mérleg javítása szempontjából milyen jelentősége van csak például a baromfitermesztés fejlesztésének is, nem beszélve a még fontosabb és kiadósabb termelési ágazatokról. És az agrártermelés fejlesztésével

Gazdasági Montán lótakarók darabonként már **12.50-25.50** pengős árban.
Paradés angol beszegett gyapjúlótakarók kívánságra izlő-
mal és koronával ellátva, ugyszintén **gabonaszákok,** hosszszerű kenderből készült gazdasági **kötélárúk, ponyvák és az összes mezőgazdasági cikkek** legelőnyösebben szerezhetők be a
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-u. 29.
Kivánságra ajánlattal is készséggel szolgálunk.
Telefon: T. 108-43, T. 273-88. Táviratcim: Mezőgazdák, Budapest

együttal a legtöbb embert foglalkoztatjuk, mert a mezőgazdaság, szemben a gyárparral, az ugyanolyan értékű áru előállításához szükséges kezek számát legalább is megtízszerezi. Szociális vonatkozásban sem mérhető tehát hozzá semmiféle nagyiparnak a jelentősége.

Emellett a mezőgazdaság fejlesztésének lehetőségei nálunk még mindig igen nagyok, mert természetlagunkat holdankint évi 2-3 métermázsával, illetve ennyi buza egyenértékével minden boszorkányság nélkül fokozhatnánk s ezt az eredményt aránylag kevés munkatöbblettel érhetnénk el, a természet ingyenes adományainak jobb kihasználásával.

Ennek a többletnek az értékesítése a mai külkereskedelmi viszonyok figyelembevételével még mindig könnyebb, mint ipari gyártmányok kihelyezése, mert bármennyire is az önellátás alapjára helyezkedjenek a külső államok, az agrártermelést az adott határokon túl nem tudják fejleszteni s a világ szükségletét a világ mezőgazdasági termelése belátható időközön belül nem haladja meg. Inkább azt kell feltennünk, hogy amint a háború okozta nyomorúságokat orvosolni sikerül, a fogyasztás jelentéktelen emelkedni fog és amit a földglóbusz terem, az gyomorral talál.

Ezzel szemben a gyárpárt fejleszteni lehet ugyszólván korlát nélkül, mert ehhez csak munkaerő, pénz és vállalkozó kedv kell, ami mindenütt akadhat. De éppen azért, mert az ipari szükségletek kielégítésére minden állam könnyebben berendezkedhetik, az ipari termékeknek idegen piacokra való kivitele egyre nagyobb nehézségekbe ütközik. A gyárpárnak mindinkább a hazai fogyasztás szükségleteinek kielégítésére kell szorítkoznia.

Pártfogásra méltó tehát a magyar iparnak az az egészséges igyekezete, hogy a hazai piacról kiküszöbölje az idegen behozatalt. Nagy kizsákmányolható terület áll előtte itt is, hiszen 1926-ban is több, mint 400 millió aranykorona értékű ipari cikket hoztunk be külföldről. Nem szenved kétséget, hogy a behozott cikkeket jórésben magyar gyártmányok is helyettesíthetnék. Erre a célra a magyar ipar hathatós védelmet élvez és helyben kapja a fogyasztót; ez pedig nagy előny, még ha a nyersanyagot importálnia kell is, mert a nyersanyag szállítása olcsóbb, mint a kész árué.

Egészségtelen azonban és reménytelenebb, mint valaha volt, az a törekvés, amely exportiparok fejlesztésére irányul. A kivitel erőszakolása mindig költséges vállalkozás volt, ma pedig inkább áldozatot követel, mintsem hasznot hozhatna. Sohasem érvényesült tisztábban a magyar iparra az a tétel, mint most, hogy a hazai fogyasztás kielégítésében kell keresnie a hivatását.

Vármegyei gazdasági egyesületeink értéke.

A „Köztelek” legutóbbi számában megemlékezünk arról, hogy a vármegyei gazdasági egyesületek titkári kara testületileg tisztelgett Mayer János földművelésügyi miniszternél, kérve a minisztert, hogy a vármegyei gazdasági egyesületeket jóindulattal támogatásban részesítse és vegye igénybe közreműködésüket az egyes állami célkitűzések megvalósítása körül is. Mayer János földművelésügyi miniszter elismeréssel adózott a vármegyei gazdasági egyesületek működésének, rámutatott arra, hogy azok fennállását feltétlenül szükségesnek tartja, de egyben hangsúlyozta, hogy sikeres működésük elengedhetetlen kellékének tartja, hogy a kisgazdatársadalom is részese legyen az egyesületek keretén belül folyó alkotó munkának. Felhívta a figyelmet arra, hogy az egyesületek vezetősége teljes eréllyel intézze azok munkásságát, mert a társadalmi egyesületek általában annyit érnek, amilyen súlyt azoknak a vezetőség adni tud.

Megszívlelendőnek tartjuk a földművelésügyi miniszternek a küldöttséghez intézett szavait. Örvendetes, hogy a földművelésügyi miniszter a vármegyei gazdasági egyesületek fennmaradását és működését

nélkülözhetetlennek tartja. Ez a felfogás nehezes az egyesületek multbeli eredményes működésén, hanem azon is alapszik, hogy ezek olyan hivatást töltenek be, amelyben más szerv nem helyettesítheti, nem pótolhatja őket. A törvényen alapuló mezőgazdasági érdekképviseleti szervek feladata és hatásköre jórészt más, mint a szabad társuláson alapuló egyesületeké, éppen ezért tette a törvény a hivatalos érdekképviseleti szervek feladatává a gazdasági egyesületek támogatását, amire a földművelésügyi miniszter is súlyt vet.

Vármegyei gazdasági egyesületeink az egyetemes gazdatársadalom érdekében működve, egészen természetesen, hogy a kisebb gazdáknak is helyet kell foglalniuk az egyesület irányító szervében, annak igazgatóválasztmányában. Legtöbb gazdasági egyesületünk bizonyos számú kisgazdát be is választott igazgatóválasztmányába, itt azonban ma még az a baj, hogy kisebb gazdáink huzódózkodva vesznek részt az egyesületi munkásságban, túlzott szerénység, vagy saját magukat leértékelő felfogásuk folytán és távolmaradnak a választmányi ülésektől. E tekintetben az egyesületek vezetőségére hárul a feladat, hogy a kisgazdák értékes elemelt oktassák és az egyesületi életben való részvételhez hozzászoktassák, ami ha megtörtént, a kisgazdák az egyesületeknek lelkes és őszinte támogatói lesznek.

A vármegyei gazdasági egyesületek annyit érnek, amennyi súlyt azoknak vezetőik személye kölcsönöz. Ezt mondotta a miniszter, de ez általános elvnek is bevállik. Valóban, ha az élenkben működő vármegyei gazdasági egyesületeket tekintjük, kitűnik, hogy ezeknek a vezetőség ad tartalmat, hogy az elnökség s a választmány a helyzet magaslátán állva, szívós kitartással végzi azt az önzetlen és fáradságos munkát, amelyet magára vállalt. Igaz, hogy az egyesület végrehajtó szerve tulajdonképpen az egyesületi titkár, akinek ügybuzgóságától sok függ, de a nagyobb koncepciójú kezdeményezés, az állandótevékenység biztosítása mégis csak az elnök személyétől függ, aki az egyesületben azt a szerepet tölti be, mint az óraszerkezetben a rugó, amely az egész szerkezetet munkára készíti.

A földművelésügyi miniszter tiszta látását és gyakorlatias gondolkodását igazolják a vármegyei gazdasági egyesületi titkárok küldöttsége előtt hangzottakott fejtegetései, amelyeket gazdasági egyesületeink vezetőinek különös figyelmébe ajánlunk.

Megyei bikák.

Az állami ménék fogalma és intézménye már évtizedek óta ismeretes Magyarországon és ezek tudvalevőleg a magyar lótenyésztés fejlődésében a legszámottevőbb tényezők közé tartoztak és tartoznak. Állami tulajdonban lévő egyéb apaállatok tartásával és használatának biztosításával eddig tudtukkal a magyar állam még nem szolgált az állattenyésztés többi ágának fejlődését, legfeljebb csak közvetve segítette ezt elő a ménesbirtokokon különböző értékes tenyészállatoknak a köztenyésztés részére való nevelésével és eladásával. Természetesen még kevésbé volt arra példa, hogy vármegyék, vagy más ilyen közületek szolgálják az állattenyésztést apaállatok beszerzésével és tartásával, amely így a községek és közbirtokosságok hatáskörébe szorult.

A Nógrád vármegyében közelmúltban rendezett állattenyésztési vándorgyűlés ezzel szemben most egy új fogalmat és új intézményt ismertetett meg a gazdaközönség szélesebb rétegeivel, amelynek jelentősége messze túlmege a vármegye határain és országsszerte különös figyelmet érdemel és ez a „megyei bikák” fogalmának és intézményének megteremtése, ami Baross József nógrád vármegyei alispán érdekes ötlete és értékes megoldása.

Nógrád vármegye is állattenyésztési alapot alkotott, miként ezt Sopron, Győr és talán még néhány más vármegye is megtette már, olyan módon, hogy a közös apaállatokat használó gazdák a tenyészképes

nőivarú állatok után az alapba évenként bizonyos mérsékelt összeget fizetnek be. De míg a többi állattenyésztési alappal rendelkező vármegyék ezt az alapot a községi bikák beszerzéséhez támogatások kiutalására és egyéb állattenyésztési feladatok megoldására használják fel, Nógrád vármegye az állattenyésztési alappól a megye részére értékes tenyész-apaállatokat szerez be, amelyek továbbra is a vármegye birtokában maradnak. Így az idej tenyész-állatvásáron beszerzett már a legkiválóbb tenyész-állatokból 24 drb elsőrendű tenyészbikát, de ezenkívül is vásárolt közvetlenül tenyész-állatokból a megye számára bikákat. Ezeket a kiváló megyei bikákat kihelyezik azután a viszonylag legjobb népies anyaggal rendelkező községekbe, előírják megfelelő tartásukat és takarmányozásukat és ha ezt nem tartják be, akkor az illető községből elviszik és más községnek adják át. A községek számára természetesen ez igen nagy előnyt jelent, mert a bikák beszerzésére nem kell áldozni és enélkül is elsőrendű apaállatokhoz jutnak. Az állattenyésztés fejlődését mindenestre jobban előmozdítja, ha a megye elsőrendű bikákat juttat a községeknek, mintha a beszerzéshez támogatást nyújt, mert a legtöbb községnek nincs meg a szíve és módja, hogy a legjobb, drága apaállatokat vásárolja meg. Emellett a megye a megfelelő tenyész-állatok és törekvéseknek megfelelően rendszeresen végezheti az apaállatbeszerzést és az egész megyében egységesen irányíthatja a tenyészítést.

Nógrád vármegye reméli, hogy 4 év alatt a köztenyésztés céljaira szükséges összes bikákat a megye tudja majd rendelkezésre bocsájtani és ezután a bikaállomány fenntartását az eladásra kerülő anyag árából jórészt pótolni tudja. Így néhány év múlva rátérhet a köztenyésztés céljaira szükséges tenyész-kanok, majd a tenyész-kanok beszerzésére, vagyis aránylag rövid időn belül a köztenyésztést minden községben a megye tulajdonában lévő kiváló apaállatok fogják szolgálni.

Ha a gyakorlati végrehajtás, a szervezési és ellenőrzési munka olyan tökéletes, szakszerű és nemis igyekezettől áthatott lesz, amilyen a megindulás és az elgondolás, akkor Nógrád vármegye állattenyésztése rövid időn belül igen erős és hatalmas fejlődést fog elérni.

Ez a gondolat és ez a megoldás mindenestre országsszerte a legmelegebb elismerést és a legkomolyabb figyelmet érdemli meg. Szép példája annak, hogy a vármegyei közigazgatás a mezőgazdaság szolgálatában ilyen hasznos gyakorlati munkát végezhet és milyen nagyszabású tervekkel valósíthat meg, ha a gazdasági kérdésekkel szerettel és szakértelemmel foglalkozik és ha a mezőgazdaság szolgálatában az eddiginél fokozottabban dolgozni tud is, akar is.

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

A homoki borsó.

A mezőgazdasági termelés szempontjából az eddig rendkívül csekély értékű laza homokterületek feljavításának kérdése napról napra jobban foglalkoztatja a gazdaközönséget s a nagy érdeklődés azt mutatja, hogy az eddig mostohagyermekként kezelt homok is gondosabb ápolásban fog részesülni s be fog iktatódni a jövedelmet hozó talajok sorába. Nagy jelentőségű e mozgalom, mert a százezer holdakra menő homokterületeket igyekszik a kultúra számára megmenteni azáltal, hogy a gyenge minőségű homoktalajokon szakszerű eljárással és megválogatott növé-

Gondosabb munka!

Ha idejekorán
beszerzi a

Jobb termés!

Több haszon!

Fordson-traktort!

Ford személy- és teherautók, Fordson-traktorok autorizált képviselője

MELIS és PINTÉR, Szombathely. Alapított: 1898.

Alkatrészraktár, motortüzemű szerelőtel-p, mintaterem Szombathelyen

Képviseleteink: Vas, Zala, Sopron, Veszprém és Tolna megyékben

Varjak, szarkák, mezei egerek (pocok) irtására:

ARVALIN

CHINOIN

KÉRJEN ISMERTETŐT!

UJPEST

nyek termesztésével jövedelmező gazdálkodás fejlődésének ki.

A homoktalajokat is jövedelmezővé tudjuk tenni, ha eltérünk attól a téves felfogástól, hogy a homoktalajokat parlagoltatás által pihentetve, nagyobb termésre: mény fokozására serkentjük s ha eltérünk attól, hogy a homoktalajokon takarmánytermesztés szempontjából csak a csalamádét, muhart, a kölest erőteltjük, amelyek a talajt csak kiszarolják, de csekély termést adnak. Az állattartás szempontjából is fontos, hogy a homoktalajokon megfelelő minőségű és nagy tömeget adó takarmányfeleséget termeljünk, úgy azonban, hogy e termeléssel az amugy is gyenge trágyázott homoktalajokat ne használjuk ki, hanem javítsuk.

A homoktalajokat a pillangós takarmánynövények termesztésével tudjuk megjavítani, mert e növények a nitrogént, ezt a nagyon fontos növényi táplálóanyagot képesek a légkörből lekötöni és a gyökereiken képződő dudorodásokban elraktározni és így ehhez a fontos növényi táplálóanyaghoz ingyen jut a homoki pillangóstakarmányt termeszto gazda. Nagy jelentősége még e pillangósok termesztésének az is, hogy a gyenge homoktalajokon is nagy tömeget adnak. Zártságuknál és erős beárnyékoltságuknál fogva pedig elnyomják a gatz. Ezek a pillangós takarmánynövények zöldtrágyázási szempontból termelve is nagy jelentőségűek, mert nagy tömegük a talajba való beszántás után elkorhadva, a talaj televénytartalmát nagyban növeli, pedig éppen a homoktalajok televényben szegények. Hogy a homoktalajokban a növény fejlődését befolyásoló baktériumok életképesek és nagy mennyiségben elszaporíthatók legyenek, szükséges, hogy e talajok televénytartalmát növeljük, ezt pedig, tekintettel arra, hogy amugy is kevés istállótrágyával rendelkezünk, a zöldtrágyázással érjük el. Ha a homoktalajok televénytartalmát a zöldtrágyázással megjavítjuk, akkor már csak műtrágyával, szuperfoszfáttal és kálissal kell pótolnunk az egyes táplálóanyagok hiányát s így a zöldtrágyázással kapcsolatos műtrágyázással teljesen pótolhatjuk az istállótrágyát, amelyet azután esetleg a kötöttebb talajokon használhatunk fel.

A homoki pillangósnövények közül könnyű homokon nagy eredményeket értünk el a szöszösbükkönnyel, a baltacimmettel, nyulszapukával, bíborherével, az egy- és kéteves somkóróval és a pár évvel ezelőtt Németországból behozott homoki borsóval (német neve: Peluschke).*)

Jelen cikkemben a homoki borsót óhajtom, mint a magyar gazdák előtt kevésbé ismert pillangós takarmánynövényt, részletesen ismertetni és annak a termesztésére a gazdaközönség figyelmét felhívni.

A homoki borsó a pillangós takarmánynövények közül egyike azoknak, amely legkevesebb igényes a televény és a talajbaktériumok iránt.**) Ennélfogva

*) Tervezés elkerülésére fel kell említenem, hogy a magyar gazdák már a háboru előtt is ismerték a homoki borsót. Leginkább azokból a kísérletekből kifolyóan, amelyeket vele az *Ors. m. kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás* már 1894. évtől kezdődően homoki gazdaságokban kedvező eredménnyel végzett. A háboru alatt azonban hazánkban a homoki borsó magtermelése annyira csökkent, hogy magyar áru jöfermán semmi sem került a piacra, tehát a háboru után a homoki borsó magját külföldről kellett hozatni. Csak a legutóbbi időben kezd nálunk a homoki borsó termesztése ismét fellendülni, de azért még messze vagyunk attól, hogy azt mondhatnók, hogy eléggé kiterjedten termesztik nálunk e jobb futóhomokokra való kiváló takarmánynövényt.

**) A homoki borsó jóval igénytelenebb ugyan a közönséges tavaszi bükkönnyel (zabosbükkönnyel), nálánál jobban megterem soványabb talajon is, de igényesebb a szöszösbükkönnyel, amely utóbbi a rozson kívül a sivar futóhomokoknak még a legbiztosabb növénye. A homoki borsó sikerrel inkább csak a jobb természetű futóhomokokon termesztendő, az alföldi sivar futóhomokokon csak akkor, ha többszöri trágyázással már feljavultak. Sokat segít itt a műtrágya is, mint azt a cikk-iro később helyesen fejtegeti. Lásd részletesebben a következő kiadó munkában: *Westik Vilmos* „Az alföldi futóhomoktalajok okzerű mezőgazdasága”, „Patria” R.-T., Budapest, IX., Üllői ut. 25. sz., kiadása.

a gyenge homoktalajon is jól díszlik, dus nagy levélzetű, megnő műtrágyázatlan talajon 100 cm magasra, míg a műtrágyázott talajon 150—180 cm magasságot is elér. Nagy tömegénél fogva, továbbá sima levélzete és nagymennyiségű fehérjetartalma miatt nagyon értékes takarmánynövény, amelyet zölden, szénává szárítva vagy zombolyázva, kitünő étvágygyal fogyaszt a jószág. A nagytömegű és értékes takarmány állattartás szempontjából fölötte fontos, a talajban visszamaradt tarló és gyökérrész pedig a talajjavítás szempontjából nyer nagy jelentőséget.

A homoki borsó tavasszal, korán, március havában, amikor az árpát és zabot vetjük, őszi mély szántásba vetendő. Vetés előtt az őszi szántásnak adjunk jó erős fogasolást vagy tárcsázást. Ha takarmánytermesztés szempontjából vetjük, akkor kat. holdankint vetendő 70 kg homoki borsó és hozzá keverendő támasznövényül 25 kg zab. Ha zöldtrágyázás céljából vetjük, akkor tisztán vetendő 80 kg kat. holdankint. A homoki borsót mélyen kell vetni, legalább 5—6 cm mélyre és ajánlatos, a könnyű, szélhordta homoktalajt a vetés után azonnal ledudváznai, vagyis szalmával vagy törekekkel beszórni és birkával, sertéssel betaposni. E dudvázásnak három célja van és pedig: 1. A betaposott dudva nem engedi, hogy a laza homoktalajt a szél erősen hordja és így a kikelő csirát nem verik össze a szélhordta homokszemesék. 2. Az ilyen dudvatakaró a talaj nedvességét jobban megtartja, mert a lecsapódó harmat a szalma alatt jobban megmarad, a nap nem szárítja olyan hamar fel a talajt és ezáltal a növényzet a kezdeti fejlődésben erősebb lesz. 3. Az elszórt dudva a talaj televénytartalmát is gyarapítja.

Ha zöldtrágyázás céljára vetjük a homoki borsót, akkor a virágzaskor azonnal szántsuk a talajba, azonban előzőleg hengereljük le, ha pedig tulságosan buja és magas, akkor előbb kaszáljuk le és azután szántsuk alá, mert különben a nagy tömeget nem fordítja jól alá az eke. Mindenesetre az alászántást mélyen kell eszközölni s a szántás után nehézhengerrel lehengerelni, azután pedig a talajt tövisboronával elboronálni.

Takarmányozási célra a zöld homoki borsót akkor használjuk, ha virágozni kezd, mert ekkor már elég nagy tömeget ad. Ha szénává akarjuk szárítani, vagy zombolyázni, akkor teljes virágzásában kell levágni, mert ha később vágjuk, úgy az apró levélrészek a nagy beárnyékolás következtében lerohadnak s így kevesebb takarmányt nyerünk. Ha nagy tömeget akarunk elérni, úgy szükséges, hogy a homoki borsó alá műtrágyát adjunk és pedig kat. holdankint 80—100 kg 40%-os kálissal, 150 kg szuperfoszfátot s ha nagyon kiélt a talaj, 60 kg mézsnitrogént. Megjegyzem, hogy a mézsnitrogént a vetés előtt legalább 2 héttel előbb ki kell szórni és a talajba jól befogasolni, mert közvetlenül a vetés előtt adott mézsnitrogén a vetőmag csirázását károsan befolyásolhatja.

Ilyen munkálatokkal a homoki borsó termesztésénél elértem műtrágyázatlan, laza, gyenge minőségű, szélhordta homoktalajon kat. holdankint 128 q zöldtermést, míg a fent említett műtrágya adagolásával ugyanolyan homoktalajon kat. holdankint 176 q zöldhozamot, olyan területen, ahol azelőtt sohasem termeltek pillangósnövényeket.

Ha ezt a nagy zöldhozamot figyelembe vesszük és ha tekintettel vagyunk a homoki borsó talajjavító hatására, beláthatjuk, hogy okzerű felhagyni a parlagoltatással, mert a parlagföldeken az egyévi pihentetés alatt sem fejlődik annyi táplálóanyag, amely elegendő, hogy a beéje vetendő növény eredményesen fejlődhesen. A parlagi legelő pedig legeltetés szempontjából sem ér sokat, mert az azokon fejlődő gyomok, a ráhajtott jószágnak járást és nem legelőt biztosítanak. Saját érdekében helyesen cselekszik a gazda, ha a parlagnak szánt földjét összel jó mélyen felszántja, s beveti akár összel, akár tavasszal vetendő homoki pillangós takarmánynövényekkel, mint a homoki borsóval, mert az ezen a területen termelt takarmánnyal sokkal jobban bírja jószágát

etetni, mintha a parlagföldet legelteti. Ez a föld pedig a homoki pillangós takarmánynövények nitrogéngyűjtő tulajdonságánál fogva és a tarló és gyökérrészek elkorhadása folytán sokkal nagyobb mennyiségű táplálóanyaghoz jut, mint jutna az egyéves pihenő alatt és amellet nagy mennyiségű és jó takarmányt biztosít jószága részére a gazda.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara, hogy a gazdaközönséget homoki borsóvetőmaggal elláthassa, 300 q homoki borsóvetőmagot foglalt le. A homoki borsóvetőmag vételára métermázsánként 50 pengő s a megrendelést és a vételárat a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara címére (Kecskemét, Rákóczi-ut) kell beküldeni, mert a szállítást a megrendelések sorrendjében eszközli. A szállítási költséget a megrendelő fizeti, valamint a tarlóhelyre a zsákokat bérmentve kell a megrendelőnek küldeni, amiről az illetőket a megrendelés vétele után értesítik.

Ezekben ismertetve a homoki borsó nagy jelentőségét, felhívom termesztésére a homoki gazdák figyelmét. Hangsúlyoznom kell azonban, hogy egy évi munkával még nem javítható meg a kiélt gyenge homoktalaj, hosszabb évek fáradságos munkája szükséges ahhoz, hogy az elhanyagolt talajt megjavíthassuk, azonban a homoki pillangós takarmánynövények termesztésével elérjük azt, hogy a mostani sovány homokokat termékeny talajokká tudjuk átalakítani, ahol azután majd egyéb gazdasági növények is jól fognak díszleni. A jöminőségű és nagy tömeget adó takarmányokkal pedig állatainkat jobban tarthatjuk, a jobb állattartás következménye pedig nemcsak állataink jobb kondíciójában, hanem a nagyobb trágyatermelésben is érvényesülni fog.

Kecskemét.

Szabó Lajos

volt urad. jószágfelügyelő,
a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara
növénytermelési osztályának vezetője.

SZARVASMARHATENYÉSZTÉS ÉS TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető: Wellmann Oszkár dr.

A Wellmann-féle bírálat a vidéki állatdíjazásoknál.

A szarvasmarha törzskönyvezés alapja ma a Wellmann-féle bírálat, amely a felvett méretekkel, a bírálati értékszámokkal és az észlelt küllemi jó és rossz tulajdonságoknak rajzban való feltüntetésével a törzskönyvezésnek mintegy fényképét adja meg.

A helyzet ma még az, hogy hazánk szarvasmarha-állományának talán 2/3 része sem bír törzskönyvezésre alkalmas küllemmel s így a vármegyei gazdasági egyesületeknek jut az a nem lekiészínlendő feladat, hogy a helyesen, igazságosan és oktató formában véghezvitt bírálatokkal az általuk mind gyakrabban megrendezett községi és járási állatdíjazásokon a gazdaközönséget reánevelni a helyes bírálatra, vagyis, hogy szokja meg a saját állatát — testrészek szerint — bírálat tárgyává tenni, ismerje meg azokat a küllemi hibákat, amelyek kiküszöbölésére sulyt kell vetni s azokat az értékes tulajdonságokat, amelyeket tenyésztésben fejleszteni kell. A kistenyésztők állatainak bírálatánál — és pedig állatdíjazásokon — számolnunk kell azzal, hogy a bírálat eredményeként az érdekeltek kigazdák azonnali határozatot kívánnak, vagyis a bizottságnak ki kell mondania az ítéletet, hogy „x” tehénnek ítéltetett oda az első, „y”-nak a második díj és így tovább. Minthogy pedig a Wellmann-féle bírálat a tulajdonságokat 1—5-ig kifejezett értékpontokkal értékeli, tehát a bírálobizottságnak nem marad más hátra, mint a nyert értékpontokat összegezni s az így nyert végösszegekkel fejezni ki a díjnyertesség sorrendjét.

ADÓMENTES traktor-benzin, traktor-petróleum és gázolaj, speciális traktorolajak

Kocsikenőcs- és gépszirkülönlegességek!

Adómentes mezőgazdasági ásványolajraktárak az ország minden részében!

„STEAUA” kőolajkereskedelmi r.-t., Budapest, V., Nádor-utca 8. sz.

Telefon: T. 43—47, T. 133—43, L. 994—38, L. 994—39

Süggöncim: Petrosteg

Bár a kisgazdaközönség még nincsen hozzászokva az állatot — részre bontva — bírálta tárgyává tenni, de nagyon jó szemre van s ha észreveszi azt, hogy az így nyert értékszám összege nem fejezi ki a megbírált állatok egymáshoz viszonyított értékmegállapítását, azonnal kész kimondani a szentenciát, hogy a Wellmann-féle bírálattal rossz s nem lesz az az ember, ki e bírálati módszer iránti bizalmat ismét helyreállítsa.

Meg kell állapítani, hogy a Wellmann-féle bírálati rendszer tisztán törzskönyvezési célra készült s korántsem arra, hogy az értékpontok összegezésével állatdíjazásokon a pontos értékranglérték megállapítsuk, mint ahogyan azt Wellmann Oszkár dr. „A szarvasmarhák bírálata és törzskönyvelése” című értékes művében, annak 17. oldalán meg is említi. Ha az állatdíjazásokon a Wellmann-féle bírálattal alkalmazzuk és az értékpontokat össze kell adnunk, önkéntelenül az a kérdés vetődik fel, vajjon ez igazságos bírálati eredményt fog-e adni s ha nem, miképpen kellene azon változtatni, hogy azzá legyen s az az érdekelt gazdánál megnyugvást szerezzen.

Véleményem szerint kellő változtatás nélkül a Wellmann-féle bírálattal nyert értékszámok összege nem fejezi ki a megbírált állatok egymáshoz viszonyított értékét, mert a bírálattal alá kerülő 13 testrészt az állat tenyésztékére korántsem bír egyenlő fontossággal s ha azokat mégis egyenlő mértékkel mérjük, 1—5-ig kifejezett értékszámokkal, elő fog állni könnyen az az eset, hogy két tehen egyenlő pontszámot nyer, de az egyiknél e végösszeg olyképpen adódik, hogy a fontos testrészek kapnak magas, a kevésbé fontosak alacsony értékszámot. A másiknál a helyzet annak éppen fordítottja, de mert értékszámösszegük ugyanaz, egyenlőnek minősítetik e két tehen, holott a valóságban koránt sincs ez így. De lehetséges lesz az az eset is, hogy az értékesebb állat fog alacsonyabb pontszámot nyerni, mint a kevésbé értékes s így tovább.

A Győrvidéki Földművelők Egyesülete ez évben rendezett állatdíjazásánál alkalmazta első ízben a Wellmann-féle bírálattal s mint ez egyesület titkára, az igazságos díjazás szempontjából aggályosnak láttam a Wellmann-féle bírálati rendszernek változatlan alkalmazását éppen fent említett indokoknál fogva s ez aggályomat a bírálattal előtt néhány nappal a bírálóbizottság 2 tagjával is közöltem, akik indokaim helyességét elismerték. Végeredményben abban állapodtunk meg, hogy bár nem vagyunk hivatottak egy végérvényes új bírálati rendszert felállítani s különböző körülmények figyelembevételével egy hosszabb tanulmány volna arra szükséges, hogy a bírálható állatok tényleges értékét leghívebben és legigazságosabban kifejező módosítást eszeljünk ki, mégis megegyezett véleményünk abban, hogy az eredeti Wellmann-féle törzskönyvelési bírálathoz szereplő 13 testrészt, illetve tulajdonság között vannak olyanok, amelyek az állat értékmegállapítására kevesebb s olyanok, amelyek lényegesebb befolyással bírnak. Az idő rövidsége miatt egyelőre 4 testrészcsoport bírálattal választottuk ki, mint legfontosabbakat s az ezek bírálathoz nyert értékszámokat kétszeresen vettük, továbbá az „összbonyomás” elnevezés helyett a kisgazdatársadalom által könnyebben érthető „arányosság” elnevezést vettük, míg az értékszámok összegét neveztük el „összbonyomás”-nak. Kétszeres értékszámokkal bírálandónak minősítettük a következőket: fejlettség és izmoltóság, nemi jelleg és szervezet, mellkas, szügy és törzs, végül a csontozat.

Távolról sem akarom állítani, mintha ez a változtatás a bírálattal a csálhatatlanság alapjára helyezte volna és hogy e bírálattal nyert értékszámok összege már a legigazságosabban megállapítaná a bírált tehenek egymásközti viszonylagos értékét. Talán még jobban megközelítené a valóságot az a bírálattal, amely a 13 testrészt, illetve tulajdonságot fontosságuk szerint három csoportra osztaná és ezeket

fontosságuk szerint egyszeresen, kétszeresen és háromszorosan venné, de talán ez a változtatás is közelebb hozta a Wellmann-féle bírálattal az állatdíjazások alkalmazásánál a valósághoz, amit az bizonyít legjobban, hogy a kihirdetett eredménnyel az érdekelt gazdák, valamint az érdektelen jelenlévők is meg voltak elégedve.

A bírálattal előtt a tehenek mindegyike számot kapott s a bírálóbizottság egy előzetes selejtező bírálattal a 15 legjobb tehenet kiválasztotta s csak ezek kerültek a Wellmann-féle, de a bizottság által megváltoztatott bírálattal alá. A bírálattal kapcsolatosan csak 3 méret — marmagasság, törzshossz és övméret — vétetett fel.

Alábbiakban a bírálattal alá került 15 tehen bírálati eredményét egy táblázatban mutatom be, feltüntetve abban a bizottságunk által kiválasztott 4 testrész értékszámait az eredeti Wellmann- és az általam megváltoztatott Wellmann-féle bírálattal szerint. A kimutatás 2 legutolsó rovatában tüntetem fel a 2 bírálattal értékösszegét összehasonlítás céljából.

Most, utólag — a bírálattal bemutatása nélkül — nehéz volna rámutatni, melyik bírálattal hozza közelebb az értékmegállapítást a valósághoz, de a táblázatban feltüntetett két utolsó rovat élen szemlélteti az

értékeltölődásokat s beszámolómmal csak azt a célt kívánám szolgálni, hogy hazánk arra legjobban hivatott szakértői e kérdéssel behatóan foglalkozzanak s egy, a gyakorlati célnak legjobban megfelelő bírálati módszert állítsanak össze a Wellmann-féle bírálati rendszer alapelveinek fenntartása mellett. Úgy érzem, ha ez sikerülni fog, úgy szerény cikkem célját el is érte.

Győr.

Esenbek Alfonz
g. e. titkár.

A szóbanlevő bírálati eljárás az állatvásárral egybekötött díjazás céljaira kevésbé alkalmas, mert a kifüggesztett bírálati lap felhívja a vevők figyelmét az állat hibáira, miért is a kiállított tiltakoznak a bírálati lapnak közszemlére való bocsátása ellen. Egyébként üdvös, oktató hatása lehetne és ha kizárólag díjazásról van szó és a bírálóknak elegendő idő áll rendelkezésre, haszonnal lehet alkalmazni.

Az értékszám összegezése Svájcban használatos, de a nyugateurópai államok nem alkalmazzák, mert az összegezett pontszám nem tájékoztat helyesen az állat minőségi értéke felől. Ennek okát abban kell keresni, hogy az egyes testrészek alakulására és az egyes pontozott tulajdonságok minőségére igen nehéz

A Wellmann-féle és a módosított bírálattal megállapított díjazás eredménye.

Bíralt tehen száma	Fajajalomb (arab)	Fejlettség és izmoltóság	Nemi jelleg és szervezet	Arányosság	Fej és szarvak	Nyak, váll és mar	Hát és ágyék	Far, fark és koca	Mellkas, szügy és törzs	Lábak és mozgás	Csontozat	Bár és szőrzet	Hus és nemai szervek	M é r e t e k			Eredeti Wellmann-féle	Változtatott Wellmann-féle	
														Mar	Törzs	Öv			
é r t é k s z á m o k																			
18	3	5 10	3.5 7	4	3	3	4	3.5	4 8	3	5 10	2.5	4	140	175	200	47.5	65	
16	4	3.5 7	4 8	4.5	2.5	3	4.5	3.5	3 6	4	3 6	3	3.5	130	164	183	46	59.5	
2	3.5	4 8	4 8	4	2.5	3	4.5	3	3 6	2.5	4 8	3	3	138	104	187	44	59	
4	3	3.5 7	3.5 7	4.5	3	3	4	3	3 6	3	3 6	3.5	3.5	139	159	188	43.5	59.5	
6	3	3 6	3.5 7	3.5	3	2.5	2.5	4	3.5 7	3	3.5 7	3.5	4	138	167	197	42.5	58	
20	3	3 6	3.5 7	3	3	3	2.5	4	4.5 9	3	3 6	3	3.5	131	158	190	42	58	
24	3	3.5 7	3 6	3	3	3	4	4	3.5 7	3.5	3 6	3	3.5	134	160	189	43	56	
8	4	3 6	3 6	4	4	3	3.5	2.5	3 6	4	3.5 7	2.5	3	130	162	189	43	55.5	
19	3	3 6	2.5 5	2.5	2	2.5	3	3.5	4.5 9	2.5	4 8	2.5	3	135	161	190	38.5	52.5	
10	3	3 6	3 6	2.5	2.5	3	3.5	3.5	4 8	3	2 4	3.5	3	138	168	194	39.5	51.5	
15	3	3 6	2.5 5	2.5	2.5	2.5	3.5	3.5	3.5 7	3	3 6	3	3.5	135	163	188	39	51	
28	2.5	3 6	3 6	3.5	3	3	3.5	3	3 6	3	2.5 5	3	2.5	137	159	182	38.5	50	
3	3	3 6	2.5 5	3	2.5	3	2.5	2.5	3.5 7	3	3 6	3	3	138	165	190	37.5	49.5	
12	2.5	2.5 5	3 6	3	2.5	2.5	3.5	3	3 6	2.5	3.5 7	3	2.5	142	173	189	37	49	
17	3	2.5 5	2.5 5	3	2.5	3	3	2.5	2.5 5	2.5	3 6	4	3	131	159	175	37	47.5	

A nitrogénmentő tőzeg!

Ha sok a szalmája, okvetlen használjon a **tőzegkorpát!** Szükséglet számosállatonként és naponként 1 kg.

Ha kevés a szalmája, használjon **almazáshoz tőzeget szalmával fedve!** Szükséglet számosállatonként és naponként 2—3 kg tőzeg és 1—2 kg. szalma.

Ha nincsen szalmája, **almozzon tisztán tőzeggel!** Szükséglet naponként és számosállatonként 4 kg. tőzeg.

Jelenlegi áraink vagontelepekben helyt Fekete-bézsényi álmomás vagonba rakva 10.000 kg-ként:
 Tépellen tőzeg, kockákban ——— P 180.—
 Tépelt tőzeg, ömlesztve ——— P 200.—
 Tőzegkorpa, ömlesztve ——— P 220.—
 Tépelt, préselt és bálázott tőzeg ——— P 235.—
 + 20% forgalmi adó!

GROF ZICHY BÉLA FONYOD-FEKETEBÉZSÉNYI
 TŐZEGTELEPEINEK BÉRELETE
 TELEP: FONYÓD.
 Központi iroda: **Budapest, V., Sas-utca 25.**
 Telefon: Teréz 129-76

RÉTI ZOLTÁN állatbizományos

BUDAPEST, IX. kerület, Sertésvásártér.
 Levélcím: Réti Zoltán, Budapest, IX., Sertésvásártér. — Táviratcím: Réti Budapest Sertésvásártér
 Telefon: József 366-29, József 343-03
 Lakástelefon: József 318-11

Foglalkozik: a ferencvárosi vásárokon sertés, bizományi eladásával. **Hízott és sovány sertések, zsir, szalonna és hus** adás-vételnek közvetítésével. — Kívánatra vásári jelentőseimet díjmentesen küldöm és szakszerű felvilágosítással szolgálok. 1606

a különféle nevek alatt forgalmazott réz-mészpor és rézkénpor. (Balatoni, Aschenbrandt, Mezögazdák, Verdola) stb., továbbá a kész permetező- és porozószer. Ezeknek hatóanyaguk a réz s ez maradhat meg azután a fűrtön és kerülhet bele a mustba vagy a borba. A réz nem heves mérég ugyan, de mérég, tehát indokolt, hogy foglalkozzunk vele, mert a közéletben gyakran hallhatjuk, hogy ez vagy az rosszul lett a permetes szőlőtől, vagy annak a mustjától.

Kutassuk tehát, hogy mennyiben van valami alapja a szállongó mende-mondának s hogy valóban lehet-e réz mérgezés az az állítólagosan permettől való rosszulletés? Legutóbb megjelent cikkemben már hathatós érvekkel bebizonyítottam, hogy a permet a legcsékélyebb hátráltató befolyással sincs a must erjedésére, talán sikerül ezt a kérdést is kellően megvilágítanom.

Millardet a szüret előtt 4 héttel 3%-os bordói lével permetezett szőlő 1 kg-jában 15-16 mgr fémrezt, 1 liter mustban 1-2 mgr-ot, a borban pedig 0-1 mgr-ot talált. Portele a 2%-os bordói lével kétszer permetezett szőlőn kg-kint 3-2 mgr, a borban pedig literenkint 0-25 mgr fémrezt mutatott ki. Gautier 1 kg szőlőbogyón 7-35 mgr rezet állapított meg. Omeis vizsgálatai szerint a normálisan permetezett szőlő mustjában 0-4-1-8 mgr, a borban 0-0-0-05 mgr réz volt, — ezzel szemben az egyáltalán nem permetezett szőlő mustjában 0-4-0-9 mgr, tehát szinte ugyanannyi. C. von der Heide a moseli borokban 3-9 mgr rezet állapított meg literenkint. Ezenkívül több más adat is mind amellet szőlő, hogy a bordói lével permetezett szőlőn, annak mustjában és borában csak nagyon kevés réz van.

Az első pillanatban csodálkozunk ezen a körülményen, de számolnunk kell azzal, hogy a fűrtökről a permet jórészt lemossa az eső, harmat, azonkívül a szél lesurolja az odahordott homokkal, a levelek ledörzsölik, a vastagon ülő permetpettyek felszerepedezve maguktól lepattognak stb. és így az elfogyasztás idejéig a réz nagyrésze lekerül a bogyóról. A mustba pedig azért kerül még kevesebb, mert a permetpettyek a hosszú idő alatt nehezen oldhatóká válnak s a sajtolás rövid ideje alatt nem oldódhatnak fel a lében. Ami réz pedig a mustba kerül, annak legnagyobb része az erjedés folyamán kiválik, mert miként legelőször Chuard megállapította, az erjedéskor kis mennyiségben keletkező kénhidrogén oldhatatlan rézszulfid alakjában kicsapja a mustban feloldódott rézsót és így az a seprőbe kerül. Egy más kísérlettel kapcsolatban a kénhidrogén keletkezését (merkaptánra való alakulását) magam is megállapítottam, — tehát az erjedéskor mindig és valóban jelen lehet.

Mann és Pottevin szerint az élesztősejt maga is felveszi a réz egy részét, más részét oldhatatlan foszfátá alakítja. Seyfert pedig a rézedényben kieresztett élesztő hamujában 0-2-0-4% rezet talált, jelölve annak, hogy az élesztősejt adszorbeálta a rezet. Az intézetünkben végzett kísérleteimmél hasonlóképpen sok rezet találtam a mustokat kieresztő élesztőben. Azonkívül a réz egy része még kiválhat borkósavas réz alakjában is, mert ez is nagyon nehezen oldódik. Kísérletemben a nagy réztartalmu mustokban sok türkizkék espadékat adott a borkósavas réz, tehát Bootsman eredeti észlelete ez oldalról is bizonyítást nyert.

Mindezekből az alábbi következtetések vonhatók le: A normálisan permetezett fűrtökön soha sincs annyi réz, hogy attól valaki rosszul lehetne, illetve réz mérgezés kaphatna. Ha azonban bordói létől erősen belepett fűrtökből eszik valaki sokat, akkor már történhetik enyhe réz mérgezés, azonban az ilyen türkizkére jutaltott, tarkázott szőlőt a jóízű ember nemcsak esztétikai érzékével, hanem természeti ösztönénél fogva sem szokta megenni, legfeljebb a ludatlan, falánk kis gyermek fogyaszthatja el. A permetezett szőlő kapcsán kitérek

arra a balhiedelemre is, hogy a fűrtnek vízzel való leöblítésével elkerülhetjük a réz mérgezés. Nagy tévedés, mert a permetpettyek nagyon rosszul oldódnak vízben (1:40.000) még hosszas áztatáskor is, annál kevésbé oldódhatnak le a bogyókról a réz a néhány másodpercig tartó meglubikoítatáskor. A hipochondriások langyos vize sem használ semmit, mert gyakorlatilag véve ugyanannyi réz van a fűrtön a leforrázás után is, mint előtte volt. A leöblítés nagyon üdvös a por és egyéb tisztátalanság eltávolítására, de a rézpermet lemosására nézve egyenlő a semmivel.

Mindenesetre tekintsük szabályul, hogy a szőlőt az elfogyasztásra kerülés előtt 3-4 héttel előbb permetezzük utoljára, egyrészt, hogy a frissiben nagyon meglátszó permetpettyek ne rontsák a csemegezőlő szépségét és el ne riasszák tőle a fogyasztót, másrészt elővigyázatosságból, mert ha esetleg száraz az időjárás, a permet nem kopik le olyan könnyen a fűrtökről. Így a Csabagyöngyét július 5-10-ike, a Madelaine Royall, Precox de Malinyre-t július 20-25-ike, a Chasselasokat augusztus első napjai után már nem szabad permetezni stb., illetve nagy peronoszpóravész esetén okvetlenül permetezzük ugyan, de ekkor csemegezőlő gyanánt nehezebben értékesíthetjük, ha nagyon meglátszik rajtuk a permet.

Ugyancsak láttuk az előzőkből, hogy a normálisan permetezett szőlő mustjában és borában sem lehet annyi réz, hogy az közegészségügyi szempontból kifogásolható lenne, tehát az ilyenről sem lehet réz mérgezését kapni, mert csak néhány milligramm rezet tartalmazhat. Erre nézve kísérletet is végeztem az Ampelológiai Intézetben, hogy a mustban és a borban milyen réztartalmat lehet felismerni az émélygős, jellegzetes fémzről. Megállapításom szerint a borban literenkint 25 mgr réznél több már megérzik, míg a mustban a határ 50 mgr-ra tehető, mert itt az édesség nagyon elfedi a gyenge fémzét. Vegyük tehát fel, hogy az olyan bort vagy mustot, amely literenkint 50 mgr fémreznél megfelelő rézsót tartalmaz, esetleg még megijathatja valaki, tekintve, hogy némelyik ember nem nagyon finnyás a borban, tehát a gyenge fémz mellett is lehajtja.

Vegyük azonban először is szemügyre, hogy mennyi a réz mérgező-adagja. Halálos adag 10 gr kristályos rézgálic, míg hánytató gyanánt 0-5-1-0 gr-ot szokott rendelni az orvos, ez megfelel 125-250 mgr fémreznél. Régebben belsőleg is rendelték egyszeri napi adagban 0-1-0-15 gr-ot, ami egyenlő 25-40 mgr fémrezzel. Ha az 50 mgr fémrezt tartalmazó mustból vagy borból valaki egyszerre megiszik 1 litert, akkor az utóbb említett belső adagolást éri el, míg a hánytató adagnak csak felényi, vagy negyedrésnyi mennyiségét vette be tulajdonképpen. Egyes érzékenyebb egyéneknek, különösen nőknek már 0-2 gr kristályos rézgálic, azaz 50 mgr fémrezt is hánytatólag hat, tehát az ilyenek a fenti musttól vagy borból rosszul lennének, de 1 litert kellene belőle meginniük. Azonban sokkal érzékenyebb az izlésük a rézzel szemben és így semmiképpen sem tudnának meginni az ilyen mustból vagy borból 1 litert, mert a fémzük ők jobban érzékelik és kisebb adagtól is undorodnak már. Szőlőből még elfogyaszthatnak kilogrammonként 50 mgr réztartalom mellett 1 kg-ot, mert az evés alkalmávala nagyon nehezen oldódó bázikus rézkarbonát ízét nem érzik s a rézsó csak a gyomorban oldódhatik fel a savanyu bogyólé és a sósavas-tejsavas gyomor-nyedv hosszabb idejű behatására. Szőlőtől tehát az ilyen érzékeny természetű egyének még kaphatnának réz mérgezés, de musttól, borból soha, mert meg sem tudnák inni. A normális szervezetű ember csak a nagyobb adagtól lesz rosszul, az pedig csak több liter mustban vagy borban foglaltatik. Igaz ugyan, hogy akadnak néhanapján a normális szervezetű emberek között olyanok is, akik olykor-olykor néhány

liter bort is bekebeleznek, de az ilyeneknél nem réz mérgezés szokott jelentkezni.

A bortörvények mindenütt csak általánoságban említik meg, hogy a mustnak és bornak nehézfém-sókat nem szabad tartalmaznia, tehát rézsókat sem, de hogy milyen mennyiség a határ, azt egyedül csak a svájci törvény mondja ki, mert ott literenkint 10 mgr fémreznél többet tartalmazó bort nem szabad ki-mérni. A többi bortörvény kitétele már csak azért sem szabatos, mert megállapított tény, hogy a bor természetétől fogva is tartalmazhat nyomokban rézet, amit a talajból vett fel a szőlő, azonkívül a kezelés során is juthat bele egy kevés a rézedények, réz-csapok és csövek, rézkészülékek útján.

Hogy a rézsók igen kis mennyisége korántsem lehet ártalmas, kitűnik abból, hogy az élelmiszer-törvények megengedik a konzervgyáraknak a zöld-áru zöldítését (reverdissage) rézgáliccal. (Zöldborsó és bab, uborka, dinnye, paradicsom, mixed-pickles stb.) Az egyes országok szerint a megengedett határ a zöld-konzervárukra kilogrammonként 40-80 mgr fémrezt. Ha a zöldkonzerv a főzelék készítése alkalmával a rántás és vízfelöntés folytan kétszeres térfogatúra saporodik fel, akkor az eredetileg benne levő réz felényi, azaz kg-kint 20-40 mgr lesz. Ha ez a mennyiség mérgező lenne, akkor bizonyára nem engednék meg az élelmiszer-törvények, igaz ugyan, hogy zöldfőzelékből nem szoktunk 1 kg-ot megenni, legfeljebb 1/2-ot és így a fenti érték is 1/2-ára száll alá, vagyis 6-13 mgr-ra, azonban a permetezett szőlő mustjában és borában még ennyi réz sincsen.

Ezek után kimondhatjuk tehát, hogy a permetezett szőlők mustjában és borában sohasem lehet annyi réz, hogy az mérgezés okozhassa, még az erősen permetezett szőlő borából is nagyrészt kiválnak a rézsók. Más lapra tartozik azután, ha másként került a réz a mustba vagy a borba, például bordói leves hordban állott vagy erjedt, hibás volt az aszbesztárszó rez-szítája, a bor sokáig állott rézedényben, rézkészülékben stb. A jelen közlemény csak a védekezés-szerekre szorítkozik csupán, míg a most említették már abnormalis esetek.

S. Pálkóczy Gyula
m. kir. adjunktus.

MEZŐGAZDASÁGI ÜZEM ÉS SZÁMTARTÁS.

Rovatvezető: Ormándy János dr.

A takarmánynövények termőképességének helyes megítélése a futóhomokon.

Az 1927. év augusztus hava folyamán egy peres kérdésben mint bírósági szakértő vettem részt. bírósági helyi szemlén, amely egy délpestmegyei 400 holdas, sivar futóhomokos gazdaságban folyt le. Ez alkalommal megismertem a jelzett gazdaság üzemszervezését. A birtok tulajdonosa nagyon tőrekvő földbirtokos, aki a jelzett 400 hold futóhomokot 1920. évben vette meg, belterjesen felszerelte s hosszú gyakorlattal bíró ispánnal kezelte, mivel a földbirtokosnak többféle is van tulajdona s másrészt állandóan Budapesten lakik. Az ispan azonban csak barna homoktalajokon gazdálkodott azelőtt hosszú éveken át s a fent jelzett gazdaságban először kellett megküzdenie a futóhomokos viszonyokkal.

A jelzett birtok lendületbe hozatala, illetve gyors megjavítása abból a vezérelvből indult ki, hogy a sivar futóhomok minél sürűbben kapjon istállótrágyát. E célból annyi állat került a gazdaságba,

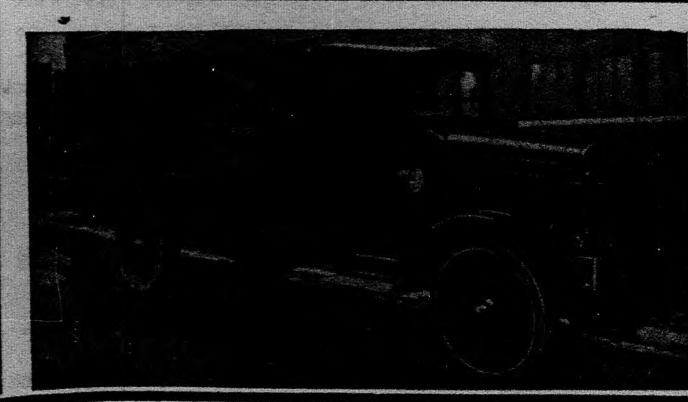
A sertéskiállítás összes I. és II. díjnyertes hussertéséi

Natura husliszttel és extr. szójadarával

takarmányoztattak

Kérjen ismertetőt 72%-os fehérjetartalmú **hallítsztünkről**, speciális 38% fehérjetartalmú **repcelisztünkről**, **selypi melasszetakarmányunkról**, **1-a szénsavas takarmánymészről**, proteidus **olajpogácsáinkról**

„Natura” Erőtakarmánygyári és Áruforgalmi R.-T.
Budapest, V., Árpád-utca 7. Telefon: T. 139-16

INTERNATIONAL

1, 1 1/2, 2, 2 1/2 gyorsjáratu és 3-, 4-, 5-tonnás nehéz

teherautomobilok

kedvező fizetési feltételekkel kaphatók:

SZÉKELY GARAGE, Budapest, VIII., Práter-utca 44/B

Telefon: József 354-08

7958

Telefon: József 354-08

általanossággban
rnak nehezítém-
részeket sem, de
egyedül csak a
terenkint 10 mgr
em szabad ki-
már csak azért
y, hogy a bor
omokban rezet,
kívül a kezelés
zűdények, rez-
an.

ge korántsem
az élelmiszer-
raknak a zöld-
(Zöldborsó és
ed-pickles stb.)
határ a zöld-
80 mgr fémrez.
e alkalmával a
terfogatura szá-
evő réz felény,
z a mennyiség
engednek meg
mni, legfeljebb
á, vagyis 6-13
mustjában és

ny a permetezé-
het annyi réz,
erősen perme-
anak a rézsók.
t került a réz
i leves hordó-
szeszszűrő
dényben, rez-
a védekező-
ost emittetek
nkás Gyula
adjuktus.

ÜZEM

rek
k
homokon.

án egy peres
vettem részt.
delpestmegyei
aságban folyt
zett gazdaság
n nagyon tö-
öld futóhomo-
n felszerelte
eltette, mivel
jdona s más-
ispán azon-
lalkodott az-
gazdaságban
mokok viszo-

atala, illetve
l indult ki,
bben kapjon
rült a gazda-

bi, speciális
lassze-
ánymész-

Imi R.-T.

T. 139-16

AL

ok

44/B

354-08

ságba, hogy 1 számosállatra 3 kat. hold szántóföld esett. A rét és legelő ott olyan kiterjedelmű, hogy üzemi szempontból alig jöhet figyelembe, ennél fogva szántóföldi takarmánytermelésre alapították a nagy állatállomány eltartását. E téren való üzemszámítás azonban már kezdettől fogva nagyon elhibázott volt, mert átlagban kat. holdanként 80-100 q zöldtakarmányt, illetve 20-25 q szénahozamot vettek előirányzásba a különböző szántóföldi takarmányok termőképessége szerint. A takarmányok termőképessége tehát a barna homoktalajokon mutatkozó termések szerint ítéltetett meg. Ez pedig alapvető hiba. Ennek következtében a jelzett gazdaság állandóan üzemszavarokkal küzdött, a takarmány egyetlen egy évben sem volt elég, az állatok sokat koplaltak s emiatt a környéken lévő s eladó takarmánykészleteket kellett összevásárolni. Ezek láttára az előirányzottnál még nagyobb területen termeltek takarmányt, de akkor meg az alomszalma lett kevés, homokkal kellett aljazni s így viszont az istállótrágya tömege csökkent. A végeredmény az volt, hogy a birtok nem jövedelmezett. Csodálatos, hogy e birtokon nem voltak tudatában annak, hogy a sivar futóhomok különleges üzemszervezést kíván és nem alkalmazták a különleges homokjavító eljárásokat, amilyen pl. a szalma-trágyázás, a zöldtrágyázás s a mindkettővel egybekapcsolt műtrágyázás.

A leírt példa azonban nem olyan szörvényszerű, mint sokan gondolják. Hosszu működésem alatt már többször ráakadtam hibás kiindulási alagra, amikor törekvő gazdák a rendes belterjességéből indultak ki, vagyis futóhomokon is felvettek 1 számosállatra 2-3 kat. holdat, hogy minél több trágyát legyenek képesek előállítani. Ez a kiindulási alap a gyenge futóhomok megjavításának első 10 évében teljesen elhibázott eljárás, amely nem válik be, legalább az alföldi futóhomokokon egyetlen egy esetben sem tapasztaltam célravezetőnek. E meghatározásom alól mint kivételt kivesszem a szesgyári homoki gazdaságokat, a nagyon szerencsés piaci helyzettel bíró homoki üzemeket, amelyek kitűnő terményértékesítési lehetőség mellett nagyobb tömegű istállótrágyát is bírnak vásárolni. No de ezek száma aránylag nagyon kevés.

A futóhomok megjavításának első 10 évében csak annyi állatot szabad felvennünk az üzemszervezésre, hogy legalább 4, de legfeljebb 5 kat. hold jusson 1 számosállatra. Ha ezt a helyes középértéket betartjuk, úgy a mérsékelt állatlétszámot jól bírjuk takarmányozni, amely ilyen módon lényegesen többet termel s emellett helyes arányú és jövedelmező növénytermelés is folytatható.

A futóhomokon termelhető szalastakarmánynövények kat. holdankénti termését — kivéve a szalmakét — sohasem szabad üzemi átlagban magasabbn felvennünk, mint 50-60 q zöldtakarmánynak, illetve 12-15 q szénának. Ez a számítás a leg-helyesebbnek bizonyult s ezek a számok a legtöbb futóhomok termőképességét a valóságban is a legjobban közelítették meg. Sajnos, nem egy esetben találkozunk, amikor a futóhomok takarmánytermőképessége az első években még trágyázással is kisebb az általán jelzett 50-60 q zöld, illetve 12-15 q szénatermésnél. Nyilvánvaló tehát, hogy futóhomokon számítaniunk kell 1 számosállatra 4-5 kat. holdat, mert máskülönben nem lesz jól eltartható az állatlétszám s nem lesz helyes arányú és jövedelmező a szántóföldi növénytermelés.

Ha azonban a valóságnak megfelelő és a homoki üzemszervezés között teljesen helytálló üzemszervezés alapján végzünk számítás, úgy megtudjuk, hogy 1 számosállatra jutó 4-5 kat. hold mellett csak annyi istállótrágyát bírnak termelni, amennyi évente csupán a szántóföld $\frac{1}{6}$ - $\frac{1}{8}$ részére elegendő. Tehát a futóhomok termőképessége szerint legjobb esetben hatévenkénti, de rendszerint csak nyolcévenkénti átrágyázást vagyunk képesek bizto-

sítani, már pedig a futóhomoknak egyik eset sem nyújthat jelentékeny termésfokozó erőt. Ennél fogva be kell vezetnünk a zöldtrágyázást a terület $\frac{1}{6}$ - $\frac{1}{8}$ -ad részén, hogy biztosíthassuk a három, vagy négyévenkénti átrágyázást szerves trágyákkal (istálló- és zöldtrágyával).

Sajnos, tapasztalhatjuk a gyakorlatban, hogy komoly törekvések esetén is a szántóföldnek éppen a jelzett $\frac{1}{6}$ -od vagy $\frac{1}{8}$ -ad részétől sajnálják a zöldtrágyát, mert sokan nem biztosak a homoki üzemi számítások terén s másrészt nincsen határozott öntudatuk abban, hogy az $\frac{1}{6}$ -od vagy $\frac{1}{8}$ -ad területű zöldtrágyásnak igen kedvező hatása van az egész vetésforgórendszerre. Ezzel az aránylag csekély zöldtrágyás területtel valamennyi növény termését emelni bírjuk a vetésforgó keretén belül s nem szabad kizárólag csak a zöldtrágya után közvetlenül következő növények termését számításba venni.

Egyes törekvő gazdák féluton állanak meg, szakítanak ugyan az egyoldalú parlag és rozsváltó gazdálkodással, kisebb arányban felkarolják a pillangósvirágú takarmánytermesztést, de továbbra is mellőzik a zöldtrágyázást. Ezek a gazdák úgy gondolkodnak, hogy a kisebb arányban felkarolt takarmánytermesztéssel nagyobb arányú állattartást vezethetnek be azáltal, hogy a jószágot a rendszernél gyengébben takarmányozzák, miáltal megvalósíthatónak vélik a sok rozsszalma trágyává való feldolgozását. Ez az ugynevezett ridegtartási rendszer, amikor sok állat éhező gyomrával igyekszünk a nagyarányú rozstermesztésből eredő szalmakészletet trágyává feldolgozni. Ez a rendszer azonban csak közepes eredményekre s csupán arra bizonyult alkalmasnak, hogy a homok termőerejét állandóan mérsékelt fokon egyensúlyban tartsa s biztosítsa az állandó kat. holdankénti 6 q-s rozstermesztést. A ridegtartási rendszer mellett azonban nagyon gyenge az állatok termelőképessége s ezenkívül a 6 q-s rozstermesztés sem lehet végecélnünk, mert ilyen módon magasabb jövedelemhez nem juthatunk. Ennél fogva törekednünk kell magas termésátlagok elérésére és szem előtt kell tartanunk azt a célt, hogy a futóhomokon helyes termelési arányt vesszünk be minden egyes üzemszervezésben, mert csak ilyen módon válik lehetővé a magasabb jövedelem elérése.

A helyes termelési arányt pedig úgy érjük el, hogy megfelelő területen bevezetjük a pillangósvirágú takarmánytermesztést, amely nélkül a futóhomok lendületbe hozása el sem képzelhető. A homoki pillangósvirágú takarmányok termőképességét azonban a valóságban elérhető gyakorlati mérték szerint kell megítélnünk s ehhez mérten kell beállítanunk annyi állatot, hogy azokat jól takarmányozhassuk, mert tartásuk csakis ilyen módon lesz jövedelmező. Ilyen vezérelv mellett az alomszalma nem lesz túlságosan sok, de viszont annyi lesz, hogy vele bőségesen almozást biztosíthatunk, miáltal nem heves, hanem korhadékban gazdag, jótékony víztartóhatású trágyát bírnak előállítani. Mivel pedig a futóhomok takarmánytermőképessége az első évtizedben gyenge szokott lenni, ennél fogva még a helyes arányban beállított takarmányterület sem fogja képesíteni a gazdaságot arra, hogy a szántóföldet minden harmadik vagy legkésőbb minden negyedik évben ellássa istállótrágyával. Nyilvánvaló tehát, hogy az okszerű termelés érdekében a hiányzó istállótrágyát pótolnunk kell zöldtrágyával s így nélkülözhetelenné válik a terület megfelelő hányvadász zöldtrágyázást bevezetni.

Hogy milyen a helyes termelési arány, amelyet egy futóhomokos gazdaságban követnünk kell, ha jövedelmező gazdálkodást akarunk folytatni, arra nagyon bajos egy cikk keretén belül részletes felvilágosítást adni. Ebben a kérdésben döntő szerepet játszik, hogy a futóhomokos szántó csupán egy dülő-e valamely vegyesfalajú gazdaságban, avagy az egész birtok futóhomok. Továbbá kérdés, milyen arányban áll a természetes rét és legelő a futóhomokos szántó-földhöz viszonyítva. Ugyancsak döntő befolyással

van a gazdaság piaci és közgazdasági helyzete. Mindazonáltal néhány sorban is meg tudom mutatni a vezérirányt, amely lehetővé teszi az eligazodást a futóhomokos területek üzemszervezése terén. Természetesen a helyi viszonyok figyelembevételével kisebb mérvű módosítások mindig szükségesek.

Kiinduló alpnak veszem fel, hogy az egész birtok gyenge futóhomok, amelynek túlnyomó része szántó-föld s kevés a természetes rét és legelő. Ilyen birtok helyes termelési aránya a szántóföldön az alábbi:

Kapásnövények	12.5%
Zöldtrágyanövények	12.5%
Pillangósvirágú és egyéb szalastakarmányok	20.0%
Pillangósvirágú növények, magnak, esetleg tavasziak, magnak (árpa-zab)	5.0%
Rozs, magnak	50.0%
Osszesen:	100.0%

Ez a beosztás lehetővé teszi évente a szántóföld 12.5 százalékának istállótrágyával való ellátását, ehhez hozzájárul a 12.5 százalék zöldtrágyázás, miáltal a négyévenkénti átrágyázás biztosítva van. Ha az istállótrágya elegendő évente a szántóföld 16-17 százalékára, vagyis $\frac{1}{6}$ -od részére, úgy a zöldtrágyázást is vegyük fel 16-17 százalékra, így azután a szabály szerinti háromévenkénti átrágyázást tudjuk biztosítani, miáltal a homok gyorsabb megjavítását s magasabb terméseredményeket érünk el. Ha mármint a zöldtrágyázást helyénvaló kiterjeszteni, úgy az a helyi viszonyok szerint vagy a kapások, vagy a tavasziak rovására történjék. Ellenben a 20% szalastakarmányhoz és az 50% magrozshoz lehetőleg ragaszkodjunk. Részleteznem felesleges, hogy a fenti termelési arány elengedhetetlen követelménye az okszerű műtrágyázás is.

Kiskunfélegyháza.

Westics Vilmos.

Uj rendeletek.

Boroshordók és szákok kezelése vámelőjegyzési eljárásban.

A hivatalos lapban folyó hó 25-én jelent meg a pénzügyminiszternek 127.239. számú rendelete, amely a vámjog szabályozásáról szóló 1924. évi XIX. t. c. 179. §-ában kapott felhatalmazás alapján a szobanforgó törvények végrehajtása iránt 1926. évi június hó 21-én 92.000. P. M. szám alatt kiadott utasítás 85. §-ának 10. és 11. pontjait, továbbá 117. §-ának első bekezdését az alábbiak szerint módosítja, illetve egészíti ki:

A 85. § 10. pontja szerint a musttal vagy borral való megöltés céljából szeptember 1-e és október 31-e között előjegyzésben kezelt használt üres boroshordókat legkésőbb a következő év április 30-ig bezárólag kell külföldre visszazállítani. A vámhivatal a letelt vámbiztosítékat csak a határidő letelte előtt és csak abban az esetben oldhatja fel, ha a kileptetni szándékolt boroshordóknak az előjegyzésbe vett hordókkal való azonoságáról meggyőződött. A behozatal alkalmával az azonoságát a cég megjelölésével, vagy egyéb jel alkalmazásával, az irtartalom és a súlyadatok pontos feljegyzésével kell biztosítani. Az előjegyzésben kezelt hordók kölcsönügylet tárgyát nem képezhetik.

Meg kell itt jegyeznünk, hogy ezzel a már hetek óta készülő rendelkezéssel az OMGE igazgató-választmányának legutóbbi ülése is foglalkozott. Bernát Béla végrehajtóbizottsági tag tette ugyanis szöve, hogy az amgy is nagy nehézségekkel küzdő szőlősgazdák helyzetét mennyire súlyosbítja az a tervbevetett rendelkezés, hogy a vámfatáron át borkivitel céljából behozott boroshordókat vámbiztosíték gyanánt vagontételenként 300 aranykoronát kell azonnal letétbe helyezni. A vámbiztosíték eddig is meg volt állapítva a vámelőjegyzési eljárásban, azonban azt csak hat hét után kellett letenni, ha addig az előjegyzési eljárásban kezelt hordókat ismét ki nem vitték vámkülföldre. Ha azonban mostantól kezdve a vámbiztosítékat már a behozatal alkalmával feltétlenül le kell tenni, ez a szőlősgazdák rovására megy, mert még jobban megnehezíti a külföldön való borértékesítést és a letétbe helyezett vámbiztosíték magas kamatait a szőlősgazdáknak kell viselniük. Hiszen még ha hajlandó is a külföldi vevő a vámbiztosíték letételére, azt mindenesetre többszörösen behajítja az eladón a borárak leszorításával. Eppen azért egyesületünk arra kérte a pénzügyminisztert, hogy a boroshordók vámelőjegyzési eljárásban való kezelésére vonatkozó egyéb rendelkezések érvényben tartása mellett

17 ÉV ÓTA **Ford** KÉPVISELŐI

HAHN ARTHUR és TÁRSAI

Sürgőnycim: **BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 12.** Telefon: T. 101-43, T. 101-44, T. 124-45
Hancso Budapest

Ez a legjobb biztosíték a pontos és jó kiszolgálásra!

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

Acélpel gyárában készült páncélcél kormánylemez acélekéket, boronákat, sima- és rögtörőhengereket, Agrár-Drill vetőgépeket, kapáló- és töltőgéteket, szecská- és répvágókat, morzsolókat, továbbá

magasnyomású „Universal” háti permetezőket

szőlők, gyümölcsfák és cukorrépa permetezésére

a legjobb kivitelben ajánli:
a Weiss Manfred Acél- és Fémművei R.-T. mezőgazdasági gépeknek előadai központja:

„AGRARGLOBUS”
MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, VI., Vilmos osászár-ut 3. szám.
Távirati cím: AGRBUS BUDAPEST
Telefon: Lipót 984-18
Elsőrendű minőség! Olcsó árak!
Kérjen ajánlatot!

állítsa vissza a vámbiztosítékok letételére nézve a régi rendet, vagyis engedje meg, hogy a borshordóknál kivételesen a vámbiztosítékok csak akkor keljen letenni, ha az előjegyzési eljárásban kezelt hordókat a behozattól, illetve előjegyzésbe vételtől számított hat héten belül ismét ki nem viszik vámkülföldre.

Az 1926. június 21-i 92. P. M. számú végrehajtási utasítás 85. §-ának 11. pontja új szövegezésében következőképpen hangzik: Más célra, mint gabonával és malátával, továbbá hüvellyel, kerti veteménymagokkal és takarmánymagokkal, vagy repccével való megtöltésre szolgáló használt jegyes zsákokat a vámbiztosítási eljárásban nem kezelhet. Az említett célra való, külföldről behozott, durva szövettől készült használt, jegyes zsákokat súly és darabszám szerinti bevallás alapján lehet csak előjegyzési eljárás alá vonni és az esedékes vámt mindenkor biztosítani kell.

A fentebb hivatkozott végrehajtási utasítás 117. §-ának 62. pontja módosítva a következőképpen hangzik: Durva szövettől való használt, jegyes zsákokat, amelyeket gabonával, malátával, malatáccsával, sörörkölyvel, hüvelyesekkel, olajosmagokkal, vetemény- vagy takarmánymagokkal, szeszakkal, vagy végül uyers borkövel megtöltve a magyar vámterület szabad forgalmából külföldre (szabad területre) kiszállítottak és külföldi szabad területről újra visszahoznak, a végrehajtási utasításban felsorolt feltételek és ellenőrzési módok mellett szákkivitelű igazolványok alapján, vámentesen kell kezelni.

KÖNYVISMERTETÉS.

Birtokpolitika és földreform Magyarországon. Irta: Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár.

A magyar földbirtoktörvény végrehajtása olyan fontos gazdasági és szociálpolitikai változásokat idézett elő, amely a külföldi agrárkörök érdeklődését is felkeltette. Hiányzott azonban a szakirodalomból egy olyan összefoglaló munka, amelyből az érdeklődő rövid, de amellett átfogó betekintést nyerhet e tárgyban. Részben e hiány pótlása, másrészt azonban a reform által érintett magyar gazdaságot sorraiban is gyakran tapasztalható tájékozatlanság ösztönözte a szerzőt arra, hogy fenti című tanulmányát magyar, német és francia nyelven is kiadja. A könyv nyolc rövid fejezetben foglalja össze a magyar birtokpolitika történeti részét és az újabb reformtörvényeket. Előszavában hangsúlyozza, hogy a reform, szemben némely szomszédos államokkal, nem irányul sem a külföldi állampolgárok, sem a más nemzetiségűek ellen, nélküli a tulajdonság vonásokat is. Viszont az a felfogás sem helytálló, hogy hazánkban a földreform csupán látszatreform volt. Ezt különben a szerző később statisztikai adatokkal igen kézzelfoghatóan igazolja is.

Az I. fejezet hazánk Trianonban bekövetkezett feldarabolásának szomorú következményeit tárja fel. A II. fejezet a földbirtokoknak a régi és új határok közötti, birtoknagyság szerinti megoszlását ismerteti. A III. fejezet a magyar birtokpolitikát a honfoglalástól 1848-ig bezárólag ismerteti. Itt a szerző rámutat arra, hogy az első tulajdonképeni földreform: az ősiség eltörlése és az urbénység megszüntetése, a földesurak önkéntes elhatározásából született meg. A IV. fejezet az államnak a múlt század 90-es éveiben megindult telepítési akciójával foglalkozik, ezután áttér Darányi reformtörvényeinek méltatására. Ismerteti a háborús rendszabályokat, a földbirtokforgalom korlátozását, az állami elővásárlási jog bevezetését. Az V. fejezet a forradalmak birtokpolitikáját helyezi kellő megvilágításba. Rámutat éppen úgy Buza Barna általános földosztást hirdető politikájára végzetes következményeire, mint a kommunista termelőszövetkezetek sikertelenségének okaira is. A VI. fejezet kimerítő részletességgel tárgyalja a földreformtörvényt, a novellát, a végrehajtási rendeleteket és a földbirtokrendező bíróságnak és rendelkezések által szabályozott gyakorlati működését. E fejezet utolsó része és a VII. fejezet a reform eredményeivel foglalkozik. Eszerint az OFB 1921. június hó 20-án megkezdett működése következtében ez év január hó 1-ig mintegy 260,000 házhely keletkezett és 1,200,000 hold földterület lett kis- és törpebirtoknak és kishaszonbérletnek

kiosztva s így a birtokmegoszlásban már 1925-ben a kisbirtok kerekedett felül 50-2%-os arányával, szemben az 1913. évvel, amikor az ország egész területének 45-8%-a volt kisbirtok. A szántóföldeknek még kedvezőbb lett az aránya a kisbirtok javára. Az önálló gazdasági kisexistenciák száma mintegy 400 ezerrel szaporodott. A VIII. fejezet végül a földhözjuttatottak javára kifejtett állami gondoskodást ismerteti.

Ha a könyv végső következtetéseivel és optimizmusával, amellyel a reform eredményeit méltatja, nem is értünk egyet, azt készséggel megállapíthatjuk, hogy a tanulmány a külföldi tájékoztatására kiválóan alkalmas. De szinte hiányzik a tanulmány kiegészítéseként a földreform után előállott mezőgazdasági helyzetkép feltárása és a termelés csökkenésében jelentkező bajok ismertetése, pedig kétségtelenül súlyos teherterhelések állanak szemközt az elért kivánt szociális előnyökkel, amelyeket a pénzügyi rész megoldatlansága meglehetősen problematikussá tesz. Egyébiránt a munka Schandl Károly dr. avatottságát és tollát egyaránt dicséri.

Az Alföld. Irta: Gesztelyi Nagy László dr., a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója. II. kiadás.

Gesztelyi Nagy László dr., amint könyvében maga is mondja, élethivatásul tűzte ki az alföldi magyarság érdekeinek és a tanyakérdés előbbrevitelének megoldását. Az előtűnt fekvő füzet, mint a Közgazdasági Társaságban 1925-ben tartott előadásának második kiadása jelent meg s az Alföld számos problémájával foglalkozik. Kiemeli az Alföld fontosságát, amely Csonka-Magyarországon még inkább előtérbe jut, nemcsak földrajzi, hanem mezőgazdasági és politikai egyetemes miatt is. Az ország ellátásában is fontosabb szerepet tölt be, mint a múltban, mert bár a mezőgazdasági művelés alá vont területek aránya növekedett, növekedett a népesség is, ellenben csökkent a mezőgazdálkodással foglalkozók száma. Az Alföld elhanyagolt kérdéseit sürögösen és fokozott gondokkal kell megoldani. E feladat uttörői között ott van az OMGE, volt igazgatójának, Forster Gézának „Javaslatok az Alföld javítása” és Cserhályi Sándor az „Alföld mezőgazdasági viszonyainak reformja” című munkáival és a kiadásában megjelent monográfiákkal. A Magyar Gazdaszövetség is, Bernát Istvánnal az élén, Czettler Jenő dr. és Schandl Károly közreműködésével, buzgó munkásságot fejtett ki az Alföld kulturális és gazdasági színvonalának emelésére. A többtermelés felállítására számos mód kínálkozik az Alföldön. A szikes területek termővétele a legelső feladatok közé tartozik. A Békéscsabán, Keregeken, Szarvason elért eredmények a földművelésügyi kormány és a gazdasági intézmények munkásságáról tesznek bizonyosságot, amelynek élén Simon Elek és Treitz Péter állanak. Az árterületek és a belvízek lecsapolására alakult Dunavölgyi Lecsapoló és Öntöző Társulat, Rohringer Sándorral az élén, máris szép eredményeket ért el. A homok megjavítása is megindult Westsik Vilmos több évtizedes tapasztalatai alapján és a fasítás eddig 15,000 kat. holddal gyarapította erdőterületeinket. Rámutat ezután a szerző a tanyavilág közigazgatási, egészségügyi és kulturális problémáira, a gazdasági és elemi oktatás hiányára, az utkérésre és a népesedési viszonyokra. Ismerteti végül az Alföld növénytermesztését, állattenyésztését, iparát és azt a munkásságot, amit a kamara eddig az alföldi problémák megoldása terén kifejtett.

A gazdaközönség köréből.

A magyar mezőgazdaság teherviselőképessége még nincs kiaknázva.

— Levél a szerkesztőhöz.

Kérem, Szerkesztő Uram, ne nézzen úgy — a cím elolvasása után —, mintha kétségei volna az itélőképességem egyensúlyi irányában. Kérem, én jól megdöntöttem, amit leírtam. Tények elől nem lehet kitérni: mi nem viselünk annyit köz-

terhet, mint amennyivel szolgáltatóképességünk arányában az államvitel költségeihez hozzájárulni hazafias kötelességünk volna. Kérem, Szerkesztő Uram, én nem szappanbuborékokra építettem ez állításumat — az alábbiakban részletesen indokolni fogom.

Ma — úgy látszik, megtevesztve folytonos siránkozásunktól — még az erre hivatott kétkamarás országgyűlés nem érezné feijogósítva magát arra, hogy újabb adóterheléssel súlyosbítsa a mezőgazdaság rőzsás helyzetét. Persze — amint mondtam — a jó honatyák ebbeli megdöntésének a csirája ott van, hogy visszaéltünk szűzi naivitásukkal, rutin térfelvételükkel, elhittettük velük, hogy mi már tushadatok teljesítőképességünk maximális határát is, tőlünk már több igazán nem telik. És ők ezt elhitték.

De jött ám a közigazgatás, kompetensebbnek véltén magát az adózó zsebügyi viszonyainak kipuhatólására és — hurrá! dicta — újabb közszolgáltatásokat kreált.

Például:

Egy mustarborjat adván el a helybeli mézártnak, arra szabályszerűen járátlevelet váltottam.

Egy pengőbe került.

— Sokálom — mondom a jegyzőgyakornoknak és ugyaakkor megpillantok a passzusra biggyesztve egy ismeretlenül sárgító bélyegjegyet. Az volt ráírva, hogy 40 fillér (ez est pikanterijához tartozik, hogy maga a passzus 60 fillérbe került), meg hogy M. L. E. O. Sz. Semmi több.

— Hát ez mi? — bókók a biléta felé.

Enek a felragasztására és az ellenértékének a felelősi való behajtására rendeltet van — hangzott a hivatalos felelet —, ha tetszik, kikérem a Budapesti Közlöny vonatkozó számát.

— Köszönöm, ne fáradjon.

A rendeletet pedig szándékosan nem olvastam el, holott az a kérdés tisztázásához lényegesen hozzájárulhatott volna. Nem olvastam el pedig azért, mert szigorúan meg akartam őrizni tárgyilagosságomat, hogy módomban álljon az esetet elvi kérdésként, teljes objektivitással kezelni. Mert mi történt volna, ha átfutom az ominózus rendeletet? Abból kiderült volna az „M. L. E. O. Sz.” megjelölése is. Kiválgott volna pedig minden bizonnyal az, hogy itt egy országos jelentőségű humánus intézményről, vagy talán éppen országmentő mozgalomról van szó. Akkor pedig rugyhátlan kiszaladt volna a labam alól a kritikai talaj és magam is hazafini buzgalommal dicsértem volna a kormányzat ölelés és hőlesen körültekintő ténykedését. Tessék csak elkepedni Szerkesztő Uram — teszem azt —, megtudtam volna, hogy a Magyar Levente Egyesületek Országos Szövetsége javára szedik ezt a bizonyos bélyegilletéket: hát írnam most a sorokat?

Bizonnyal nem! Nem írnam pedig azzal a megalomással, hogy: szedik ezt az illetéket, úgy ahogy, szedik, — vigye karáya —, de olyan nemes célra fordítják, hogy magyar embertől azért csak dicséret járhat, bírálat soha.

Ezt gondolám, ha elolvastam volna a rendeletet. De nem tettem ám! Előrelátó voltam. Így csak fellevelemis varmak. — bizonyosságot pedig nem tudok.

Igy abban a helyzetben vagyok, hogy teljes tárgyilagossággal nézhetek szembe azzal a rídek valóságokkal, hogy rődeleti uton rónak a magyar mezőgazdaságra *társadalmi egyesülések céljait szolgáló illetékeket és azokat hivatalos képviseleti hajlík be.* Tessék ezt pedig akkor, amikor a törvényhozás és az ország zömének közvéleménye velük homlokkegyenesen ellenkező állásponton van és azt vallja, hogy *mezőgazdaságunk túl van terhelve közszolgáltatásokkal és a legsúlyosabb életpolitikai nehézségeket kéri.* De mindhiába gondolkodik így a magyar nemzeti társadalom, mindhiába osztják e megdöntésben alkotmányos képviselőit — „szegény ember sorsát boldog Isten bírja” —, a gazda mégis rendelteti uton statuált külön illetékeket fizet, még a marhával képesen is.

Töröm a fejem Szerkesztő Uram, de megvallom, föl nem foghatom, miként tudja magát belgyűl igazgatásunk ennyire kivonni a köztudat befolyása alól. Lehetséges ez egyáltalán? Gondolja Szerkesztő Uram?

Kérem, szabadítson meg e kételytől! Segítsen kibogoznom:

„Mit ér, mit ér e játék csillogása.

Előttem, mely foly, nem hatok bele —

S nekem csak egy rejtéllyel több jutott —”

— Ah! Adám gondolatmenete megtermékenyítette agyamat....

...De nem!... nem... Ezt nem hibetem. Ez luciferi gondolat volna. Talán úgy véli a mindenható közigazgatás, hogy:

— Ezeknek már ugye' árt!

Hát tényleg ennyire jutottunk volna?

Ennyire? — hogy már nem is tönk szélén állóknak tartanak minket, akiket még enyhítéssel segíteni lehet, hanem tönkterjűtöknak, akiket céltalan kimélni, hiszen ugyis egyre megy?

Gondolja, Szerkesztő Ur, hogy tulzok? Egyetlen ilyen

Gyomorbetegek, cukor- és vesebajosok, szivbetegek

részére a legelőkeltebb intézet a

Ligetszanatórium

Budapest, VI., Nagy János-utca 47.

VI., Aréna-ut 84.

Telefon: 100-90

Külön idegbetegosztály, vizgyógyintézet, diétás étkezések bejáró betegek számára is

A világon minden S-ik automobil
TEHER vagy **SZEMÉLY**
CHEVROLET

mert kis benzinfogyasztása, nagy teljesítőképessége, elpuszthatatlan szerkezete közlismert

Araink típusok szerint

5320, 6320, 6950, 8320, 8750, 9200 pengő

CENTRUM AUTÓ R.-T.

Budapest, VI., Andrássy-ut 8. sz.

Telefon: T. 256-68, T. 245-30, T. 103-48

esetből talán nem szabadna a fenti végzetes következtetést levonni.

De Szerkesztő Uram, ha ez egy esetben előfordulhat, ebből iskolát teremthetnek az arra hajlammal bírók. Engem pedig már e lehetőség elgondolása is a legpesszimistább elgondolásra vezet. Csirájában kell az ilyenfajta próbálkozást elfojtani.

Amal is inkább, mert ha jól utánagondolok, nem is áll ez a kísérlet olyan elszigetelten. Az utóbbi időben a fuvarleveleken is látok ilyen privát-bélyegeket. Hol egy, hol két pengőről szólnak. Ezeket meg az van, hogy „M. S. R. E.”

Hogyan mit jelentenek e rejtélyes rövidítések? Ki tudná? Csak fizetünk.

Hiszen a magyar mezőgazdaság teherviselőképessége még nincs „kimunkálva”.

Hitte volna ezt Szerkesztő Uram!

Erseküdvkert.

Fischer József.

A lucerna őszi vetése.

Ez év tavaszán harminc hold lucernával való bevetéséről le kellett mondanunk, abból az egyszerű okból kifolyóan, hogy a lucernavetés megkövetelte talajállapotot, az előveteményből visszamaradó el nem korhadt növényi részek miatt, elérni nem sikerült. Ez a terület 1926. évben csalamádé alá kapott göbolytrágyát s így az egyébként is jó erőben lévő televevénytalajon a sűrű tengeri igen buján fejlődve, megdőlt, a lekaszás után nagytömegű szárrész maradt vissza, ezért még a múlt ősszel végzett gondos leszántás ellenére, lucernavetésre ez év tavaszán alkalmas nem volt. Így tehát zabosbükkenyvel vetettük el, amely takarmány a kérdéses földet lekerülte után ideális állapotban hagyta vissza. A takarmány lefordása után kapott traktortárcsázást, majd a talaj beeredése után, amennyiben az elmúlt őszi altalajtrágyával végzett gözeke-mélyítőszántás feleslegessé tette az újból való mélyszántást, és hogy a lucerna alá alkalmazott Thomasalak tulságosan mélyre ne kerüljön, kettős ékekkel öt hüvelyk mélyre megszántottuk, nehéz fogásokkal elfogasztottuk és eloldaltuk. Majd újabb fogasolás után a vetést akartuk megkezdeni. Az augusztusi forró nap hevével azonban a föld felszínén jó diónyi nagyságu rögök keletkeztek, amelyek miatt a vetést elhalasztottuk, egy esőre várva, amennyiben talajunk az eső utáni gyors szikkadásokor valóssággal kerti finomságu állapotba hozható. A kívánt eső meg is jött és augusztus 27-én rendes gabonaszórtárcsára elvetettük könnyű fogas után a lucernát, magyar holdanként 10 kg-ot. A vetőgépet henger és borona követte. A meleg s mélyrétegű, kellő nyirkosságu talajban már a harmadik-negyedik napon kihíjt a lucerna és az ezt követő pár nap alatt sorolt is. A vetést követő 16-ik napon már a harmadik valódi levelek is fejlődésben voltak és október elején a vetést követő ötödik hétre a lucernavetés teljesen zait, a gyökérgumóképződés feltűnő erős volt.

A lucerna őszi vetését megfelelő talajon és kedvező időjárásban ajánlhatom. Sikerülte a mai tőkéletes talajművelési eljárásokkal, nem aszályos időben és augusztus végén, szeptember elején, védőnövény nélkül történő vetéskor biztosnak mondható és az ezáltal nyert elsőrendű takarmány nagyban hozzájárulhat állattenyésztésünk és állattartásunk előbbrevítéséhez.

Ma már nem ritka a négy-ötágu szár és 20-25 cm hosszú 1, 1 1/2-2 mm vastagságu főgyökér, dus oldalgyökérrel, tele gyökérgumókkal.

A lucerna őszi vetését megfelelő talajon és kedvező időjárásban ajánlhatom. Sikerülte a mai tőkéletes talajművelési eljárásokkal, nem aszályos időben és augusztus végén, szeptember elején, védőnövény nélkül történő vetéskor biztosnak mondható és az ezáltal nyert elsőrendű takarmány nagyban hozzájárulhat állattenyésztésünk és állattartásunk előbbrevítéséhez.

Haivanpuszta. Tullán István intéző.

Egérkár.

A mezői egér elszaporodása olyan méreteket ért, hogy fenyegeti a vetéseket annyira, hogy helyenkint már kiszántásra is gondolnak. Ennek az oka részben az időjárás, a hosszú szárazság és rendkívüli meleg és részben a lepadt kutyalepszám a gazdáknál és a tanyákon, mert most már szabadban szaporodnak ezek a veszedelmes rágesálók.

Csodálatos, hogy a hírneves vegyészek ma azzal akarják egymást felülmúlni, hogy ki minél veszettebb

büz- és méregbombákat találjon fel egy új világ-háboru esetére, amelyekkel az emberek millióit a leggyorsabban tudják a másvilágra átszállítani, de hogy olyan egérrítő vegyiszert találjanak fel, amellyel a kenyérmagvak vetéseit megóvhassák, arra senkisé gondol. Pedig ezzel az emberiség történetében emléket biztosítanak maguknak.

Az államhatalom pályadíjat tűzhetne egy, a buza-csávázás mintájára kezelendő vegyiszertre, amely a vetőmagot megóvná az egér pusztításától, vagy egy olyan méregre, amely szántás alatt lenne elszórandó a harázdákba, hogy már a vetést megelőzőleg végezze ezzel a közveszélyes ellenséggel. Szerintem, a pályadíj nemzetközi vegyészstudósok közt volna hirdendő, hogy bárki is bárhol pályázhatna, mert az az érdeke az egész világnak, hogy végre valahára biztos szer birtokába jussanak a gazdák. Azt hiszem, hogy a társlapok a külföldön átvethetnék ezt az életrevaló indítványt és legalább olyan buzgalommal kellene kutatni az egérméreg feltalálása után, amint most a büzbombák körül versenyeznek.

Weisz Gáspár.

A Mangalicatenyésztők Országos Egyesületének alakuló közgyűlése.

(1927. október 21.)

Jelen voltak: *Lickl* Károly h. államtitkár, az OTB elnökének, majd *Dörgy* Frigyes egyesületi alelnökének elnöklété alatt *Székes* Elemér, az OMGE alelnöke, *Baranovits* Rezső, *Besztercey* Gábor, *Blantz* Jenő, eneszi *Dorner* Béla, *Ebner* Jenő dr., *Essenyi* Jenő, *Francesics* József, *Fülep* István, *Gábor* József, *Szilgethi György* László, *Jurcsák* Béla, *Klár* Jenő, *Kóds* Mihály, *Mayer* Sándor, *Nemeslőthy* Szabó Tivadar, *Okány-Schwartz* József, *Radó* Ervin, *Róz* Mihály dr., *Rochlitz* József, *Schandl* József dr., *Schwendlner* Ede, *Somogyi* Andor, *Somogyi* Lipót, *Wellmann* Oszkár dr., továbbá az OMGE tisztikara részéről *Konkoly Thege* Sándor dr. előadó-főtítkár, *Rothmeier* Imre títkár, *Batta* Pál fogalmazó, *Heródek* Sándor dr. és *Dörsehug* Tibor gyakornok.

Kimentették távollmaradásukat: *Almásy* Imre gróf, *H. Kovács* Gyula, *Engel* László és *Márlonffy* Barna.

Lickl Károly elnök üdvözli a szép számban megjelent tenyésztőket és szakembereket, valamint az Országos Mezőgazdasági Kamara képviseletében megjelent *Kóds* Mihály dr. kamarai igazgatót. Megnyitva az alakuló közgyűlést, felkéri *Konkoly Thege* Sándor dr. előadó-főtítkár, hogy az előkészítő bizottság nevében tegye meg jelentését az előkészítő munkálatokról és ismertesse az alapszabálytervezetet.

Jelentés az előkészítő munkálatokról.

Konkoly Thege Sándor dr. főtítkár hivatkozik a „Köztelek” lap ezévi 19., 21., 22., 28., 54-55. és 79. számaira, amelyek beszámolnak részben az előkészítő értekezletek határozatairól, részben teljes terjedelemben tartalmazzák a felkért szakembereknek a mangalicatenyésztés fejlesztésének megvalósítása érdekében kidolgozott tervezetét és általában felvilágosítást nyújtanak az egyesület céljairól, jelentőségéről és megalkatásának időszeregeről. A céltudatos tenyésztői munka megvalósításán kívül különös jelentőséget adnak az új szervezetnek azok a szempontok, hogy a tenyésztésben elért kiválóbb eredmények elősegítik a termelési költségek viszonylagos csökkentését, egyöntetű standardanyag előállítására válik lehetővé és a törzskönyvi nyilvántartás nagy mértékben elő fogja mozdítani a tenyésztőforgalmat. Az egyesület sulyt vet az értékes belső tulajdonságok megállapítására és fejlesztésére is és ezeknek hivatalos ellenőrzésével fogja a tenyésztők adatainak megbízhatóságát alátámasztani. Az előkészítésnél végzett értékes közreműködésükért az előkészítő bizottság nevében ez alkalommal is köszönetet mond eneszi *Dorner* Bélának és *Róz* Mihály dr. nak. Az előkészítő bizottság a Mangalicatenyésztők Országos Egyesületének megalakítása ügyében körlevélben fordult az ismert nagyobb mangalicatenyésztőkhöz és örömmel jelenti, hogy a felhívásukra széleskörű érdeklődés nyilvánult meg, amelynek következtében már eddig is mintegy 40 tenyésztet jelentette be csatlakozását és még több neves tenyésztet van, amelynek belépése biztosan várható, úgyhogy az egyesület megalakulásakor 59 tenyésztetben körülbelül 2000 tenyésztőcokára lehet számítani. Ezzel az anyaggal már le lehet rakni az egyesületi munka alapját, amelynek kiépítéség is nem kivánatos a további terjeszkedés. Eddig a következő tenyésztetek jelentették be az egyesülethez

való csatlakozásukat: *Balázs* László hevesi, *Berchtold* Lipótné grófné árpádhalmi, *Csabaji* Gyula dr. tarcali, *Dörgy* Frigyes paradicsompusztai, a Zirel Apátság előszállási, *Engel* László debreceni, *Essenyi* Jenő tornyospálcai, *Festetics* Tassilo herceg somogyberzencei, *Fried* Ignác fanesikapusztai, *Geist* Gyula csáki, *Grósz* Zsigmond örökösökéi hosszuháti, *Hirsch* Imre muthpusztai, a Jászóvári Prépostság tiszskanyári, *Kardos* Ferenc közepeszépusztai, *Károlyi* Gyula gróf tiborszállási, a Kisszállás uradalom, *Klein* Sándor szirmai, *Komlódy* József kőpusztai, a Magyar Kegyesantitőfend orci, *Martin* József dr. szekszárdi, *Mándy* Géza kényárpusztai, *Mándy* Tibor baranyaszentlőrinci, *Márlonffy* Barna körösszakálai, a Mezőhegyesi állami ménésbirtok, a Nagyváradi káptalan cirkópusztai, ózv. *Náway* Kálmán tiszszentimrei, *Okány-Schwartz* József okányi, *Nemes* János gróf pusztalomaji, *Nemeslőthy* Szabó Tivadar sávoilyi, a Szászbereki uradalom, a Szolmárt püspökség pusztahidvégi, ózv. *Széchényi* Antalné grófné póstelepusztai, *Wenckheim* Pál gróf mosonszentmiklósi és *Zichy* Aladárné grófné pusztaszőlősi tenyésztet. Ezeket kívül több tenyésztet jelente csatlakozási szándékát, de még nem küldte be a belépési nyilatkozatát. Ez a széleskörű érdeklődés tette lehetővé az alakuló közgyűlés összehívását.

Az alapszabályok tervezetének bemutatása.

Előadó-főtítkár jelenti, hogy az előkészítő értekezleteken az alapszabályokra vonatkozólag az a vélemény alakult ki, hogy a megindulásnál csak az alapszabályok kereteit állapítsák meg, amely tartalmazza a jóváhagyáshoz megkívánt feltételeket, egyebekben pedig az egyesületi munka során kialakuló szak-szerű szabályok előtt maradjon nyitva. Az alapszabályok értelmében rendes tagok csak tényleges tenyésztők lehetnek, akik így maguk határozzák meg az egyesület munkakörét és céljait. Megengedik az alapszabályok főkegyesületeknek a létrehívását, ami lehetővé teszi a rendszeres tenyésztői munka érdekében esetleg kivánatosabbá váló decentralizált szervezetek kiépítését. Az igazgatóválasztmány megválasztására vonatkozólag javasolja, hogy mivel eddig az egyesületbe a tenyésztőknek csak egy része jelentette be formálisan a belépését, egyelőre csak részlegesen alakítsák meg az igazgatóválasztmányt. A tagdíjakra vonatkozólag az előkészítő értekezletek állásfoglalásából kifolyólag javasolja, hogy ezeknek egy-egy évre leendő megállapítását mindenkor a közgyűlésnek kellene bizni. Az első évben a minden tag által fizetendő alapdíjat 12 pengőben, a törzskönyvbe felvett állatok utáni díjat pedig állatonként 2-50 pengőben javasolná megállapítani. Javasolja, hogy a jelenlévők mondják ki a Mangalicatenyésztők Országos Egyesületének megalakulását, fogadják el az alapszabályokat és kéri, hogy jelentését az előkészítő munkálatokról helyeslően vegyék tudomásul. (Általános és egyhangú helyeslés.)

A megalakulás kimondása, elnökség és igazgatóválasztmány választása.

Lickl Károly elnök az egyhangú helyeslés alapján kimondja határozatképen, hogy a Mangalicatenyésztők Országos Egyesülete megalakult és hogy az alakuló közgyűlés tudomásul veszi az előkészítő bizottság jelentését és elfogadja az alapszabályokat. Az országos értekezlet által kiküldött előkészítő bizottság nevében az egyesület elnökségére vonatkozólag a következők megválasztását hozza javaslatba a közgyűlésnek: elnöknek *Almásy* Imre gróf, az Orsz. Mezőgazdasági Kamara elnöke, alelnököknek: *Blantz* Jenő, a Szászbereki uradalom jószágigazgatója, *Dörgy* Frigyes földbirtokos, gazdasági főtanácsos és *H. Kovács* Gyula, az előszállási ciszterci uradalom jószágkormányzója. (Hosszantartó éljenzés és taps.) Az előkészítő bizottság a jelölés megtörténte után előzetesen érintkezésbe lépett mindegyikkal és örömmel jelenti be, hogy kijelentették, hogy amennyiben az alakuló közgyűlés a bizalommal őket megízteti, a választást el fogják fogadni. Ezért a szives készségükért nemcsak az egyesület, hanem a földművelésügyi minisztérium nevében is köszönetet mond, mert az ő személyükben a sikeres munkának máris biztosítékát lehet látni. Különösen az egyesület köszönetét fejezi ki *Almásy* Imre gróf elnöknek, aki sokoldalú fontos közéleti elfoglaltsága és igénybevétele ellenére elvállalta ennek az új alakulásnak az elnöki tisztét, éppen a hozzá fűződő fontos és a legszeleesebb gazdarétegeket érdeklő célokra való tekintettel. Nagy sajnálatát tolmácsolja, hogy külföldi útja miatt a mai alakuló közgyűlésen nem lehet jelen, valamint kimenti *H. Kovács* Gyula jószágkormányzót is, aki egyébirányu halaszthatatlan elfoglaltsága miatt a megjelenésben szintén akadályozva van. Az egyhangú helyeslés alapján határozatképpen kimondja, hogy az alakuló közgyűlés elnöknek *Almásy* Imre gróft, alelnököknek pedig *Blantz* Jenőt, *Dörgy* Frigyeset és *H. Kovács* Gyulát egyhangulag megválasztja.

Az elnökség meg lévén választva, az előkészítő bizottság munkáját befejeztetnek nyilvanítja és az elnöki szék elfoglalására felkéri *Dörgy* Frigyes most megválasztott alelnököt.

TRAKTOR
EKÉK
TÁRCSÁS BORONÁK
KULTIVÁTOROK
HENGEREK
BACHER—MELICHARNÁL, Budapest, V., Vilmos császár-ut 60. szám

Tökéletes foszforsavas műtrágya a
RHENÁNIA FOSZFÁT
mert tartalmaz { 23-28% gyorsan oldódó foszforsavat, 1-3% kaliumot, 40-42% hatékony meszet.
Nem savanyítja a talajt! Nem csomósodik!
Egyedárusítók az utódállamok részére
DUKES és HERZOG Budapest, V., Géza-utca 1. szám
Alapított 1873. Telefon: Teréz 288-09, Teréz 122-74
Ne felejtjük el a szőlőnél!

Horánszky Dezső †

Döry Frigyes elfogalva az elnöki székét, úgy a maga, mint elnöktársai nevében köszöntet mond a megítélt bizalomért. A megalakult egyesület nevében a nagy gondossággal és körültekintéssel végzett előkészítéseiért teljes elismerést és köszönetet fejezi ki a kiküldött előkészítőbizottságnak és abban különösen *Liekl* Károly b. államtitkárnak, enesi *Dorner* Bélának, *Rácz* Mihály dr.-nak és *Koalkoly* Thege Sándor dr. főtitkárnak, akik értékes és fáradságos közreműködésükkel lehetővé tették az egyesület megalakulását. Javasolja, hogy az alakuló közgyűlés válassza meg az igazgatóválasztmányt és a számvizsgálóbizottság tagjait is.

Előadó-főtákar jelenti, hogy az elfogadott alapszabályok értelmében az igazgatóválasztmányban helyet foglalnak az elnökség tagjain kívül a földművelésügyi minisztérium, az OMGE, az Országos Mezőgazdasági Kamara és az OTB egy-egy kiküldöttje, akiknek személy szerint való megnevezésére a mai közgyűlés határozatából kifolyólag felkérjük ezeket a tényezőket. Ezekén kívül a választás útján betöltendő igazgatóválasztmányi tagsági helyekre az előkészítő-bizottság a következők megválasztását hozza javaslatba: enesi *Dorner* Béla, *Rácz* Mihály dr., *Rácz* Lajos dr., *Schandi* József dr., *Wallner* Endre, *Wellmann* Oszkár dr., továbbá *Csabaj* Gyula dr., *Eszényi* Jenő, *Fried* Ignác, *Mártonffy* Barna, a *Mezőhegyesi* ménésbirtok, *Nemeshegyi* Szabó Tivadar, *Károlyi* Gyula gróf, a Magyar Kegyesintérend, *Nemes* János gróf, a Nagyváradi Káptalan, a Szatmári Püspökség és *Wenckheim* Pál gróf uradalmának egy-egy képviselője. A számvizsgálóbizottság megválasztani javasolja az előkészítőbizottság a következőket: a Kisszállási uradalom képviselőjét, *Mándy* Géza és özv. *Széchényi* Antalné grófné uradalmi képviselőjét. (Általános helyeslés.)

Elnök az egyhangú helyeslés alapján kimondja határozatképen, hogy az alakuló közgyűlés az igazgatóválasztmányt és a számvizsgálóbizottságot megalakítja és tagjait a javaslatba hozottakat választja meg.

A munkaterv megállapítása.

Előadó-főtákar jelenti, hogy az egyesületi munkatervnek a kereteit az előzetes értekezletek már meglehetősen előkészítették, így az alakulás után megindulhat a gyakorlati munka, amelynek során az egyesület bíráló-bizottsága elbírálja a tenyésztők által kijelölt tenyészállatokat és a megfelelő egyedeket törzskönyvi előjegyzésbe, majd pedig, ha az ellenőrzés útján megállapított tenyészutajdonosságok is megfelelőek, véglegesen a központilag vezetett törzskönyvbe veszi fel. A munkatervre vonatkozólag a „Köztelek” hivatkozott számai tájékoztatásul szolgálnak. Az egységes bírálati rendszer bevezetése érdekében az egyesület egy központi bíráló-bizottságot fog alakítani, amely közös bírálatokon fogja megvitatni és megállapítani a jövőben követendő bírálati eljárásokat és a kívánatos színvonalat. A központi bíráló-bizottság egy-egy tagjának a bírálatokon való jelenléte biztosítani fogja országosra az eljárás egységességét. (Helyeslés.)

Elnök ezt a munkatervet elfogadottnak jelenti ki és más tárgy nem lévén, az alakuló közgyűlést berekeszti. Felkéri az igazgatóválasztmányt jelenlévő tagjait, hogy vegyenek részt a közgyűlést nyomban követő igazgatóválasztmányi gyűlésen.

Igazgatóválasztmányi gyűlés.

Az igazgatóválasztmány részletesen megvitatja az egyesület munkájának részletkérdéseit. Elhatározza, hogy az egyesület ügyeinek ideiglenes vitelére egyelőre az Országos Törzskönyvelő Bizottságot kéri fel. Gyakorlati és technikai szempontokra való tekintettel az egyesület tagjait 2 körzetbe tervezi besorozni és pedig Budapest és Debrecen központtal. Felkéri az OMGE vezetését arra, hogy az egyesület könyvelését és pénzügyi ügyeit egyelőre az OMGE tisztviselői végezhessék, valamint, hogy egyelőre az egyesület címén intézhesse az ügyeket; ugyanígy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarától is kéri helyeslést a debreceni központ elhelyezésére. A földművelésügyi minisztériumtól pedig kéri az egyesület az állami szakemberek utazási költségeinek megtérítését. Beható vita fejlődött ki a követendő bírálati eljárásokra vonatkozólag, amelyben enesi *Dorner* Béla, *Wellmann* Oszkár dr. és *Rácz* Mihály dr. vettek részt. Az egységes bírálati rendszernek a megállapítása érdekében az egyesület központi bírálóbizottsága november hó 5-én a székesberek uradalom mangelca-tenyészetébe fog kiszállani.

Kérjen árjegyzéket a gazdasági könyvvelési nyomtatványokból
"PÁTRIA" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T.
Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek).

A magyar agrárszövetkezeti mozgalmat váratlanul nagy veszteség érte. Az október hó 26-áról 27-ikére hajló éjjelen éjfélkor hirtelen elhunyt hóri *Horánszky* Dezső, az Országos Központi Hitelszövetkezet alelnök-vezérigazgatója, az OMGE igazgatóválasztmányának tagja. Mélyszégyenű megdöbbenéssel értesült mindenki a halálhírről. Még a haláleset napján is a tőle megszokott ambícióval, frissességgel és pontossággal végezte napi munkáját, a déli-élt folyamán a képviselőház egyik bizottságában elnökölt, délután pedig az Országos Központi Hitelszövetkezetnél végezte hivatalos teendőit. Az éjjeli órákban lett rosszul s röviddel éjjel után már be is fejezte földi pályafutását.

Horánszky Dezső nem tartozott Károlyi Sándor gróf szorosán vett vezérkarához, mert mindössze tíz esztendeje töltött be a szövetkezeti életben jelentősebb pozíciót, amde egyike volt azoknak, akik teljesen magukévá tették a nagy szövetkezeti apostol eszméit és sok pénzügyi tudással, nagy szociális érzékkel, altruista gondolkodásmóddal vette kezébe az Országos Központi Hitelszövetkezet vezetését s hatalmas munkabírásával azon volt, hogy ezt a negyedszázadnál nagyobb, fényes múltú intézményt, amelyet a pénzügyi válság egy kissé szintén megtámasztott, újból a fejlődés útjára terelje és felvirágoztassa.

Horánszky Dezső 1869-ben született, fia volt néhai *Horánszky* Nándornak, a nagynevű politikusnak, egykori kereskedelemügyi miniszternek. Bizonyos tiszteletreméltó családi tradíciókkal indult tehát neki közéleti pályafutásának. Az egyetemen jogot hallgatót és hosszú ideig keresett ügyvédje volt a magyar főúri családoknak. 1911-ben a Magyar Pénzügyintézetek Szövetsége (Altruista Bank) igazgatója lett, majd később *Korányi* Frigyes báró, az Országos Központi Hitelszövetkezet vezérigazgatója mellett a hitelszövetkezeti központ ügyvezető-igazgatójának választották. *Korányi*nak pénzügyminiszterre, majd párisi követé történet kinövésére után ő lett az OKH vezérigazgatója, míg két év előtt az intézet alapítójának és tagjainak bizalma *Seidl* Ambrus elhunytá után az alelnöki székbe ültette őt.

Az OKH vezérigazgatói székében *Horánszky* Dezső nem kezdett radikális reformokhoz, hanem inkább arra törekedett, hogy ezt a szövetkezeti központot és annak vidéki hálózatát visszaadja eredeti hivatásának; az agrárhitel igazi bőséges forrásává tegye. U alatta történt meg az ipari szövetkezetek elválasztása a mezőgazdasági jellegű falusi szövetkezetektől. Közvetlen a forradalmak után azonban a mezőgazdasági hitel kérdése nagyon siralmas állapotban volt. A bankok, takarékpénztárak elzárkóztak a földbirtok hitelszükségletének ellátásától. Még a nagy- és középbirtokosok is csak nehezen és rendkívül súlyos kamatterhek árán jutottak pénzhez. *Horánszky* Dezső első dolga a közép- és nagybirtokok hitelszükségletének ellátására hivatott szervek létrehozása volt. Így alakult meg a mezőgazdasági kamarák székhelyén négy u. n. körzeti hitelszövetkezet, amelyekhez utóbb egy ötödik is csatlakozott Balassagyarmat székhellyel. Ezek a körzeti hitelszövetkezetek ráterelték közép- és nagybirtokosainkat is az önszegélyben rejlő erő fokozottabb kihasználására. Ma már valamennyi életerős pénzintézetű fejlődött. Ismeretes dolog továbbá, hogy a háború és forradalmak után bealkonyodott a záloglevélhitelnek is. *Horánszky* Dezsőnek sikerült egy új típusú kölcsönt meghonosítania, amely a középhelyet foglalja el az amortizációs és rövidlejáratú hitelek közt. Sikerült ez újabb fajta kölcsönök anyagát alapját is megteremtteni egy nagyobb összegű, Amerikából

származó bankkölcsön formájában. Tudomásunk van arról, hogy *Horánszky* Dezső ennél a pontnál sem akart megállni, teljesen ki akarta építeni a mezőgazdaság kis-, közép- és felsőfokú hitel-szervezetét és *Bud* János pénzügyminiszternek, valamint az OKH elnökének *Szabó*ky Alajos államtitkárnak mostani londoni útja szintén összefüggésben van a terveikkel.

Horánszky Dezső iparkodott teljesen a régi, nagy szövetkezeti apostolok nyomdokain járni. Nemesak adminisztratív munkájával igyekezett fejleszteni az OKH nap nap után erősödő hálózatát, de sürin eljárt a vidéki szövetkezeti tagok közé is. Azokat a nagyszerű kerületi szövetkezeti értekezleteket, amelyek legtöbb alkalmat nyújtának a szövetkezeti életben előforduló félreértések tisztázására és reformtervek megvitatására, ő a hitelszövetkezeteknél újból visszaállította. Jelenlékeny sikerű és figyelemmel halgatott szónoka volt a szövetkezeti kongresszusoknak is.

Horánszky Dezső a szövetkezeti élet minden ágában otthonos volt, igazgatósági tagját gyászolja benne a *Hungary*, a *Gazdák Biztosító Szövetkezete*, az *Országos Tejszövetkezeti Központ*, az *Iparosok Országos Központi Szövetkezete*, a *Falusi Kiskakaspárti Szövetkezet*, a *Patria* stb. A gazdatársadalmi tevékenységéből szintén kivette a részét, tagja volt az OMGE, a *Magyar Gazdászövetség*, a *Faluszövetség* választmányának. Mint országgyűlési képviselő is jelentékeny szerepet vitt. A törökszentmiklósi kerület immár másodikban küldte őt a törvényhozásba. Legújabb munkája az a nagyszabású reformtervezet, amelyet mintegy két héttel ezelőtt nyújtotta be a kormányhoz s amely a magyar szövetkezeti élet újalakítására tartalmaz megvizsgálendő eszméket.

Horánszky Dezsőt október hó 28-án délután kísérte a fentebb említett szervezetek óriási részvételével útjára. A sirdal a nagy magyar szövetkezeti labor nevében *Schandi* Károlyi dr. földművelésügyi államtitkár, az OKH alelnöke bucsuztatta, míg a törvényhozás nevében *Herczegh* Béla országgyűlési képviselő, a kisgazda és földműves párt nevében *Hidvégy* Szabó Andor képviselő, a vidéki szövetkezetek részéről *Vedres* Béla esperesplébános, a törökszentmiklósi kerület nevében *Füzessy* Imre mondott bucsúbeszédet. Az elhunyt szövetkezeti vezér sirdjára kivétel nélkül minden agrár és szövetkezeti szerv koszorút helyezett. Utolsó nyugvóhelyet édesatyja mellett a kerepesi úti temetőben levő családi sírboltban kapott *Horánszky* Dezső.

VEGYESEK.

A meteorológiai megfigyelések gyakorlati kihasználása.

— Felhívás a gazdákörzsökhöz —

Ma már nincsen olyan modern gazda, akinek a meteorológia jelentőségét magyarázni kellene. Légtörünk minden jelensége érdeklí a gazdát s ráneve a különös fontosságú csapadékok mellett igen nagy érdek még a hőmérsékleti és szélviszonyok alapos ismerete is. A csapadékok elsősorú fontossága birt reá igen sok gazdát arra, hogy magán csapadékmérő állomást állítson fel és emellett még a többi meteorológiai elemeket is naplószerűen megfigyélje. Az így magán-szorgalomból évtizedek alatt összegyűjtött adatok igen fontos következtetések levonására volnának alkalmasak, ha azok kellő tudományos alapon feldolgozhatnának. Ez azonban könnyen érthető okokból nem történik meg és a gazdaságok legfeljebb a csapadékok évi és havi összegét számítják ki. Pedig az adatok országos szempontokból is megérdemelnék a feldolgozást. A feldolgozással a magánbirtokok nem bíbelődhet, az a m. kir. meteorológiai és földmagnességi intézet feladata volna, ha az adatokat közhiteleknek lehetne elfogadni. Ez a közhiteleség pedig azért hiányzik, mert az állomások nem állanak az említett

Minden gazda régi vágyát valószínűleg meg:

A 7 HP VOLRA nyersolajmotor
2 hengeres
takarmánykamrák és szerszámgépek, szivattyúk, gazdasági gépek, darálók hajtására

UNIVERSAL 3-4 K. W. 110 voltos nyersolajmotoros

ELEKTROMOSTELEP
gazdaságok, kastélyok világítási és erőátviteli szükségleteire.

Kis helyszükséglet, egyszerű kezelés! Olcsó ár!

„VISCOR“ DIESEL 25 HP
Kerekes és **TRAKTOROK**
láncalpas

a világ legolcsóbb és legmegbízhatóbb üzemű szántógépei!

Üzemanyagfogyasztás: Nincsenek szelepek!
220 gr. óra-lóerőnkint. **Nincs kompresszor!**

Masszív építés! Hosszu élettartam!

„VISCOR“ 12 HP Diesel-lokomobil és 12 HP Diesel-motor

Arban, minőségben versenyen kívül!

Dreves-féle
olajvizsgáló-készülék

az összes kenőanyagok gyors és megbízható ellenőrzéséhez minden modern gazdának nélkülözhetetlen!

Pénzt, időt takarít meg, s növeli gépei élettartamát!

Szállítjuk az összes üzemi cikkeket, Autófelszereléseket Pneumatikákat 8100

Árajánlattal, felvilágosítással szolgál: **Általános Műszaki, Üzemgazdasági és Autótechnikai Vállalat**
Budapest, VI., Podmaniozky-utca 13. sz. Telefon: T. 221-52

Gazdaságok gépi berendezése és modernizálása!

intézet felügyelete és ellenőrzése alatt. Hogy pedig a közhitelőség néha a gazdaság pillanatnyi érdekéből is milyen fontosságu lehet, azt hirtelen záporokból eredő árvekelt folytán megindított peres ügyekben szakértő minőségben elégszer volt alkalom látni, amikor éppen a gazdák által megfigyelt és rájuk igen erőteljesen mentő csapadékatokat a közhitelőség hiánya miatt figyelmenbevenni nem lehetett.

Pedig a dolog milyen egyszerű! Ha a gazda bejelenti az említett intézetnek, hogy csapadékmérő állomással az országos hálózatba betépni kíván, nem püföl más kötelezettséget, mint azt, hogy az állomás berendezésénél és fenntartásánál, valamint a megfigyelésénél az intézet útjaitól követi és az az által szolgáltatott nyomtatványon összeírt megfigyelési adatokat oda beküldi. Ha a csapadékmérővel felszerelt igen nagyszámu gazdaságok ezt megteszik, nemcsak az egész országnak tesznek megbecsülhetetlen szolgálatot, amennyiben a ma szégyenese ritka csapadékmérő hálózat ilyen módon igen előnyösen sürthető s az adatokból olyan viszonyok is kideríthetők, amik eddig teljesen ismeretlenek, vagy pedig csak sejtettek voltak, hanem egyben önmaguknak is szolgálnak, mert adataik hivatalosakká, tehát közhitelűekké válnak s emellett olyan helyre jutnak, ahol azok feldolgozása hivatalos kötelesség és ahonnan azok kelően csoportosítva, bármely időben ingyen megszerzethetők. A kelő feldolgozás pedig a gazdának is érdeke.

Azaz a kérelem fordulat tehát az ország érdekelt gazdához, lépjenek be a megadott módon az országos hálózatba. Bizonyára nem bánják meg.

Azaz tisztában vagyok, hogy a meteorológiai intézet megszánált létszáma mellett, különösen akkor, amikor tisztviselőinek utánpótlásáról nem történt eddig gondoskodás, esetleg bajosan tud megfelelni a megnövekedett állományok folytán rája háruló fokozott terheknek, de mert mi speciálisan földművelő állam vagyunk, a magyar földművelésügyi miniszter a mai viszonyok ellenére sem térhet ki a létszám megfelelő emelése elől, mert csak így biztosíthatja, hogy a ma már pályájuk végén lévő tiszteltemeltő öregek az odakerült fiatalokat különleges feladataikba kelően be is vezethetik.

Az előadottakkal kapcsolatban még egy kérdést kell felvetnem:

Nálunk már igen sok évtizedes, értékes meteorológiai adat áll agrometeorológiai feldolgozás nélkül. Már pedig agrár államban nem elegendő, ha az intézet csupán fizikai szempontból dolgozza fel azokat — bár ennek is megvan a gazdára a maga haszna — hanem fel kell azokat agrometeorológiai szempontból is dolgozni. Sávoly Ferenc dr. szerint „az agrometeorológia célja gazdasági állatoknak, növényeknek és talajnak az időjárás és az éghajlatra való ráhatását lehetőleg megközelítéssel, minőségileg és mennyiségileg számszerűen kifejezni, szabályokat meghatározni; a feltételekből a várható következményeket előrelátni (pl. hozamszámítás időjárás alapon) s ilyen módon a mezőgazdasági ismereteket ezen a ponton is tudományosan kivizsgálva, a termelést elősegíteni”. Nem folytatom ezt a távirat-stilusba tömörített magyarázatot, csak még azt teszem hozzá, hogy a termelést és termést, állattenyésztést stb. befolyásoló tényezők hatása mindig az összetevők súlya szerint érvényesül s hogy azok egyszerű emberi felfogással nem, hanem csak megfelelő szakavatott tudományos feldolgozás után válnak azok javára értékelhetőkké és értékesíthetőkké.

Előre is tudatában vagyok annak, hogy sokan akadnak majd, akik az agrometeorológiai adat feldolgozást feleslegesnek mondják. Ezeknek csak egy válaszom van: Ha a tisztán gyakorlati érzékű yankee az agrometeorológiára szinte többet áldoz, mint a meteorológia közismereti részére, azt bizonyára a business is business szempontjából szükségesnek és rentabilisnak tartja, mert éppen gyakorlati érzékéből fogva nem hajlandó olyan tudományoknak súlyos pénzzel való támogatására, amikből pénz nem lehet csinálni.

Ha tehát földművelésügyi kormányunk az agrometeorológiát is felkarolja, a sok évtizedes adatoknak ebből a szempontból való feldolgozását is lehetővé teszi, nem hoz meddő dologért áldozatot, hanem olyanért, ami igazán hivatva van arra, hogy a több és jobb termelésnek támasztéka és biztosítéka legyen.

Kenessey Béla
ny. miniszteri tanácsos.

A „Köztelek” legközelebbi száma a közbeszó ünnepe miatt f. évi november hó 6-án fog kettős számként megjelenni.

Kinevezés. A kormányzó, a magyar királyi földművelésügyi miniszter előterjesztésére, Csanády Béla gazdasági tanárt a VI. fizetési osztályba kinevezte.

A keszthelyi tejellenőri tanfolyam záróvizsgálja. A földművelésügyi miniszter által a keszthelyi m. kir. gazdasági akadémián okleveles gazdák számára rendezett kéthónapos tejellenőri tanfolyam záróvizsgálja e hó 22-én tartatott meg a gazdaközönség élénk érdeklődése mellett. A vizsgán a földművelésügyi miniszter képviseletében megjelent Freisinger István dr., a tejgazdasági ügyosztály és Jósza

Béla dr., a szakoktatási ügyosztály elküldötte, továbbá Malatinszky Ferenc felsőházi tag, Gratz Ottó dr., a magyaróvári tejkisérleti intézet igazgatója, Világhy Károly dr., akadémiai tanár, Pavlicsek Adorján szövetségi igazgató, Szentandrási György gazdasági tanár, John Sándor és Raff Pál gazdasági egyesületi titkárok, Pazár Gyula, Place József dr., Póka József, Jezierszky Mihály, Wuchelits György gazdasági főfelügyelők. Sztankovics János gazdasági akadémiai igazgató, a tanfolyam vezetője, az üdvözlések után kifejtette, hogy a tanfolyam célja az okl. állás nélküli gazdák számára megélhetési lehetőséget teremteni volt egy új, hazánkban most kialakuló szakmában, amelynek feladata az ország szarvasmarhatenyésztését és vele kapcsolatosan a tejtermelést fellendíteni. Cél volt erre a munkára művelt urienberek alkalmazni, hogy a gyermekkorát élő tejellenőrzéssel szemben a gazdák nagyobb bizalommal viseltessenek és a teendők szakszerűen és megbízhatóan láttassanak el. A vizsga során Náray Andor, Kukuljevič József dr. és Csiki László, a tanfolyam előadó-tanárai, a hallgatók alapos tudásáról győződtek meg. A megjelent vendégek és szakemberek a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a tanfolyam eredményéről, ami abban is megnyilvánult, hogy 27 hallgató közül 22 nyert elhelyezést, és pedig a következő helyeken: az Alsó-dunántúli Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek Szövetségénél 1, Tolna megyében 4, Heves megyében 1, a Győrvidéki Szarvasmarhatenyésztő Egyesületnél 2, Baranya megyében 2, a Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kamaránál 1, a Sopronmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesületnél 4, a Magyaróvári Szarvasmarhatenyésztő Egyesületnél 2, a Veszprémmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesületnél 2, a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamaránál 2 és a Vas megyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesületnél 1. A többi szintén kiválóan alkalmasnak minősített hallgató elhelyezése folyamatban van. A vizsga befejeztével Kalamenovich Géza lendületes, szép beszédben mondott köszönetet Sztankovics János akadémiai igazgatónak, a tanfolyam vezetőjének és a tanári karának, hálafejezően ki, hogy megfelelő jó elhelyezésről gondoskodtak.

A szarvasi magyar királyi gazdasági tanintézet megnyitása. A szarvasi m. kir. gazdasági tanintézet folyó hó 6-án tartotta évnnyitó ünnepélyét, amelyen a megyét és a járást Schauer Gábor dr. főszolgabíró, a várost Biki Nagy Imre főjegyző és Komár György bíró, a gazdákat pedig Borulya Pál volt nemzetgyűlési képviselő képviselte. A m. kir. földművelésügyi minisztérium részéről Szigethy Varga László gazdasági főtanácsos jelent meg. Az evangélikus templom és a római katolikus plébánia templomokban megtartott ünnepélyes istentisztelet végzetével az intézet nagytermében összegyűlt nagyszámu vendég jelenlétében, a magyar Hiszekegy elmondása után Gulácsy Sándor dr. igazgató ismertette az intézet célját, rendeltetését. Szigethy Varga László gazdasági főtanácsos a földművelésügyi miniszter nevében lendületes szavak kíséretében nyitotta meg az új intézetet. Az intézet rend- és fegyelmi szabályainak felolvasása után a Himnusz elénekítésével ért véget a megnyitó ünnepély, amely után a jelenlévő közönség megtekintette az intézetet. Az intézet épületének tetszetősége, a helyiségek praktikus és csinos elhelyezése, célszerű berendezése, a lakószobák, beteg- és furdószobák felszerelése, az étkezőhelyiségek magyaros díszítéssel nagy tetszést arattak. A közönség azzal az érzéssel távozott, hogy az ország és Szarvas egy értékes intézettel lett gazdagabb. Az intézet ünnepélyes felavatásának pontos ideje még nincs kitűzve, valószínűleg a jövő hó közepe táján adják át — megfelelő keretek között — a nagy nyilvánosságnak.

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara oszi, első igazgatóválasztásának ünnepélyes folyó hó 23-án, vasárnap tartotta Győrött, Khuen-Hedervary Karoly gróf elnökletével. A gyűlésen Ormányi János igazgató ismertette a kamara által berendezett vetőmag-üztiótelep munkaprogramját, amely here- és lucernamagvak, gazdasági takarmánymagvak és kerü magvak tisztítását öleli fel, hogy a termelők e magvakért jobb árat tudjanak elérni. Ismertette továbbá a kamara győri, papai és köszegi falkolainak eddigi munkásságát. Indítványára a kamarai igazgatóválasztmány felirattal mond köszönetet a földművelésügyi miniszternek, amiért a magtermesztési akció lebonyolítására és a gyümölcsstermesztés nívójának emelésére igen jelentős hitelösszeget bocsátott rendelkezésre s több szakemberrel szolgáltatott a kamarához osztotta be. Targyalta az igazgatóság a mezőgazdasági kamarai ütetékhátralek kiküszöbölésének módját is. Az igazgatóválasztmány elrendelte a megfellelő intézkedéseket, hogy a hatéves kamarai ciklus leteltével a közönségi mezőgazdasági bizottsági tagok választására jogosultak a kormányrendelet szerint összeírassanak és december és február hónapok között a községi, járási, városi és vármegyei mezőgazdasági bizottságok megalakíttassanak. Ezután az egyes kamarai ügyosztályok előadói ismertették a nyár folyamán végzett fontosabb munkálataikat, amelyek közül jelentősebb a nemesített buza és rozsvetőmag kiosztása, az ingyen műtrágya ki-

osztása, fajtaösszehasonlító uradalmi kísérletek beállítására és az első kísérleti körzet beállítása Veszprém vármegyében, amelynél a kamara teljesen a németországi mintákat vette példaképül. A kamara oszi közgyűlését november 8-ara tűzték ki.

Nemesítési problémák. Baur Ervin tanár legutóbb kulturnövényeink „nagyobb teljesítményű” fajtainak kísérleti előállításának jövő feladataival foglalkozik és többek között a szőlőnemesítés problémájára is rámutat. A nemesítés vagy azzal foglalkozik, hogy egy tulajdonságot fokoz az utódokban, vagy pedig két különböző tulajdonságot egyesít azokban. Az elsőre példa a rozsdállóbb buza fajta kiterjesztése két rozsdálló fajta keresztezéséből, a másira példa az angol bőtermő buza és a svéd télálló buza keresztezése, ami Svédország számára egy bőtermő, télálló fajta kiterjesztését tette lehetővé. Ezáltal 20 év alatt a svéd búzatermés 48%-kal növekedett! A buza nemesítés jelentőségét általában legjobban megítélhetjük, ha tudjuk, hogy a mai buza fajta 25-ször nagyobb hozamuak, mint a vadontermő törzsfajta, amikből 8000 év előtt a termesztés kiindult. Baur tanár szerint még számos kulturnövény, köztük a szőlő várja a továbbnemesítést. Baur lehetségesnek tartja az amerikai és európai szőlő keresztezését olyan értelemben, hogy az amerikai szőlő filloxera- és peronoszpóraállósága kombinálódjon az európai szőlő bogyóinak zamatosságával. Milliós és milliós eggyeddel kellene dolgozni e cél elérésére, amde a cél elérése után a fáradság és a befektetés busásan megtérülne. Baur szerint Németországban 80.000.000 márkát lehetne évenként meg takarítani egy megfelelő szőlőfajta kitenyésztésével, ennél fogva érdemes lesz, ha nálunk is fokozottabban fogunk növény nemesítőink e kérdéssel foglalkozni.

(Gellénfalvi Gellén Sándor dr.)

Előadás a motorszeszről. Szilágyi Ernő dr. okleveles vegyész mérnök folyó hó 26-án a Magyar Kémikusok Egyesületében előadást tartott az „Abszolút szesz gyártása és motorhajtóanyagként való felhasználása” címen. Rámutatott arra, hogy a motorok elterjedésével az üzemanyagok jelentősége mindjobban fokozódik és hogy a fogyasztás további növekedésével a jelenleg termelt mennyiség kevésnek fog bizonyulni. Ezért is, de nemzetgazdasági szempontból is gondoskodni kellett olyan üzemanyagról, amit a belföldön és a szükségletnek megfelelő mennyiségben lehet előállítani. Ilyen anyag a szesz, amelynek benzines keveréke legalább részben pótolja a külföldön termelt, vámmal sújtott benzint. Motorüzemanyagként való felhasználásával nemcsak kereskedelmi mérlegünk fog javulni a csökkent benzinszükséglet miatt, hanem fokozottabb értékesítési lehetősége nagyobb arányú termelést von maga után, ezáltal mezőgazdaságunk belterjessége is növelhető lesz. Így jártak el a külföldön is és különösen Franciaországban értek el kedvező eredményeket. Ismertette ezután az erre vonatkozó törvény indokolását, amely kellő felvilágosítást nyújt mindazokról az előnyökről, amelyekkel a motorszesz felhasználása jár. A végrehajtási rendelet kidolgozására kiküldött bizottság által a Magyar Királyi Technológia anyagvizsgáló intézetében végzett vizsgálatok és kísérletek ugyancsak kedvező eredményt szolgáltatottak. Ezután rátért előadó az abszolút (100%-os) szesz előállításai eljárásainak ismertetésére, amelyekkel ma már nagyban is képesek 100%-os szeszt előállítani. Ugyanis csak az abszolút szesz keverhető tökéletesen benzinnel. Részletesen ismertette azokat a kémiai és fizikai eljárásokat, amelyekkel a finomított szesz vízmentíthető. Remény van arra is, hogy ez eljárások tökéletesítésével közvetlen a cefrétől is előállítható lesz az abszolút szesz és így a költségek és ezzel a szesz ára is csökkenthető lesz. Az előadás után több főlshózó a benzines szesz keverék előnyeit és hátrányait vitatta.

A „Gazdatisztek Lapja” most megjelent június-októberi száma, ugys mint a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének hivatalos közlönye, az egyesület legutóbbi igazgatóválasztmányi gyűlésének jegyzőkönyvét közli, amely egyben ismertetője annak az értékes működéseknek, amit ez az egyesület a magyar gazdatiszti osztály érdekében sikeresen folytat. A lap csokorba gyűjtötte azokat a szaklapokban a közelmúltban megjelent cikkeket, amelyek a gazdatiszti kar legaktuálisabb kérdéseivel foglalkoznak és bizonyítékai annak, hogy a magyar közeposztálynak ez az egyik legértékesebb rétege mind több megértésre talál. Számos érdekes hír és közlemény élénkíti még a lapot, amelyből mutatványszám megrendelhető a kiadóhivatalban (Budapest IX., Üllői út 25.).

Az Egyetemi Mezőgazdasági Hallgatók Egyesülete október 21-én tartotta a Tisztviselő Kaszinóban ezévi első szakülését, ismerkedő estélyel kapcsolatban. A szakülésen Karch Kristóf dr., ezidei dékán és a mezőgazdasági szak tanárai nagy számban jelentek meg. A szakülés keretében Váczy Mihály okleveles gazda tartott előadást: „Fűzesabony nyomósos gazdálkodás és annak bírálat” címen. A részletekre kiterjedő tartalmas előadást vita követte, amelyben a jelenlévő tanárok, valamint a hallgatóság is résztvett. A szakülés befejezése után Mailáth Alajos gróf, az egyesület elnöke megnyitotta az ismerkedési estélyt, amelynek keretében Karch Kristóf dr. dékán beszédet

mondott, az egyesületet, valamint külön az új hallgatókat fokozott tudományos tevékenységre szólítva fel.

Az Országos Földbirtokrendező Bizottság nyilvános tárgyalásai.
Az Országos Földbirtokrendező Bizottság legutóbb november 4-ig bezárólag a következő nyilvános tárgyalásokat tette ki: II. számú tanács: nov. 2-án Somoskő község megváltási ügye; Zsédány, Keményegerszeg és Ivánegerszeg községek vagyonváltási ügyével kapcsolatban a megváltott földbirtokok megváltási árának felülvizsgálása. — November 3-án Sárkeresztúr község megváltási ügyében az ármegállapító ítélet felülvizsgálása. Ugyancsak Sárkeresztúron Kanyó Béla és Hoffmann Józseftől megváltott ingatlanok ármegállapításának felülvizsgálása; Szód és Felsőgöd községek megváltási ügyével kapcsolatban vagyonváltás megállapítása. — III. számú tanács: november 2-án Mesterháza község megváltási ügyével kapcsolatban Németh Antal kártalanítása tárgyában hozott ítélet felülvizsgálása; Tófalu község vagyonváltás megállapítása; Nagyfüred község megváltási ügyében hozott ítélet felülvizsgálása. — IV. számú tanács: november 3-án Sárovár község vagyonváltási ügyében a megváltott ingatlanok megváltási árának és évi járadékának (hasznbérének) felülvizsgálása; Balkány község megváltási ügyével kapcsolatban az Ungár-féle ingatlanok megváltási árát megállapító ítélet felülvizsgálása; Balkány község házhelyrendezési ügyével kapcsolatban a Helmetzy és Lichtmann-féle birtokok megváltási árára létrejött egyezség felülvizsgálása. — November 4-én Nyíradony község vagyonváltási ügyével kapcsolatban Karolyt Gyuláné grófné és Gencsy Ferenc vagyonváltás megállapítása; Nyírlugos község vagyonváltási ügye.

Mezőgazdasági munkaskínálat és kereslet. A M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium fennhatósága alatt álló Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest, V., Országház-tér 11., II. em. 207.) legutóbb kiadott jelentése szerint foglalkozást keresnek munkások: Városi hatósági munkások: közvevőnél őszi-téli gazdasági munkára 300 férfi, 150 női munkás, 150-200 kubikos, Békéscsaba, Molnár Mihály hatóságilag megbízható munkavállaló 25-30 munkással, téli hónapokra jászág mellé vagy bármely gazdasági munkára, Borsod vm., Bogács, Egri-ut 193. Belán András hatóságilag megbízható munkavállaló 150 munkással cukorrépa vagy bármely őszi vagy téli gazdasági munkára, téli hónapok cselédeknek is, Békés vm., Tótkomlós, V., 220. ifj. Ujházi János hatóságilag megbízható munkavállaló őszi-téli gazdasági munkára állít bármennyi megfelelő munkást, Borsod vm., Szihalom. Kérjük azokat a gazdaságokat, amelyek lapunk híradása nyomán alkalmaztak munkásokat, hogy a körülményt fenti hivatallal közölni sziveskedjenek.

Megjelent a „Vasúti Utmutató” toll kiadása. A magyar közönség legismertebb közlekedési szakkönyve a „Vasúti Utmutató”, a magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendje ezévi második, téli kiadása megjelent. Tartalmazza a M. Kir. Államvasutak menetrendjeit, a Dunaszáva-Adria Vasút és a többi vasutak, az összes helyi érdekű vasutak, gőzhajózási vállalatok, továbbá egyedül hivatalosan a postajáratok, a nagyszabású légiforgalom, végül az újabb közlekedési eszközzé vált autóbusszjáratok 1927. évi november hó 1-től érvényes, hivatalból felülvizsgált menetrendjeit. Részletesen tájékoztat a díjszabásokról, közvetlen csatlakozásokról és az utazással összefüggő összes kérdésekről. A propaganda részben a magyar idegenforgalom és a belső vándorforgalom előmozdítása céljából az ország városainak, fürdőhelyeinek, a Balatonnak történelmi és néprajzi vonatkozásainak ismertetését közli magyar és német nyelven. Régi ára nem változott: 3.20 pengő. Tartalmassága és kiállítása folytán ritkaság a menetrendek között. Kapható a vasúti és városi árusítóknál, dohányboltokban, könyvesboltokban és menetjegyirodáknál.

Lapunk mai számához csatoljuk az *Aladdin Keresk. R-T.* prospektusát, melyre felhívjuk olvasóink szíves figyelmét.

Kertész, virágágyai, melegházi, gazdasági épületekre üvegablakok ifj. Weiss Gyula táblaüvegnagykereskedőnél, Budapest, V. kerület, Vadász-utca 29. szám. 1586

Próbálja ki a „Zwebner”-féle Extrahált Szójadarát, garantált 45/50% nyersprotein tartalommal, emészthető protein 41-44%, keményítőértéke kb. 72%, hussüldők, kocák, fejőstehenek és mindennemű növények állatokkal. Zwebner Jacques, Budapest, V., Nádor-utca 28. 8147

NYILTTÉR.

(E rovatban foglalkozni nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Jelzálogkölcsönök! Folyószámlahitel! Parcellázások!
Mindennemű pénzügyi tranzakciók!
Schwarz Gusztáv banküzlet
BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 3. sz.
Telefonok: József 448-04, József 44-06, József 448-06
Sürgőnyeim: SCHWARZ GUSZTÁV BUDAPEST. 7115

Minden méhészkedőnek nélkülözhetetlen a most megjelent
A sikeres méhészkedés feltételei, módja és eszközei
írta: Héjas Endre, az Országos Magyar Méhésztársaság elnöke
448 oldal 4.50-ért kapható. Ár: 20 - pengő
„Patria” r-t. kiadóváltvány. Budapest, IX., Üllői út 25. (Központi-ker.)

Patkány-, mezeiegerirtó, egérintó

„RATINOL”

Biztos hatású irtószert, gyökeresen irt. Más állatra, emberre ártalmatlan. Napi arban utánvétellel szállítja: **RATINOL LABORATORIUM,** Budapest, VII., Murányi-u. 36. 8145

WIKTORIN-FÉNY

szeszizzó-lámpa

vezeték nélküli világítás, nem füstöl, nem terjeszt kellemetlen szagot!
Kérjen árlapot!

WIKTORIN-FÉNY

GYÁRI FŐRAKTÁR: 8053
Budapest, VIII., Baross-utca I. sz.

VIZGÖZKÜZŐCSÖVEK

VIZ- ÉS GÖZVEZETÉK ARMATURÁK
NAGY RAKTÁRA
SCHLESINGER ALAJOS
BUDAPEST, V., VÁCI-UT 30-32. 8034

Fűkaszálo-, arató- és ekealkatrészek

Összes gyártmányuk legjutányosabban beszerezhetőek:
Műszaki Autoforgalmi és Kereskedelmi R-T.
Budapest, VI., Horn Ede-utca 3. Telefon: Lipót 921-23
Arányiattal szívesen szolgátunk! 8206

LÓPOKRÓCOK a gyapjútakarók

140 x 200 cm. nagyság, sima, szürke, kék- vagy szürke csikos.
P 14.50
Ingyen csomagolásban, forgalmi adómentesen, utánvétellel szállítja: **HAMVAS ERVIN**
8038
Nagyobb tételnél engedmény Budapest, V., Csáky-u. 34.
és fizetési kedvezmény! TELEFON: Lipót 945-18

Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ingatlanforgalmi osztálya
O. F. B. eng. 8092/1923. szám
Budapest, IX., Köztelek-utca 8, II.

Eladó egyben, vagy parcellákban
Nógrád megye déli részén, község mellett, egy nagyobb birtokból 300 magyar hold jó heretermő talajú birtokrész ró tel, erdővel, a rajta levő major épületekkel. A birtokon műút vezet keresztül melyen állandó autóbusszjárat van.
Válaszbélyeg

KEMNA J.

BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZÁR-UT 51.
TELEFON: TERÉZ 291-21
Raktárról azonnal szállíthatók kézgépes gézekészletekhez:
27 m. munkaszélességű kis Kemna tárcsásboronás kultivátor, komplett felszerelve,
5. m. munkaszélességű nagy Kemna tárcsásboronás kultivátor, komplett felszerelve, szab. Kemna gőzszecskavágó, távfűvőszekrezzel,
Kemna gyártmányokhoz való breslaui törzsgyáramban készült eredeti alkatrészek.
Breslauból prompt szállíthatók:
Kemna forrógézekészletek.
Deutz-Kemna Diesel-motóros utihengerek.
Legújabb szerkezetű 3-5- és 4-6-vasu kombinált Kemna mély- és seké yekék, s.ab. anti-balance szerkezettel és állítható eketestekkel.
Az igen tisztelt érdeklődőknek személyesen és díjtalanul állunk rendelkezésükre.

FOLYÉKONY MELASSE
kőcsöndíjmentes tartánykocsiában.
száritott répszélet korpa, olajpogácsa, szénsavas mézsz
és egyenlő arányúak az anyagok és a fűszerek a mellékanyagok
Erotakarmánygyár Részvénytársaság
BUDAPEST, V., MÉRLEG-UTCA II.
Telefon: 251-32 Hívgő yem: MELASSE Budapest

Elektro Forrasztó és Műszaki Társaság
Traktor - hengerek, tüzeltartók, lokomobil-kazánok, fogaskerékek, motortengelyek stb. speciális elektromos
hegesztése
Jótállással. 8156
Beküldött munkákat postafordultával küldünk vissza.
Mérnökhatározással kész-éggel szolgátunk.
Budapest, V., Dráva-utca 5. Telefon: Lipót 971-57

Törzskönyvezett
yorkshirei tenyészemsek
7-9 hónapos korban eladók.
Herceg Esterházy Hitbi omány
Süttöri Intézősege, u. p. Eszterháza, Sopron megye. 8209

Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezete
mint az O. K. H. tagja 1594
Budapest, IV., Korona-utca 3., félemelet.
Telefon: T. 208-87, T. 250-44 Sürgőnyeim: Pomaz, Budapest
Vesz és elad és bizomnyul al-pou: burgonyát, hagymát, gyümölcsfeleket és egyéb mezőgazdasági termékeket.

KERESKEDELEM, TÖZSDE

Rovatvezető: Rege Károly dr.

Olaszország idei gabonatermése és gabonaszükséglete.

A „battaglia del grano” második esztendőjének jegyében lefoylt ezidei olaszországi buza-termelési kampány nem végződött a várt eredménnyel. A termés igen kedvezőtlen időjárási viszonyok mellett fejlődött és ért be. A múlt őszi szántó és vető munkálatokat tartós esők hátráltatták, sőt Felső-Olaszország egyes vidékein teljesen meg is akadályozták. A tavaszi vetésekre pedig az április hónap jelentkezett szárazság volt igen káros hatással. Junius hóval egy 3 hónapig tartó szárazság kezdődött, amely — párosulva erős szelekkel — főleg Közép- és Dél-Olaszországban a vetéseket kiégette. Kedvezőtlenül befolyásolta a terméseredményt az olasz szanalási krízis is, amely a buzaárak fokozatos esése által már amugy is érezhetően sújtott mezőgazdákat termésközpontú beruházásoktól (műtrágyák, gépek) visszatartotta, annak ellenére, hogy a kormány a krízis kieleződésekor megfelelő rendszabályokkal (műtrágya árának és mezőgazdasági munkabéreknek leszállítása, adóelengedések, mezőgazdasági bérletviszonyok szabályozása) igyekezett ennek hatásait ellensúlyozni.

Az 1927. évi buza-termést eddig átlag 60 millió q-ra becsülték, Mussolini miniszterelnök azonban néhány nap előtt a római mezőgazdasági kiállítás megnyitása alkalmával tartott nagy beszédében az idej termést csupán 55 millió q-nak mondta, előrebocsátván, hogy ez még nem a végleges eredmény. Ha pedig figyelembe vesszük, hogy a termésjelentéseket a különböző tartományok kormányzói készítik és terjesztik fel, akik a kormány által kiadott „battaglia del grano” jelszó hatása alatt érthető okokból arra törekednek, hogy a központi kormánynak mennél kedvezőbb jelentéseket terjesztessenek fel, valószínűnek látszik, hogy a tényleges terméseredmény még ezt az mennyiséget sem éri el. Olaszország évi buzaszükséglete átlag 80 millió q-ra becsülhető, ennél fogva a jövő évi termés betakarításáig körülbelül 25-30 millió q-nyi fedezetlen szükséglet fog előállni, amelyet behozatal útján kell majd fedezni. Hazai buza-termés feleslegünknek tehát e szempontból kedvező export-kilatásai nyílnak az olasz piacra.

ASSE
csiban.
szénsvas mész
nyrtársaság
Budapest

rasztó és
ársaság
elektrikus
szerszámok,
kazánok,
portengelyek
elektromos
és
díszlámpák
igényelnek.
Telepít 971-57

ezett
emsék

eladók.
bi omány
p. Eszter-
szó

iróvetkereta
félemelet.
gymát, gyi-
i termékeket.

ZSDE.

masztrósgélek.
esztendejének
bizatermelési
nyyel. A ter-
nyok mellett
ntó és vető
k. sőt Felső-
meg is aka-
az április hó-
áros hatással.
rasság kezdő-
kel — főleg
ket kiegészít-
redményt az
rak fokozatos
jtott merő-
(műtrágyák,
hogy a kor-
ndsabályok-
sági munka-
merőgarda-
kezett ennek
ag 60 millió
ők azonban
ági kiállítás
beszédében
nek monda,
égleges erők-
gy a termés-
kormányról
ny által ki-
sa alatt ért-
a központi
ket terjeszt-
a tényleges
sem éri el
g 80 millió
termés be-
nyí fedezet-
ozatal utján
leslegünknek
látásai nyíl-

Régi lámpáért — új lámpa!

Rossz lámpáért — jó lámpa!

Beváltjuk bármilyen állapotban levő petróleum- (benzin-, spiritusz-, karbid- stb.) lámpáit darabonként tiz pengőért és ezt az összeget egy darab

Aladdin

petróleum-izzófénylámpa árából azonnal levonásba hozzuk.

Vevőink ezekre menő tábora egyöntetűen megállapította, hogy olcsóbb, jobb és tökéletesebb világítóeszköz, mely

méltó versenytársa a villanynak

nincs és a technika mai állása szerint nem is konstruálható.

A következő páratlan ajánlatot tesszük a „Köztelek” t. előfizetőinek és olvasóinak:

Saját költségünkre kiküldünk próbahasználatra egy Aladdin asztali lámpát, melyet meg nem felelés esetén tiz napon belül visszaveszünk.

Jelen ajánlatunk f. évi nov. hó 15-éig érvényes.

Fordits!

Lámpáinkról vevőink így vélekednek:

Gróf Apponyi Károly, Pálfa:

Meggyőződtem arról, hogy valamennyi izzóharisnyás petróleum-égő lámpákat messze tulszárnyalja, még pedig: világító fényerejével, egyenletes világításával, égőanyag megtakarításában, de ami lámpájuknál legnagyobb elismerést érdemel, azon körülmény, hogy tiszta, szagtalan, teljesen biztos és oly kevés babrával és tisztogatással jár, hogy gyermek kezére is lehet bízni.

Rövid időn belül újabb megrendelésekkel fel fogom Önöket keresni, mert — villanyvilágítás hiányában — jobb lámpát még nem találtam, sőt, ha Aladdin-lámpával berendezkedem, könnyen fogom nélkülözhetni a villanyos világítást.

Gróf Degenfeld Miklósné, Szirák:

Az Aladdin asztali lámpával annyira meg vagyok elégedve, hogy szívesen nyilvánítok véleményt felőle. Teljesen pótolja a villanyvilágítást, nagyon erős, kellemes fényt ad, teljesen szagtalan és rendkívül egyszerű a kezelése.

Blaskovich Ernest nagybirtokos, Nagykirályhegyes:

Mindkét lámpával a legteljesebb mértékben meg vagyok elégedve, szép fehér és nyugodt fényt árasztanak s el kell ismerem, hogy Aladdin-lámpánál jobb lámpám még nem volt. Szükségem lesz még néhány darabra.

Gróf Forgách Károly, Marcali:

A küldött lámpával nagyon meg vagyok elégedve, könnyen kezelhető, keveset fogyaszt és szép fényt ad.

Gróf Széchenyi Bálint, Hegykő:

Az Önöknél vásárolt Aladdin-lámpával teljesen meg vagyok elégedve. E kijelentésem közlésébe beleegyezem.

Remélem, hogy rövidesen fel fogja keresni Önöket báró Berg Tibor barátom, aki nálam látta lámpájukat és annyira megtetszett neki, hogy szintén óhajtja beszerezni.

Báró Molnár Viktor gazdaságai, Nyiregyháza:

Bár a kipróbálásra küldött lámpájuk csak 3 napja van használatunkban, mégis bámulattal és csodálattal kell megemlékeznünk erről a korszakalkotó találmányról.

Szinte felfoghatatlan az a bámulatos technika, amivel ez a végeredményben teljesen egyszerű és könnyen kezelhető lámpa fel van szerelve.

Herceg Eszterházy Hitbizomány Szőlészeti Felügyelősége, Badacsony:

Az Önöktől vett Aladdin-lámpák oly pompásan égnek, hogy azok minden igényt kielégítenek és össze nem hasonlíthatók a hasonló rendszerű, de sokkal silányabb s alig valami fényt adó lámpákkal.

Főhercegi Gazdasági Intézőség, Magyarboly:

Véleményünk szerint az Aladdin-lámpa a jelenkor leg-tökéletesebb és leggazdaságosabb világítóeszköze. Egyszerű kezelése és hibátlan működése folytán nagyon megkedveltük. Erős és egyenletes fénye e faluhelyen a villanyt teljesen pótolja.

Kérjük az alanti szelvényt kivágni és kitöltve borítékban címünkre megküldeni!

Aladdin Kereskedelmi Részvénytársaság Budapest

IV., Molnár-utca 21. szám

A „Köztelek” f. évi október hó 30-án megjelent számában közölt ajánlatukra, kérem alanti címemre

saját költségükön
egy Aladdin asztali lámpát teljes felszereléssel (lámpaernyő nélkül, melyet próbára nem küldenek)
tiznapri próbahasználatra kiküldeni.

Amennyiben a lámpa meg nem felel, Önöknek azt a kézhezvételtől számított tiz napon belül visszaküldeni tartozom, viszont ha azt tiz napon túl megtartom, úgy Önöknek a lámpa árjegyzékszerinti árát

P 56.— (ötvenhat pengő)

egy beküldendő régi lámpa fejében térítendő pengő 10.— (tiz pengő) levonásával megfizetem. (Régi lámpa beküldése esetén tehát csupán pengő 46.— fizetendő.)

Tisztelettel

(Olvasható írást kérünk)

Név
Sajátkezű aláírást kérünk
Foglalkozás
Lakcím
U. p.

Magyarországi vezérképviselőt:

ALADDIN

Kereskedelmi R.-T.

BUDAPEST

IV., Molnár-utca 21. szám

Ami az
ban jelen
amely 6k
alacsonyab
(tavaly ug
mai, körül
átszámít
Ennek
behozat
hiányt
országból
ország nag
és mintho
beszednek
árak és a
valójában
hogy a kül
tára beköv
Mintfog
nincsen O
főleg ann
kifutó mi
piac negh
alkalom a
propagand
Budapesti
30.05—30.25
30.25, dupa
30.80—30.90
30.70, pesti
pestvidéki 27
arpa l. r. 2
sörárpa felvi
zab, l. r. 23.5
21.50, köles
17.25 P. Hat
mártonra 30
mártonra 30
24.82—24.8
Liszt-
október-dec
48.—, 1-es 4
38.—, 7-es 2
0-as 44.—, 2
4-ant.
Budapesti
gásozó hivat
l. r. 6 9.90—1
II. r. esoma
luernaszéna
zaboszlókony
szalma l. r. 4
Vetőmagva
magostályos
időjárás foly
nár elkészült
rövid idő alatt
elő. Ez a na
bevásárlását
helyezkedjek.
— ellentétben
kedvezőbb vé
tárgyat keres
is kifejezese
Jelenség, a
megfelelő vete
Francia- és O
kedvezően be
eredményezett
laktató veteke
Arak nyersáru
ban, minőség s
30.—, borsó, V
25.—, fehérbe
köles, vörösa 23

RET
és B

FO
ANT.

Gyű
kártevőine
teztünk mind

Ami az áralakulást illeti, a buzaárak Olaszországban jelenleg a mezőgazdák nagy pénzhétsége folytán, amely őket erőltetett eladásokra kényszeríti, igen alacsonyak és most 115-120 líra körül ingadoznak (tavaly ugyanekkor 200 líra körül állottak, ami a mai, körülbelül 13%-kal nagyobb vásárlóerejű lírára átszámítva, körülbelül 174 lírának felel meg). Ennek következtében az utolsó betekben, alig volt behozatal a külföldről és Dél-Olaszország máris hiányt szenvedt a buzában, amelyet Észak-Olaszországból fedez. A legközelebbi hónapokban az ország nagyobb külföldi buzabehozatalra lesz utalva és minthogy az olasz miniszterelnök fentemlített beszédének hatása alatt máris emelkednek a buzaárak és a belföldi készlet fogyásának arányában valószínűleg még tovább fognak javulni, kézenfekvő, hogy a külföldi eladók bevárják a kedvező konjunktúra bekövetkezését.

Minthogy azonban a magyar buzában még mindig nincsen Olaszországban a megérdemelt piaca, ami főleg annak tulajdonítható, hogy a magyar buza kitűnő minőségét ott nem ismerik eléggé, az olasz piac meghódítása érdekében most lenne a legjobb alkalom a magyar buzában mennél erőteljesebb propagandát indítani.

Magyar mezőgazdasági minisztérium közlése. (Magyar Mezőgazdák Szövetsége.) 1927. okt. 28. 1927. okt. 27-én a budapesti gabonafőzsón a buza ára aránylag élénk forgalomban változatlan maradt, a rozs ára mérsékeltbb ázlet mellett pedig 15-20 fillérrel olcsóbbodott. A határidőszeti piacokon az árak előtte emelkedtek, utóbb azonban az irányzat ellenyúlt és zárlatok alacsonyabb árakat jegyeztek. A terményárak piacán mérsékelt volt a forgalom. Az árak budapesti paritásában 100 kg-kint a következők: Készárú: Buza, 77 kg-os tiszavidéki 30'15-30'30; felsőszarai 30'05-30'25, fejelemei 30'05-30'20, pestmezei 30'05-30'20, dunántúli 30'05-30'15, buza, 79 kg-os tiszavidéki 30'30-30'50, felsőszarai 30'35-30'50; fejelemei 30'50-30'70, pestmezei 30'50-30'65, dunántúli 30'45-30'65, rozs pestvidéki 27'85-28'10, rozs egyéb 27'85-28'10, takarmányárpa I. r. 25'25-25'75, takarmányárpa II. r. 24'75-25'25, sorárpa felvidéki 27-31, sorárpa, egyéb 28'50-28'54, zab, I. r. 23'50-24, zab, II. r. 23-23'54, tengeri 24'25-24'50, köles 23-24, repce 46-48, korpá 16'75-17'25 P. Határidőszet. Buza októberre 30'38-30'40, buza márciusra 32'18-32'20, buza májusra 32'32-32'34, rozs márciusra 30'24-30'26, rozs májusra 30'36-30'38, tengeri 24'82-24'84 P.

Liszt-és őrléniépiac. Október 27. Budapesti lisztárak: október-decemberi dara 50, duplanullás 48, 0-ás 48, 1-es 47, 2-es 46, 4-es 44'50, 5-os 42, 6-os 38, 7-es 32, 8-as 23; vidéki duplanullás 45, 0-as 44, 2-es 42'50, 4-es 40'50, 6-os 35, 8-as 21- P. kint.

Budapesti takarmányvásár. (A székesszéki vásárgazdasági hivatalos jelentése.) 1927. október 25. Árak: réti széna, I. r. 0'90-1'1, réti széna, II. r. 0'70-0'90, réti széna, III. r. esomogolásra 4-6, muharszéna 8-12'50, lucernaszéna 11-13, lucernaszéna és muhar 11-12'50, zabosbikkonyiszéna 9, takarmányrépa 3'20-4'50, almazalma I. r. 6, II. r. 5'50, zsupszalma 1 kéve 40 P.

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetsége Vetőmagosztályának hivatalos jelentése.) Lőheremag. A száraz időjárás folytán a termésnek több mint 80 százaléka már elkészült és így más évekhez arányitva rendkívül rövid idő alatt került a piacra s tömeges kínálatot idézett elő. Ez a nagy kínálat Németországot arra bírta, hogy bevásárlását egyelőre beszüntesse s várakozó álláspontra helyezkedjék. Minthogy azonban a tengerentúli jelentések, — ellentétben Németország tartózkodó álláspontjával — kedvezőbb vételkedvől számoltak be, ennél fogva szilárdabb irányzat kerekedett felül, ami az árak némi emelkedésében is kifejezésre jutott. Lucernamag. Az az általánosan észlelt jelenség, hogy esakis állandó kereslet mellett alakul ki megfelelő vételkedv, az elmúlt héten is megisméllődött. Francia- és Olaszország ugyanis ismét felemelte árait, ami kedvezően befolyásolta a piacot és tartósabb szilárdulást eredményezett. Legjobbban illusztrálja a helyzetet az élénk, liktető vételkedv, ami az árak emelkedésében éreztette hatását. Árak nyersáruért 100 kilogrammonkint, budapesti paritásában, minőség szerint, 1927. október 28-án: baltacim 50-55, borsó, Viktória 45-55, bikkony, tavasi 23-25, fehérhéra 180-190, köles, fehér 30-35, köles, vörös 23-24, köles, szürke 22-23, lobab

26-28, lőhere minőség és arakatartalom szerint 175-215, lucerna minőség és arakatartalom szerint 230-250, muhar 26-30, mustár 45-50, nyulazapuka 150-170, pohánka 24-28 pengő.

Paprikapiac. (A m. k. növényvédelmi és növényforgalmi aroda hivatalos jelentése.) 1927. október 27. Élénkebb kereslet egy a főzárú, mint az őrléniépiacot megzárította. Terméidi árak: Szegeden: Csövespaprika főzárunkint, régi 5'50-6, csövespaprika, főzárunkint, új 4-5, édesnemes paprika kg-kint 3'40-3'63, felédes paprika kg-kint 2'48-2'90, rózspaprika kg-kint 1'76-2'08, II. r. kg-kint 1'12-1'28, III. r. kg-kint 0'48-0'60 P. Kaposváron: csövespaprika kg-kint 1'70-2, édesnemes paprika kg-kint 2'85-3'04, rózspaprika kg-kint 1'68-2'16, II. r. kg-kint 1'12-1'52, III. r. kg-kint 0'52-0'63 P.

Külföldi terménytőzsdek. Ujpekk, október 27. (Terménytőzsde.) Az irányzat állandó. Jegyzések 100 kilónkint prompt feladatlomásra: Buza bácskai és szerémségi 78-79 kilós 290-292'50, bánáti 78-79 kilós 285-287'50, rozs bácskai 72 kilós 280-290, tengeri bácskai és szerémségi 297'50-210, bácskai szarított 290-295, bácskai és szerémségi új termés december-januárra 192'50-195, március-aprílra 210-212'50, bácskai fehér január-februárra 215, március-aprílra 227'50-230, bánáti 205-207'50, újtermés december-januárra 187'50-190, zab bácskai és szlavóniai 212'50-215, bánáti 205-210, korpá bácskai, szerémségi és szlavóniai jutazsákokban 170-175, bácskai november-decemberre 180 dinár. Árpa, liszt és bab változatlan. A forgalom buzában 2, lengyiben 16, zabban 1, lisztben 12, korpában 1 vagon. (1 dinár = 10 fillér.) — Pozsony, október 27. (Terménytőzsde.) Nyugodt irányzat jellemző a mai forgalom. Ipari burgonya az export részére keresett volt. Jegyzések 100 kilónkint egyéb megjelölés hiányán feladatlomásra: 78-83 kilós buza 215-216, 76 kilós tranzit Oroszország 211-216, magyar buza 183-184, pozsonyi uszályból 185-186, magyar rozs 211-213, zab 163-169, csövestengeri 72-77, jugoszláv morzsolt tengeri komáromi uszályból 125-126, pozsonyi uszályból 126-127, köles 161-165, fehérhéra 212-215, ipari burgonya 27-28, keményítő és keményítőshozt 255-256, malombulladék 95-100 cseh korona. (1 cseh korona = 16 fillér.) — Bécs, október 27. (Terménytőzsde.) A barátságosabb tengerentúli és budapesti jelentések következtében a hangulat a helyi forgalomban is megjavult, anélkül azonban, hogy ez a körülmény az árakban kifejezésre jutott volna. A hivatalos jegyzések teljesen változatlanok maradtak. (1 osztrák schilling = 80 fillér.) — Chicago, október 27. (Terménytőzsde.) A búzapiac élénk árullanzás volt észlelhető. A tőzsdei első felében kifejezetten barátságos irányzat uralkodott és az áralakulás is felfelémenő tendenciát követett. A tengerpiacra mindvégig lángha megítélés uralkodott s az árfolyamok is visszaestek. Az árvesztések azonban nem voltak nagyarányúak s mindössze föl centre rugtak. Zárlati árfolyamok: (Zárójelben a legutóbbi záróárfolyamok.) Buza decemberre 124 1/2 (124 1/2), márciusra 128 1/2 (128 1/2), májusra 130 1/2 (130 1/2). Tengeri decemberre 81 1/2 (81 1/2), márciusra 85 (85 1/2), májusra 88 1/2 (88 1/2). Zab decemberre 47 1/2 (47), márciusra 48 1/2 (48 1/2), májusra — (—). Rozs decemberre 98 1/2 (98), márciusra 100 1/2 (100 1/2), májusra — (—). — Winnipeg, október 27. (Terménytőzsde.) Zárlati árfolyamok: (Zárójelben a legutóbbi záróárfolyamok.) Buza októberre 130 (129 1/2), decemberre 126 1/2 (126 1/2), májusra 130 1/2 (13 1/2). Zab októberre 65 1/2 (65 1/2), decemberre 52 1/2 (52 1/2). (1 dollár = 570 fillér; 1 bushel buza = 27 1/2 kg.) — Buenos Aires, október 27. (Terménytőzsde.) Buza novemberre 10'95, februárra 11, tengeri novemberre 6'95, decemberre 7'10, zab februárra 7'55, lenmag októberre 14'95, decemberre 14'95, februárra 14'70. — Liverpool, október 27. (Terménytőzsde.) Buza októberre 10'1 1/4, decemberre 10'3 1/4, márciusra 10'3 1/4, Laplata tengeri október-novemberre 31'9, november-decemberre 32, december-januárra 32'3 schilling. Az irányzat barátságos. (1 angol font = 27 P. 95 fillér.)

Budapesti vagomarkvásár. 1927. október 27. Felhajtató: Bika I. r. 10, II. r. 49, III. r. 18, okór I. r. 88, II. r. 122, III. r. 19, tehén I. r. 43, II. r. 266, III. r. 45, bivaly III. r. 4, összesen: 664 és 4 drb rugott. A vásár irányzata lángha volt, az árak változatlanok. Eladatlanul visszamaradt 25 drb. Árjegyzés élősúlyban kg-kint: Bika, magyar, II. r. —80-86, bika, tarka, I. r. 110-116, kivételesen 1'20, II. r. 1'00-1'08, III. r. —80-96, okór, magyar, I. r. 1'06-1'20, II. r. —82-1'04, III. r. —60-80, okór, tarka, I. r. 1'08-1'24, kivételesen 1'32, II. r. —84-1'08, III. r. —68-82, tehén, magyar, I. r. 1'04, II. r. —84-1'00, III. r. —60-80, tehén, tarka, I. r. —98-1'16, kivételesen 1'24, II. r. —72-94, III. r. —58-68, bivaly, magyar —66-72, növendék (éves) —60-104, kicsontozni való —32-56, rugott —96 P.

Budapesti szaromarkvásár. 1927. október 25. Felhajtás: 259 darab élő belföldi szopósborjú. A vásár irányzata élénk volt, az árak kg-kint 4-6 fillérrel emelkedtek. Jegyzett árak: Élő borjúk: belföldi szopós: I. r. 1'68 1'80, kivételesen 1'84, II. r. 1'36-1'52 P. kg-kint. Tenyesállatok és jarmosbőrök. (Magyar Mezőgazdák Szövetsége Részvénytársasága jelentése.) 1927. október 28. 1. rendű belföldi jarmosbőrök, fehér 1'04-1'12, I. r. belföldi jarmosbőr, tarka 1-1'04, friss fejős tehén 1'08-1'24, 1 1/2 éves övek —96-1'12, 1 1/2 éves ünök —96-1'08.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetsége Részvénytársasága jelentése.) 1927. október 25. A csütörtöki ferencvárosi nyílt és zárt vásárra a felhajtás 3272 darab volt, ebből tartott irányzat mellett 296 darab maradt eladatlanul vissza. A következő árakat jegyezték: Prima urasági 1'74-1'78, prima szedett 1'68-1'70, közép 1'60-1'62, könnyű jobb 1'44-1'48, könnyű súlyú 1'40-1'44, öreg urasági 1'62-1'64, öreg szedett 1'52-1'56, angol sokmalac 1'36-1'60, hus 2'16-2'24, zsír 2'08-2'12, szalonna 2'00-2'04. Hasított felsértés 2'08-2'12. A téli beállítani való sovány sertés 1'76, szalámihus 2'16 P. A pénteki vásárra a felhajtás körülbelül 1300 darab volt. A Magyar Mezőgazdák Szövetsége bizományi hízalásra sertéseket elfogad és olcsó előleget biztosít.

Budapesti iovasar. Az 1927. október 27-én tartott heti ióvásáron a vásári forgalom lángha volt. Felhajtott 813 darab ió. Eladott 317 darab. Eladatlan maradt 496 darab. Árak: Jobb minőségű ióvak: hátascsikó 29-79, igás kocsió (nehéz, nyugati fajta) 320-480, igás kocsió (könnyű nyugati fajta) 320-536, számar 40-65, alárendelt minőségű ióvak 20-300, vágólovak 20-200 P. Fővárosi vágóra vásároltak 77 darabot. Vidéki vágóra vásároltak 56 darabot. **Wien: vagomarkvásár.** (A Magyar Mezőgazdák Állatorvosi Részvénytársasága jelentése.) A hétfői, október 24-i fővásár felhajtása: Belföldi 488, magyarországi 835, cseh-szlovákiai 70, jugoszláviai 1717, romániai 1055, összesen 3165 darab. Irányzat nagyon lángha, prima 5 garassal, egyhét 10 garassal olcsóbb. Jegyzések: Ózár, extrém 1'90-2'10 I. r. 1'70-1'89, II. r. 1'30-1'40, III. r. 1'-1'10, bika, extrém 1'45-1'50, I. r. 1'30-1'40, II. r. 1'20-1'30, III. r. 1'10-1'20, kicsontozni való —60-80, tehén, extrém 1'50-1'60 I. r. 1'20-1'30, II. r. 1'-1'10, III. r. —80-90 schilling. Csütörtöki pótvásár felhajtása 1972 drb, vásár üzletelen. **Wien: sertésvásár.** (Magyar Mezőgazdák Állatorvosi R.-T. jelentése.) A I. hó 25-i, keddi fővásár felhajtása: magyarországi hussertés 15, zsirsertés 1702, lengyelországi hussertés 6031, romániai hussertés 637, zsirsertés 1772, jugoszláviai hussertés 775, zsirsertés 3140, holland hussertés 48, zsirsertés 98, összesen hussertés 7506 darab, zsirsertés 6712 drb. Irányzat egy hussertésben, mint zsirsertésben közepes. Prima zsirsertés 2'30-2'35, kivételesen 2'40, öreg sertés 2-2'10, szedett sertés 2-2'25, kivételesen 2'30-2'35, angol sertés 2'10-2'35, hussertés 1'85-2'35. Csütörtöki pótvásár felhajtása 552 darab hussertés, 886 zsirsertés. Hussertés élénkebb, zsirsertés változatlan. **Csehországi állatorvosi.** (Magyar Mezőgazdák Állatorvosi R.-T. jelentése.) Ózár, extrém 8'40-9'60, I. r. 7-8'20, II. r. 5'20-6'00, bika I. r. 6'50-7'50, II. r. 5-6'40, tehén I. r. 6'50-7'75, II. r. 5-6'40, növendék 4'50-6, kicsontozni való 4-5'50, zsirsertés I. r. 11-12'30, II. r. 9'75-10'90, hussertés I. r. 9'75-10'80, II. r. 9'25-9'70 cK. **Gyapju.** Külföldi ázlet rendben megy, az új gyapju beérkezelt a nyírást külföldön befejezték. Hazaiában a mult héten volt ázlet, mivel az eladók engedékenyebbek voltak, azaz hogy az árban engedtek. A mult hetekben nem adtak el semmit, mert a tulajdonosok nagyon nagy árat kértek. Most miután engedékenyebbek voltak, a külföldi vevők bejöttek s egynehány tétel vásároltak. El adott a mult héten fésűgyapju 2'70-3'30, homokos (másodrendű) 2'70-2'80 pengőért. **Nyersbőr.** Árak: marhabőr 1'62-1'74, borjubőr 2'48-2'56 juhbőr 1'20-1'24 P. kg-kint. **Tej és tejtermékek.** (Budapesti székesszéki vásárgazdasági hivatalos árjegyzése.) Árak a budapesti piacon pengőben. Teljes tej literje —35-41, tejszabó literje 3'20-4, tejfel literje 1'76-2, centrif. vaj kg-ja kicsinyben 4'40-5'20, nagyban 3'60-4'50, szedett vaj kg-ja 3-4'50, tehéntúrú kg-ja —80-1'20, juhtúrú kg-ja 2'80-3'60, grói sajt kg-ja kicsinyben 4'80-5'60, trappista sajt kg-ja kicsinyben 3'20-4'00, emmentáli sajt kg-ja kicsinyben 4'80-6- P. **Tejpiac.** (Budapesti Központi Általános Tejcsarnok R.-T. jelentése.) 1927. október 19. Árusító fiókjainkban a kannaite fogyasztói ára változatlanul 41 fillér. **Baromfi és tojas.** Árak a budapesti piacon kicsinyben pengőben: Csirke drb-ja 1'40-4, tyúk drb-ja 3-4'50, hizott ruca kg-ja 1'90-2'40, hizott lud kg-ja 2-2'40,

ek:

g vagyok
ró Berg
gtetszett

háza:
pja van
negemlé-

vel ez a
lámpa

g:
k, hogy
hatók a
nyent adó

rboly:
or leg-
fü keze-
k. Erős

ülden!

viselet:

N

R.-I.

szám

RETORTA BÜKKFASZÉN Weisz és Vidor
és BOKSA retorta-faszén egyedárusító, Budapest, Józsefvárosi pályaudvar Kőbányai-ut, VIII. számú kapu (Ganz-gyárral szemben).
Telefonszámok: József 11-31, József 72-79, József 114-27

FORDSON-TRAKTOROK, OLIVER-EKEK, FORD-AUTOK
ANTAL JÁNOS és TARSÁ LINCOLN-FORD-FORDSON Kaposvár, Fő-utca 22. szám
autorizált képviselője

Gyümölcsfák DENDRINEL SOTOR hernyóenyv használatával.
Kártevőknek elpusztítására perme- Kérjen ismertetőket:
tezzünk mindjárt lombhullás után
s biztosítjuk az eredményt
KRAUSZ-MOSHOVITS EGYESÜLT IPARTELEPER R.-T.-től, Budapest, VIII., Örömvölgy-u. 8.

sovány pulyka drb-ja 4'—6', libamáj kg-ja 4'—8',
/udzsár kg-ja 3'—4'20, tojás drb-ja —13—18 P.
Budapesti vadpiac. Árak a budapesti piacon pengőben:
nyul, bőrben darabja 4'—7', fácán darabja 4'—6',
fogoly darabja 2'20—2'80 P.

Budapesti halpiac. Árak kg-kint pengőben: Ponty kicsiny-
ben la 2'40—3'20, nagyban 2'10, ponty kicsinyben la
2'—2'80, harsca kicsinyben 4'80—6'40 P.

Zöldseg és gyümölcs. Árak a budapesti piacon pengő-
ben: Sárgarépa zöldjével kg-ja —24—32, petrezselyem
zöldjével kg-ja —12—18, karfiol kg-ja —30—40, vörösh-
agyma kg-ja —20—32, fokhagyma kg-ja —40—80,
cékla kg-ja —12—28, fejeskáposzta kg-ja —06—12,
kelkáposzta kg-ja —12—30, vöröskáposzta kg-ja —15—
—30, fejesaláta darabja —05—16, torma kg-ja —64—
2', rózsaburgonya kicsinyben kg-ja —14—20, nagyban
q-kint 15—17', sárgaburgonya kicsinyben kg-ja —10—
—14, nagyban q-kint 9'50—10', fehérburgonya kicsinyben
kg-ja —08—14, nagyban q-kint 7'—8', champignonba
kg-ja 4'—7', retek kg-ja —12—30, zöldpaprika kg-ja
—06—30, tök kg-ja —05—20, zöldbab kg-ja —80—
1', zöldborsó, hüvelyes kg-ja —30—1'40, borska kg-ja
—20—40, spenót kg-ja —16—40, alma kg-ja —20—
1'40, birsalma kg-ja —30—1', körte kg-ja —80—2'20,
dió —60—2', mogoró kg-ja 4'—5' P.

Burgonyáárak. (A Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövet-
kezete, Budapest, (IV., Régi posta-utca 19. sz., félémelet)
heti jelentése.) 1927. október 25. Az elmúlt héten az egy-
rőzsaburgonyát kivéve, a burgonyáárak kissé ellenyhultak.
Rőzsaburgonyánál a hiány mindjobban érezhetővé válik
és ennek folytán ma már termelőhelyeken őszi rőzsáért
11 pengőt, nyári rőzsáért 12 pengőt és kivételes szép árú-
ért ennél magasabb árakat is fizetünk. Egyébként szat-
mári és szabolesi feladóállomásokon étkezési Krüger-
burgonyáért 4'50, étkezési Woltmann 5'—, Ella 6'—.
Az ipari burgonya ára is egy kevéssé visszament, amennyi-
ben a keményítőgyárak legsürgősebb szükségletüket lefedez-
ték. A kereslet ennek ellenére szeszgyárak részéről elég élénk.
Fizetünk ipari Krüger-burgonyáért 3'20—3'40, ipari Wol-
tmannért 3'30—4'— pengőig. Dunántúli állomásokon körül-
belül 50 fillérrel magasabb árak voltak elérhetőek, sőt
kivételesen ipari burgonyáért fogyasztóhelyekhez közel
magasabb árakat is fizetünk. Egyelőre további lanyhaságra
lehet számítani.

Borpiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Borérté-
kítő Osztályának jelentése.) 1927. október 28. Az új bor-
árak állandóan szilárdak. Limitált forgalom mellett az árak
parasztmunkáért 40—60 P, urasági tételekért 60—80 P.
Oborért körülbelül 6'40—6'80 P-t fizetnek Malligand-fokonkint.
Szesz- és szeszitalok. Az Országos Szesztörvényesítő R.-T.
mult kedden megtartott végrehajtóbizottsági ülésében a
szeszárnak változatlan jegyzését határozta el. Finomított,
denaturált és ecetgyártási szeszben a forgalom élénk és a
detailforgalomban is jó az üzletmenet. Gyümölcspálinka-
félékben főleg új törkölyben és szilvóriumban volt nagyobb
a forgalom és új törköly 4'60—4'70 pengőig, új szilvórium
5'10—5'20 pengőig, borpárlat 9'—9'40 pengőig kelt 10,000
literfokonkint + forgalmi adó.

Országos állatvásárok. (1927. október 31-től 1927.
november 7-ig.) Október 31. Gödre, Dunaszekeső, Lovas-
berény, Acs, Esztergom, Mernye, Kadarkut, Balatonlelle,
Kéthely, Adánd, Mórág, Csesztreg, Zalaapáti, Kumbaja
(bizonytalan), Acsa, Kiszvárd, Beled, Verpelét, Gyékényes,
Istimér. November 1. Simontornya, Soltvadkert. Novem-
ber 2. Szabadszentkirály, Kaposvár, Vésztő, Kaba,
Szerencs, Nagykanizsa, Dunaföldvár. November 3. Gyónk,
Enes, Onod, Mezőtur. November 4. Alsópaty, Óriszentpéter,
Alattyan. November 5. Görcsöny, Darány, Attala, Marcali,
Miké, Zalagyömörő, Kővágóörs, Zalalövő. November 6. Kun-
szentmárton, Kiskunmajsza, Alberti, Budapest. Novem-
ber 7. Mohács, Pécs, Mór, Sárosd, Mosonszentjános,
Tolna, Vép, Magyarkeszi, Várpalota (bizonytalan), Vesz-
prém, Nagykapornak, Kenderes, Nyirbakta, Szikszó, Po-
roszló, Sátoraljaújhegy, Alsóság, Arló, Szentendre, Szil.

Zürich, október 27. (Devizazárlat.) Budapest 90'72 1/2, Páris
20'35, London 2525'12 1/2, Newyork 518'55, Brüsszel 72'17 1/2,
Milánó 28'32, Madrid 88'75, Amszterdam 208'75, Berlin 123'75,
Bécs 73'20, Stockholm 139'70, Oszló 136'50, Kopenhága 138'90,
Szófia 374 1/2, Prága 15'36 1/2, Varsó 58'10, Belgrád 9'13, Athén
6'90, Konstantinápoly 2'75, Bukarest 3'17, Helsinki 13'07,
Buenos Aires 221'75, Yokohama 241'37 1/2.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

T. A. Ha teheneit nem tudja nyáron legelőre járni és
viszont a tejet jól tudja értékesíteni, úgy lefejtéshetést fel-
állításra megokolt. Az olyan tehentől, amelynek napi tejmenyi-
sége a 15 literet meghaladja, az őszborjúkat esetleg fel lehetne
nevelni. A lefejtéshetésben a tehéneknek körülbelül 70% át
szükséges évenként új frissfejtő, vagy előrehaladottan vemhes
állatokkal kicserélni. Ha a teheneiket jól meg tudja választani
és okszerű takarmányozásban tudja őket részesíteni, úgy 10
liter napi tejállagra számíthat. Istálló-tervezést sajnálatunkra
nem küldhetünk, tervezésre utbaigazítást kaphat Groffits
Gábor és Kotsis Endre dr. könyveiben, amelyek beszerezhetőek
„Patria” R.-T. könyvkiadóvállalatnál, Budapest, IX., Üllői-
ut 25. szám.

F. J. Szik és szik között nagy a különbség, látatlanban tehát
nem lehet megmondani, vajjon az ottani sziklen lehet-e a siker
reményében csicsókást létesíteni. Azt ajánljuk, sziveskedjék
a kényes sziktalajból egy átlagmértékű a M. kir. Országos
Chemical Intézethez, Budapest, II., Kútaljai Pál-utca 2. kül-
döni, annak megvizsgálását és a vizsgálat alapján szakvéle-
ményt kérni. A csicsókagumó beszerzését illetően pedig szives-
kedjék hirdetésű rovatunkat figyelemmel kísérni.

J. A. Alapuzsola. A kajsziarack nagyban való természetesen
minden valószínűség szerint sikeres lesz, mégis azt ajánljuk,
hogy tanulmányozza a legközelebbi gyümölcsösök kertek faanyagát,
ahol legjobban megfigyelhetők az egyes gyümölcslejtők.
Az egészséges törzsű és koronájú idősebb kajsziarackok azt
bizonyítják, hogy az ottani talaj-és éghajli viszonyok kedvezőek.
Az őszibarack meszes, bazaltos, melegtalajú hegyvidékre való.
Ez tehát a nyárségi homokon alig fog bevalani.

Uj repatermelő. Az 5% tulsulyt a szerződésben való ki-
kötése tényleg indokolatlan, de ezt valamennyi hazai, sőt kül-
földi cukorgyár is felveszi a szerződésbe. A tulsuly kikötése
egy abuzus, mint volt a sertéskereskedelemben régen a páron-
kinti 45 kg. súlylevonás, amelyet már megszüntettek. A cukor-
gyárak indokolatlan tulsulykötése csak akkor lesz meg-
szüntethető, ha a cukorrepatermelők egy táborba tömör-
ülnek és ezt a tulsulyt szervezett erővel kiküszöbölik. A földre
vonatkozó százalékos levonás ugyancsak a szerződéseken
alapszik. Itt a termelőnek nagyon kell vigyázni és erőlyesen
védenie igazát, mert a repaátvevők túlzott és indokolatlan
levonásokat szeretnek tenni. A cukorgyár egy rókáról két bört
huz, mikor 5% tulsulyt követel ésezenkivül 3% ot földre levon.
A szerződés megkötésénél kell már erre ügyelni. Perlekedéssel
igazát bajosan veheti meg, de az ilyen gyárral nem kell szer-
ződni.

Hungária-drótfonatok

a legolcsóbbak és legtökéletesebbek!

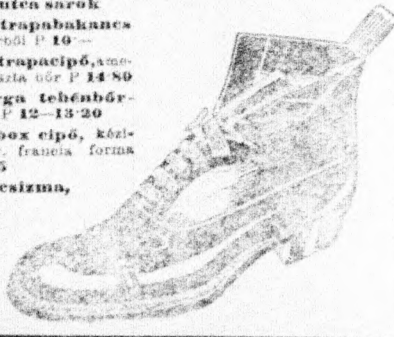
HAIDEKKER SÁNDOR R.-T.
sodrony-, azóvet-, fonat-,
kerítés-, vasbutor- és láncgyár
Budapest, VIII., Üllői-ut 48/5.
Budai hők: II., Fő-utca 59.
Káloti hők: VIII., Fiumei-ut 3.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirneves Szent Egydy-i GŐZEKEKÖTELEKET

legelőrendű minőségben raktárról
azonnal szállít a gyár képviselője:
Magyar Béla
Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 30.
Telefon: T. 244-47

Cipők, bakancsok és csizmák

legelősebb nagyban árban szállít:
Kiss H. cipőnagykereskedő, Budapest
VII., Miksa-utca 13.
Dobány-utca sarok
Férfi sárga strapabakancs
tisztán töröl P 10'—
Férfi sárgastrapacipő, ame-
rikai forma, tisztán töröl P 14'80
Férfi la sárga tehenbőr-
bakancs P 12—13'20
Férfi snem box cipő, közl-
munka, aru v. francia forma
P 20—22—25
Férfi strapacsizma,
fekete, v. bar-
na, puha- v.
keményzsár
P 24, 26, 28
Három pár ren-
delésnél posta-
díjat nem szá-
mitok!

Hütünk és jeget gyártunk

az Audiffren-Singrün-rendszerű szab.
rotációs **A=S** hűtőautomatával
Nincs
kezelés!
Nincs
utántöltés!
7877
és a hűtőtechnika legújabb vívmányával
a szab. forgódugattyus „ROTA” hűtőgéppel
GELLÉRT IGNÁC ÉS TÁRSA R.-T.
Budapest, V., Koháry-u. 4. Telefon: T. 212—91

A legeldugottabb tanyán is megtartja összeköttetését az egész világgal, ha

**SÜSS RÁDIÓ
VEVŐGÉPE VAN**
VÉDJEGY Legmodernebb kivitelű
komplett rádió-berendezések, alkat-
részek, hangszórók, fejhallgatók stb.
Uj katalógusunk kívánatra bérmentve és ingyen!
SÜSS NÁNDOR R.-T.
Budapest, V., Vigadó-u. .
8185—9

Zsinoros kocsisbekecs
hársnybőrbeállással ... 123'—

Inas- és vadászöltöny
szürke szövettől 64'—

Soffőröltöny cord-
szövettől ... 72'—

Fekete kocsiskalap
structoifal ... 14 50

Hajtókeztü, kocsis-
és soffőrkeztü, láb-
zsák stb.

Kocsi- és autótakaró, megrendelés
esetén monogrammal ... 23'— P-től

GUTMANN
— J. ÉS Tsa —

TÖRVÉDELME

Szür, valódi erdélyi
szürposztóból ... 76'—

Fekete vízmentes kocsis
esőköpeny csuklyával 39'—

Igás lópokróc, szürke
szinben, kék csikkal 17'50

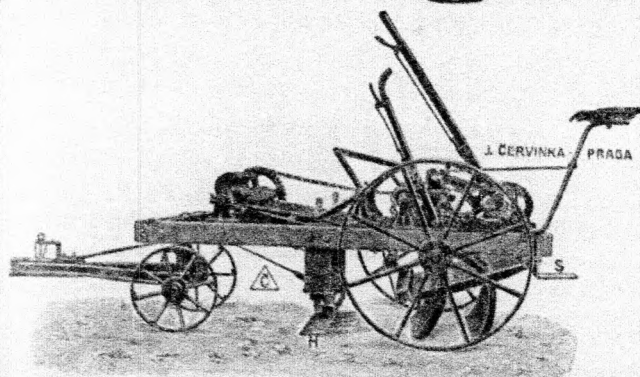
Diszidomány-öltöny kü-
lönböző szinben, zsi-
norozással és sujtással

Szalmazsákok
vízmentes ponyvák stb.

Budapest, VII., Rákóczi-ut 16.

Zsinoros hosszú kocsisbunda 224'— P

Rét-és legelőbirtokosok figyelmébe

Ha csekély befektetéssel

rétjeinek hozamát megduplázni,

legelőjét felújítani, megfiatalítani, illetve mohától stb. gyökeresen megtisztítani akarja, úgy

használja most és tavasszal

a hírneves speciális gépgyár: **Cservinka János, Prága,**

rétművelő eszközeit,

melyek többféle nagyságban raktárról azonnal szállíthatók a magyarországi kizárólagos képviselőit által:

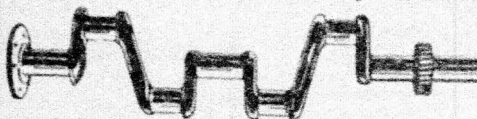
Braun és Ürményi, Budapest, V., Országház-tér 10.

Kubikos kordélyok

65 darab, elsőrendűen vasait, készen azonnal kapható **Kugel Sámuel** cégnél, **Békéscsabán.** 8197

FŐ ENGELYEK és HENGEREK CSISZOLÁSA

és minden e szakmába vágó alkatrészek készítése

DEDICS TESTVÉREK

Budapest, VIII., Oriás-utca 15. Telefon: 1. 393-45. Alapítva 1903

8213 **A birtok értéke**

80%-ig terjedő bekebelezett kölcsönöket

közvetít kizáróan nagyobb birtokosok részére egy évre a **Gazdasági Termelők Szövete**t, Budapest, Szinyei Merse-utca 26. I. 2.

Élő vad-at

nevezetesen **fogyót, fácánt és mezei nyulak-t**

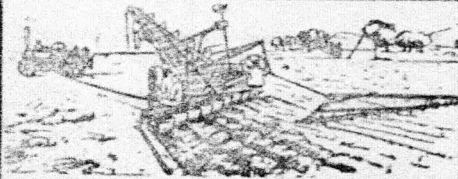
angol világeg megbízásából minden mennyiségben magas áron vásárolok. Saját hálóimmal a vadat bárhol lefoghatom és ládámban a helyszínen csomagolva, azok ellenértékét azonnal fizetem, illetve kívánságra 50%-os előleget folyószék a költével aláírásakor. Árjajánlatokkal postafordultával és elsőrendű referenciákkal készséggel szolgálok. **Pfliegler Ferenc** tenyészfácántelepe **Sárosd** (Fejér megye) új. gróf Esterházy László nagybirtokos ur önméltósága birtokán. 8178

Szarvasmarha és bivaly tenyésztése. Irta: Schandl József dr. Ára: 10 pengő. "Patria" R.T. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői ut 25.

IKARUS HÜTŐ- és FÉMÁRU R.-T., Budapest

VI., Országház-utca 26. b. Telefon: L. 978-93

Traktor- és motor- hűtők
 és teherautó-
 bármily szerkezetben, új kivitelben és javítások.
Benzintartályok és 35 l. benzinkannák (Bidon).
Tejtransport-kannák, 25 l., elsőrangú tartós kivitelben.
Tejhűtők és egyéb tejgazdasági felszerelések.
Jutányos árak! 8001 Kívánatra ajánlatlalt szolgálunk!

Gőzekekötél

valamint egyéb mindenfajta drótkötél legjobb minőségben **Hegedüs József** okl. gépészmérnök Budapest, IV., Papnövelde-utca 1. sz. Telegramm: Hegedüs 7922 Telefon: J. 454-04

Drágábbat vehet, de jobbat nem, mint a világhírű, 8 év óta legjobban bevált

Austin

traktor

Kitünő angol konstrukció! — Legelsőrendű anyag! — Petróleum- vagy benzinüzem! — A legkisebb fogyasztás! — Hosszu élettartam! Felszánt 8 coll mélyen óránként! magyar holdat 6 kilogramm petróleumfogyasztás mellett! — Ára 7904 pengő (K 98,800.000)

Kedvező fizetési feltételek!

A PÖHL-TRAKTOR képviselője:

SATURNUS Műszaki és Gépkereskedelmi R.-T., Budapest, VI., Teréz-körut 40. Mintaterem: Teréz-körut 62.

Őfelsége a VEVŐ nyilatkozott

és legjobbnak találta a

Hazai Mezőgazdasági R.-T.

fornai yorkshire anyagát.

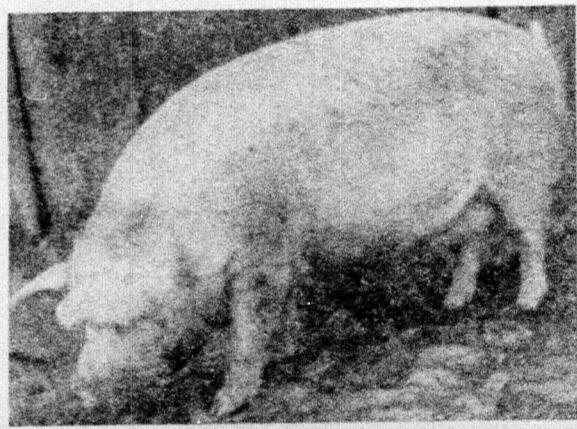
A hentesipar vezető emberei a Hizottsertés és Husipari kiállításon a Hazai Mezőgazdasági R.-T. sonkasüldőinek ítelték meg az

I. díjat

megvizsgálván nemcsak a küllemet, hanem az alábbi kitermelési adatok-at:

	I. díjas forna	II.	III.	IV.	V.	
		díjat nyert gazdasági süldő				
Sonka	37.50%	36.53%	35.34%	34.95%	34.83%	
Karaj	15.84%	15.38%	16.37%	16.01%	15.37%	
Császárhús	15.00%	14.59%	15.51%	16.01%	14.75%	
Fej	7.91%	7.27%	7.76%	7.28%	7.35%	
Csont	3.93%	3.85%	3.01%	3.39%	3.27%	
Fehéraru	19.58%	21.90%	21.55%	21.84%	23.73%	
Összesen	99.76%	99.46%	99.54%	99.48%	99.50%	
Eladási ár	1.84	1.73	1.76	1.76	1.80	

Egyedileg törzskönyvezett, egyedi teljesítőképességre vizsgált tenyész-kocásüldők kaphatók kilogrammonként 2-40 pengőért a

Hazai Mezőgazdasági R.-T. Központjánál

Budapest, VI., Andrassy-ut 98.

Telefon: 141-47

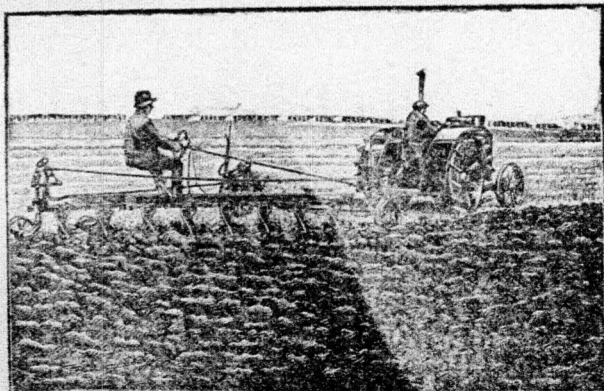
Tenyészetünket bárkinek szívesen bemutatjuk!

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

PALA

CSAK AZ "Eternit" VÉDSZÓVAL JELELT LAP VALÓDI.
ETERNIT-MŰVEK HÁTSCHER LAJOS BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 98. GYÁN, NYERGES-UFALU.

Árajánlattal szolgál a vezérképviselőség

Mezőgazdasági és ipari gépkereskedelmi r.-t., Budapest, V., Balaton-u. 12.

Telefon: 292-29
Távírat: Mezőipar

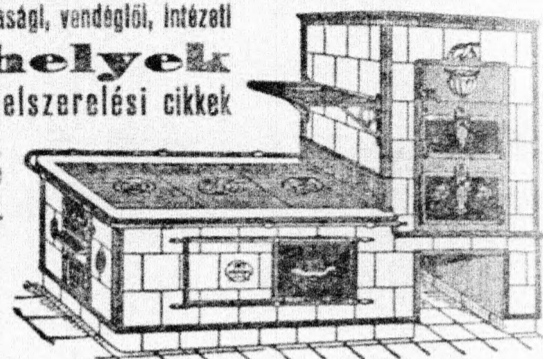
!! Nincs többé szijcsuszás!!

Gyanta, szijviasz és minden más a szijat rongáló szer nélkül. Izzítható, miután újból kapható a haboru előtt kiválóan bevált eredeti francia „Rotom” szijtapadó és szijépentartó **kenőcs**

Vezér-képviselő: **KEMÉNY MANÓ** gazdasági műszaki cikkek szaküzlete
Budapest, V. ker., Rudolf-rakpart 8. szám.

Háztartási, urasági, vendéglői, intézeti **tűzhelyek** és konyhafelszerelési cikkek

Lajos Lajos
Fakarektörzshely-
gyár R.-T.
BUDAPEST

Központi iroda és gyár: VII., Kerepesi-ut 62. Telefon: József 321-34
Városi üzlet és raktár: IV., Váci-utca 40. szám (Irányi-utca sarok)
Telefon: József 453-52 7247

Uj szakkönyvek!

	Pengő
Barich: Traktorok és motorokkék szomszáraralnak elhárítása	3.00
Winkler János: Baromfitenyésztés 2. kiadás	10.00
K. Takács Gyula: Vaskoburgonyatermés	5.00
Westlak: Az állati fűszerekkelajkék okosodó mezőgazdasági	4.00
Hutya: Tünetválogatók állatfajforgalmi szavatosságú 2. kiadás	2.00
Mahács-Liszka: Kertészeti szemtan, érzék- és jövedelemkiszámítás	10.00
Bernátsky: A gyümölcskert elemel	4.00
Schandi: A szarvasmarhatenyésztés 2. kiadás	5.00
Vilax Ödön: Szántóföldi kísérletezés gyakorlati	5.00
Németh: Betonmunkák zsebkönyve	5.00
Magyar: A rőcs szaporítási módjai. Fajlatenyésztés	3.00
Mattyasovszky M.: A földművelés közigazgatásának	15.00
Thaisz Lajos: A magyar talaj gyepposités	3.00
Jezonszky Ödön: A jövedelemfokozás a mezőg. szomban	2.00
Appel O.: A kukoricabetegségek	7.00
Kazal Zs.: A magyar mezőgazdaság története	6.00
Dresdner Iván: Az újkor földművelőgazdálkodás. Könyv	10.00
Sittora Miklós dr.: Kender és len	2.80
Bornát István: Tanulmányok az agrárpolitika köréből	12.00
Gyakorlati Gazdálkodás. Szerk.: Milla Géza. 2 kötet	48.00
Némethy: Kő művelesztés (Építőközöknek rendkívül fontos)	12.00
Reichenbach B.: Dánia mezőgazdasága	2.00
Telesi Arvéd gróf: Nővényeink hasznáról	14.00
Zsitochek: Népszerű lakemányszakélimutató	8.00
Körösi A.: A trágyatermelés erjedésének és szomtatás	4.80
Németh Zoltán: Építők zsebkönyve	5.00
Héjas E.: Sikeres méhészkedés feltételei, módja és eszközei	20.00
Bakó-Jablonszky: A kukorica moly életmódja és irtása	2.40
Szentannay: A sziklaj művelése és javítása	1.00
Kolba: Az Alföld takarmányüzemeltetésének fedezése	1.60
Hell: Élelmiszer-, állat- és terményértékelés közikönyve	5.00
Schandi József: A szarvasmarha és biraly tenyésztése	10.00
Weilmann O.: A szarvasmarhák biralata és törzskönyvelése	4.00
Juhos L.: Mezőgazd. szeml. eszközök és ágazatai	6.00
Juhos: Üzemtervezés és a mezőg. jövedelem kiszámítása	2.80
Bakoss: Gazdasági baromfitenyésztés	12.00
Schrecker János: Az istállótergágya kezelése. 2. kiadás	2.40
Dörner: Bortenyésztés és birtalás. 2. kiadás	15.00
Gyárfás József: Sikeres gazdálkodás szarvaságban	10.40
Reichenbach Béla: A munka eredményének fokozása	2.80
Boko László: A burgonya termelése és nemesítése	3.00

Árak postaköltségek nélkül értendők!
"Patria" r.-t. könyvsztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

Tartósság, teljesítmény, gazdaságosság, tökéletesség tekintetében legelső helyen áll az

OIL-PULL TRAKTOR

Főlényét még a legkötöttebb talajon is bármely traktorral szemben bizonyítani képesek vagyunk.

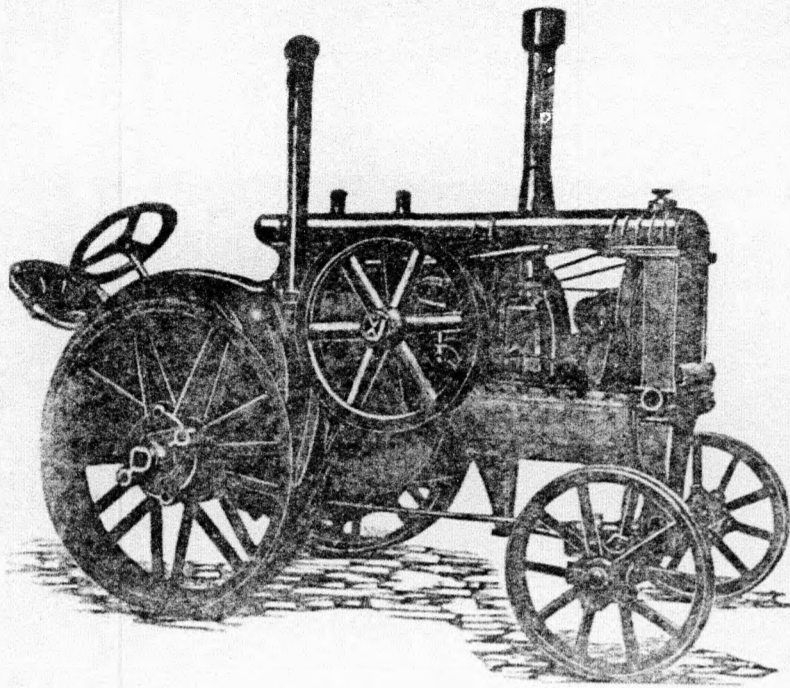
Pénze és érdeke ellen vét, ha traktor vásárlása előtt nem győződik meg az OIL-PULL traktornak minden más traktorral szemben való fölényéről.

Hasonlitsa össze a H-S-C-S traktort a többi traktorokkal!

Amiben különbözik tőlük, mindabban felettük áll

A H-S-C-S traktor minden téren elérte elsőbbségét. Egyszerű szerkezete kivivta magának a gazdaközönség bizalmát üzembiztonsága, könnyű kezelhetősége iránt. Olcsó üzem- és kenőanyaga, valamint takarékos fogyasztása révén üzemköltségei páratlan módon lecsökkentek. Szolid szerkezete, lassujárásu motorja világos bizonyíték arra, hogy hosszú évek munkájára van építve.

A H-S-C-S traktor mindezen előnyei köztudomásuak ugyan, de teljes bizonyításukra minden vevőnkkel szemben szívesen vállalkozunk. Traktorunkat evégett a helyszínen mindennemű vételkötelezettség nélkül bemutatjuk. Aki lát, az hisz!

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH, Budapest, VI., Vilmos császár-ut 57.

7939 Auto- és szántómotor-
főtengelyek és hengerek csiszolása
dugattyúk és minden a szakmába
vágó alkatrészek készítése
DEDICS TESTVÉREK
Budapest, VIII., Óriás-utca 15.
Alapítva 1903. Telefon: József 303-45

NAPSZÁMOSJEGYZÉK. heti
beosztással, 34 x 21 cm. alak-
ban, félvázon kötés, 50-50
lap. Minden második lap ki-
tehető 7.- pengő + forgalmi
adó, portó. Megrendelhető a
„Patria” irod. váll. és nyomdai
r.-t. nyomtatványosztályában,
Budapest, IX., Üllői-ut 25.
(Köztelek.)

Bvi kötés mellett
vaját és uradalmi tejet
átvesz legmagasabb napi áron **Sanus Tej-
üzem R.-T.**, Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 13.
Telefon: József 458-52 7856

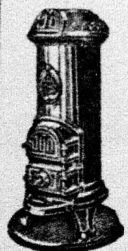
Gőzekeköteleket
szavatolt legmagasabb szakmabeli asztársággal 7897
eredeti gyári áron azonnal szállítok
Toepffer Róbert
Budapest, V., Mészáros-u. 6. Telefon: József 85-05

SZÖLÖKARÓT, tűzfát, talpfát,
egy bármilyen más fegyvert az ország bármely részébe
azonnal szállítanak tagontételekben, előnyös árban
LÖWY SANDOR és JÓZSEF fatermek és
Budaörs, V., Mészáros-utca 9. Telefon: L. 943-17

Ingyen küldjük legújabb gazdasági szakkönyv-
jegyzékünket „Patria” irod. váll. és nyomdai
r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Istállóablakot,
magtárablakot
azonnal szállít 7740
FARKAS ÉS TÁRSA
Budapest, VI., Lehel-u. 8. Telefon: L. 908-02

„Oranier”
és
„Marabu”
folytonégő kályhák

Kaphatók a 8172
**Magyar
Radiatorgyár R.-T.**
városi mintaraktárában:
Budapest, V., Kálmán-utca 18. szám
Telefon: Lipót 903-08
Ábrás nagy árjegyzék kívánatra
ingyen!

Lucerna- és lóheremag
bértisztítását

és
ólmazárolását

legmodernebbül berendezett telepén
jutányos feltételek mellett vállalja

**Földes Győző Mag- és Termény-
kereskedelmi R.-T.**

Budapest, V., Zrínyi-utca 14. sz.
Telefonszám: 141-10
Sürgőnycim: Földesur Budapest

Szerezjük be a következő szakkönyveket:
Kukuljevic: Védkezés az állati ragadós beteg-
ségek ellen. 2. bővített kiadás. 3-
Grafits: Gazd. építéset díjében. 2. kiadás 5-
Takács Gyula: Vetőbarnyatermesztés 5-
Göbtyei K.: Ithón és a nagyvilágban 4-
Heli L.: Előismeret, állat- és terményértékelé-
s. 5-
Wickler János: Lud- és kacskönyvtés 4-
Csapary: Virágtenyésztés 8-
Lindgraf-Hankó: Tógazdasági tanácsadó 2-40
Witthen: A hussorléstény időszaki kérdései 80-
Bakcsi: Konyhakerti növ. szántóf. termesztés 1-80
Céfer Gy.: Szobanövények ápolása 1-80
Báczai: Kópai burgonyatermesztés 1-80
Andrásovich Géza: Kacsakönyvtés 1-80
Doletsko F.: Takarékos építkezés 1-80
„Patria” r.-t. könyvoszt., Budapest, IX., Üllői-ut 25.

GAZDASÁGI KÖNYVVITELI NYOMTATVÁNYOK

! "PÁTRIA" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T.-nél, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek) szerezhetők be.

ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET
BUDAPEST, IX. KERÜLET, KÖZTELEK-UTCA 8. SZÁM
József 351-05 TELEFON József 348-85

Az OMGE üzemi és számtartási osztálya

minden tekintetben előmozdítani kívánja a gazdaközönségnek érdekeit, s ezért elvállalja a következő munkálatokat:

1. **Gazdaságok könyveinek vezetését és ellenőrzését,** tisztajövedelmi mérlegek elkészítését és hit-lesítését. Értesítésre megbízottunkat a helyszínére küldjük, aki ott leltároz, megállapítja a cselekvő, szenvedő és tiszta vagyont, felfeketi a könyveket és a gazdaság vezetőjét a könyvelésre vonatkozólag utbaigazítja. A mai viszonyok mellett nagyon fontos az, hogy olyan számtartás álljon a gazda rendelkezésére, amely áttekinthető és megbízható. Sok kára van a gazdának abból, ha nem vezet rendes számtartást. Adózás szempontjából is előnyben részesülnek azok, akik rendszeres számtartás alapján készített tisztajövedelmi mérleggel igazolják gazdaságuk jövedelmét. Ezen kíván segíteni az OMGE számtartási osztálya.

2. **Adó- és illetékügyekben tanácsot és szakszerű felvilágosítást** ad, sörelmes adómegállapítások esetén utbaigazítással szolgál az orvoslás kieszközlésére.

3. **Üzemi kérdésekben felvilágosítással szolgál,** üzenterveket készít, becslesekot végez, szakértőként eljár bírósági és magánfeltek felkérésére, akár peres ügyekben, akár bérletadás, átvétel, örökösödési osztály elkészítésénél, vagy bármily gazdasági üzemi természetű ügyben. **Elvállalja élő- és holtfelszerelés felleltározását, becsleését.**

4. **Vasuti fuvarlevelek és gyógytári vények** díjszámításának a felülvizsgálását. A túlfizetés visszatérítésének kieszközlését.

5. **Ingatlanforgalmi** osztályunk elvállalja birtokok adásvételének vagy bérbeadásának lebonyolítását, előnyös birtokbérletek szerzését. Jelzálogkölcsönök szerzését és lebonyolítását. Biztosítási ügyletek legelőnyösebb lebonyolítását.

Saját érdekében cselekszik tehát minden gazda, ha mennél gyakrabban veszi igénybe ezentúl osztályunkat, mely mint központi iroda minden tekintetben teljes titoktartás mellett rendelkezésre áll. **Akik számtartási osztályunkba ohajtanak belépni, azaz számadásokat velünk ohajtják vezetetni, vagy gazdasági szakértőre van szükségük az élő- és holtfelszerelés, továbbá készletek átadásánál, kérjük saját érdekükben ezirányu, mielőbbi szives értesítésüket Budapest, IX., Köztelek-utca 8. címre.**

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Igazgatósága.

TEJET, VAJAT

évi kötésre veszünk
VITAMIN Tejipari Vállalat
BUDAPEST, VIII., Kálvária-utca 23. szám
Telefon: József 323-40 8035

MARABU

EGYLAZASOS KÖZPONTI MELEGVIZFÜTÉS

KAZÁNOK RADIATOROK KÖZPONTI FÜTESHEZ

MAGYAR RADIATORGYÁR
BUDAPEST X. GYÖMRŐI UT 76-78 SZÁM

Saját részemre keresek
350-450 m. hold bérletet
Csakis elsőrangú birtokra reflektálok, jókoraan levő és elegendő gazdasági épületekkel és 4-6 szobás urilakkal, **vasutállomáshoz közel.**
Metz Sándor, Budapest, VIII. kerület, Salétrom-utca 8., II. em. 12.

ÁLLAMILAG ELLENŐRZÖTT
szőlőtelepeinken termelt legjobban bevált fajta

1 éves szőlőoltvány

18 fillértől,

1 éves hazai gyökeres vessző

5 fillértől,

1 éves Ripária Portális gyökeres vessző
4 fillértől feljebb meghatározott áron

Gyümölcsfa

a legolcsóbban, szokványoszerű minőség és fajtisztaság garantálásával

kaphatók:

a Nemzetközi Borkereskedelmi R.-T.
gazdasági osztályánál

Budapest, IV. kerület, Egyetem-utca 2. szám.

Díjmentes árajánlat!

Mezőgazdasági kamarák, tejtermelést ellenőrző egyesületek szives figyelmébe!

A magyar királyi földmivvelésügyi minisztérium megbízása folytán készletben tartjuk

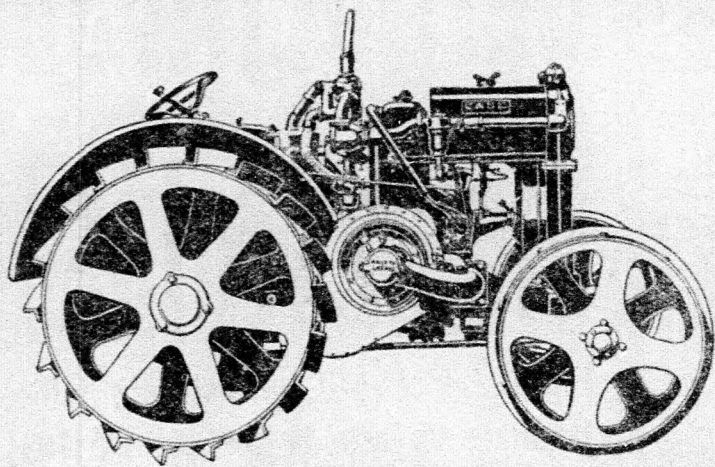
a tejtermelést ellenőrző nyomtatványokat

a következő árak mellett:

Pengő

1. sz. Istállóajstrom ive	0'10	+ forg. adó, csomagolás és portó
2. " Takarmányozási kimutatás darabja	0'04	
5. " Tenyésztési napló ive	0'08	
6. " Tehenészeti napló ive	0'06	
I. sz. Főkönyv kül- és belive	0'44	
II. " " " "	0'32	
III. " " " "	0'26, küliv	0'40
IV. " " " "	0'25	

Megrendelések a "Patria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság nyomtatványosztályához, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám (Köztelek) intézendők.

Ezidőszerint a világ legjobb és legkomolyabb traktorai között vezet

a CASE TRAKTOR

melyet teljes szavatosság mellett, igen előnyös feltételekkel

eredeti SACK ekékkel

szállít:

Propper Samu R.T.

Budapest, V., Vilmos császár-ut 52.

SALVATOR-FORRÁS

Kellemes ízű üdítő gyógy- és asztali víz
vese-, hólyag- és rheuma-
betegeknek, terhes és szop-
tatónőknek nélkülözhetetlen!

Savoldó! Mindenütt kapható! Vasmentes!

Zsák, ponyva

gyártás, eladás és kölesönzés 7740
SCHLESINGER és Tsa R.-T.
BUDAPEST, V., PENCEL MÓR-UTCA 2.
Sürgöny: Sackhaendler Telefon: 21528, 12985

Az állat drága, vigyázzunk rája

és használjunk
állandóan nyere

Lysoform-ot.

mely minden

fertőzéstől megóv!

„A fertőtlenítés a gazdaságban”

című nagyon tanulságos füzetünket
minden érdeklődőnek díjmentesen
beküldi a 8569

Dr. KELETI és MURÁNYI
vegyészeti gyár r.-t., Ujpest.

FORD-FORDSON

AUTÓ- ÉS TRAKTORALKATRÉSZEKET
Stock-, Oliver-, John Deere-, Eberhardt- és gőzeke
EKEVASAKAT ÉS GÉPRÉSZEKET

Az országszerte ismert

„EXTRA HEAVY“ valódi amerikai speciális
traktor-, motor-, henger- és gépolajat,
golyóscsapágyzsírt

Továbbá mindenfajta szerszámot, szerszámgépet,
mezőgazdasági és ipari üzemszükségleti cikket

Valódi „MONTAN“ gyapjulópokrócot
eredeti gyári nagybani árak mellett raktárról szállít,
FORDSON-TRAKTOR-, STOCK-EKE-javítást, FŐTENGELY-
és HENGERCSISZOLÁST LEGTÖKÉLETESEBB
kivitelben vállal:

DEUTSCH ZOLTÁN
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 19.

Telefon: T. 255-77 (Interurban) 8120 Telefon: T. 255-77 (Interurban)

Süldőeladás

276 darab 10 hónapos, átvészelt és páron-
kint 66 kg. súlyu, továbbá 362 darab 7 hó-
napos, páronkint 45 kg. súlyu bergshirei és
mangalica keresztezésű süldő eladó. Bővebb fel-
világosítás, a **Siklós-Sáripusztai bérgaz-
daság vezetőségénél**, (Siklós) nyerhető.

8109

Zongorát, pianinót

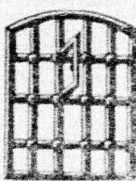
legolcsóbban (a Magyar Királyi Zene-
művészeti Főiskola szállítójától)
Reményi Mihálytól vehet

Budapest, Király-u. 58. Fizetési kedvezmény.

Tűzifát

szárazat ab Gyékényes vagy Murakeresztur
minden mennyiségben szállítunk. **Slavonia**
Magyar Faipar R.-T., Budapest, X.,
Kerepesi-ut 29 b. 8196

**Vasablakokat és
vasszerkezeteket**

jutányosan szállít:

Faragó és Társa

Budapest, VI., Béke-tér 6. szám.

Telefon: Lápót 914-14 7318

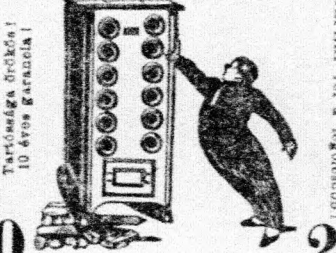
Különosztály malomhengerek
csiszolására és rovátkolására.

Világsszabadalom!

„ZEPHIR”

Fűtőeléd, légfűtéses folytonos kályha

Patentált a legkellősebb!
„ZEPHIR”-ról a legkellősebb!

10 24

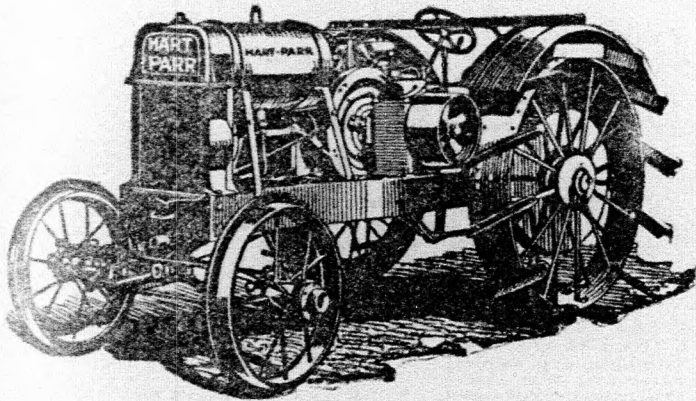
külső fával fűt egy szobát órán át

REKORD azén, kősz és fűtőelédű folytonos kályhák.
Vegyesfűtő-ű „ZEPHIR” kályhák. ELITE takarékos-
helyek. Kéménytoldók. — Árjegyzék kétszázalékkal küld:

Héber Sándor kályha- és inshely-
gyáros, Budapest, VI.,
Vilmos császár-ut 39.

MI A HART-PARR?

- A HART-PARR** Társaság az egész világ traktoriparának kezdeményezője és megalapítója. Óriási telepeit és apparátusát 27 éve a traktorkérdésnek szenteli.
- A HART-PARR** traktornak lassu fordulatú motorja van, élettartama tehát jóval nagyobb, mint az autórendszerű, gyors fordulatú motorral dolgozó traktoroké.
- A HART-PARR** egyszerű szerkezetű traktor, amelynek minden része a legkönnyebben hozzáférhető s ezért kezelése nem fárasztó.
- A HART-PARR** kéthengerű traktor, melynél a szántás a legolcsóbb és legbiztosabb, mert csak feleannyi alkatrészrel dolgozik, mint a négyhengerű traktorok.
- A HART-PARR** a magyar gazdaságok legsikeresebb szántógépe, melyről a legelőkelőbb uradalmak, éppugy teljes elismeréssel nyilatkoznak, mint a közép- és kisgazdák.

24 HP HART-PARR traktorunk 3-vasu ekével dr. Gajáry Kálmán ur gazdaságában, Csillagos-pusztá, óránként 1500 négyszögöl mélyszántást és 2000 négyszögöl tarlószántást végzett!

36 HP HART-PARR traktorunk a legutóbbi hivatalos próbánál 6-vasu ekével óránként 19 magyar holdat szántott!

Elismerő nyilatkozatokkal, ismertetéssel és árajánlattal készséggel szolgál a vezérképviselő:

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T., BUDAPEST, V., VÁCI-UT 80. SZÁM

ÁLLAST KERESŐK

GAZD. ALKALMAZOTTAK

NÉMET. FRANCIA. ANGOL. nyelvtudással — gyors- és gépíró — titkári, számtartói állást keres 10 évi fúri uradalomban szerzett gyakorlattal, magas referenciával, lelkiismeretes fiatal férfi. Megkereséseket „Törkövő és rendkívül becsületes 3926” jellegű kiadványokba küldjük.

NYUGALOMBA vonult gazdatiszt lány vagyok, házkiszasszonyi állást óhajtók betöltendő vidéki uradalomban. Cím: „Csakítok 3878” jellegű kiadványokba.

URASÁGIPOS. nős, gyermektelen, pontos, megbízható, ügyes elcsendőri ambicióval, nagy gyakorlatl és kitűnő bizonyítványokkal azonnali helyreállítással, aki elcsendőri perfect szakember. Cím: Csák István, Nagyberény, Somogy megye.

NYOLC évi, három nagy uradalomban szerzett gyakorlatl, kereskedelmi érettségivel, könyvelésben, levelezésben, pénztárkezelésben, kereskedelmi ügyletekben, tehéntechnikában, bizalmasan teljesíteni képes, mérlegképes, gépiért tudó, 27 éves, izr. fiatalember, jelenleg felmondatlan állásban, múltján nőtlenül akar, megfelelő más állást keres. Szives megkereséseket „Katonavisit 3880” jellegű kiadványokba küldjük.

BOGNÁRMESTER, 42 éves, nős, gyermektelen, állást keres nagyobb uradalomban, saját szerkezettel, a gazdaság összes munkáját teljesíti és hintőműnkára szakember, jelenleg önálló. Cím: Beranek Vince, Fadd, Tolna megye.

MŰKERTÉSZ szaképített kertészt keres ágazataiban jártas, ügyvére állást keres. Dankó Sándor, Felsőköz.

KERTÉSZ, 32 éves, nős, kiscsaládú, aki a méhészetben, gyümölcs- és konyhakertészetben nagy gyakorlatl és kitűnő magyar és németországi bizonyítványl rendelkezik, beszél magyarul és németül, azonnali vagy újvli bejárásra megfelelő állást keres, jelenleg Pesten vagy Pest környékén. Szives megkeresést kér Jaborek Antal, kertész, Orosvár, Moson m. címre.

TEJGAZDASÁGI ISKOLÁT végzett, 27 éves, nős, gyermektelen róm. kath. hetévi gyakorlatl, tehénüzemvezetői vagy szakember mába vagy állást keres. Szives megkeresést kér Illes István, Árpád-telep, Árpád-utca 41. Pest m. további.

MAJORGAZDA vagy ehhez hasonló állást keres 15 évi gyakorlatl, jó bizonyítványokkal, keresetény, nős, kiscsaládú, 33 éves, egyén január 1-éi bejelölés. Santa István, majorgazda, nagyságos Steiner László ur gazdasága, Battonya, Csanád m.

SZÜGYÁRTÓ, kocsifényező, kártyító, jó munkás, saját szerkezettel, inasnak való fűvéllel állásl keres uradalomban. Lési Rudolf, Lovasberény, Uj-u. 126 Fejér megye.

34 ÉVES, 4 köznépsikólt végzett volt csendőrtiszti elhelyezkedne raktárnoki, munkafügyvelői vagy irodai segédmunkára. Cím: „3888” alatt a kiadványokban.

VIZGÁZOTT vadór állást keres Berény József, Kisajzállás, Malom-utca 118.

INTELLIGENS középkorú nő, hávezetőknek vagy házkiszasszonyl alkalmos. 82 éves megkeresést „Hosszu bizonyítvány 3900” jellegű kiadványokba küldjük.

OKLEVELES gyógyszerész, gyógyszerforgalmazónak, uraságl inasnak, konyhanyelünknek ajánlkozok bárhova, főnökökét gyógykezelés. Leveleket „3911” alatt a kiadványokba küldjük.

IDŐSEBBI férfi, ki a lószakmában teljesen jártas, megfelelő állást keres vidékre. Ajánlatokat „Lóvadászó 3922” címre a kiadványokba.

OKLEVELES kertész, gyümölcsfa-, zöldség- és virágkertészetben 11 évi gyakorlatl, január elséjére állást keres. Friedmann István, Tápósiúly.

FŐKÖCSISNAK, állóllómesterként méneshez ajánlkozok több évét Bécsben és Pesten hajtott és a pályán a lovgalóison kívül mindenben elcsendőri. Szives megkeresést „Állóllómester 3906” jellegű kiadványokba küldjük.

SZÜGYÁRTÓ és kocsifényező, 32 éves, nős, a szakmában teljesen önálló munkás, uradalomban egy helyen 7 évig volt, január elséjére állást keres. Cím: Horváth Antal, Budapest, VI., Szent László-utca 85.

FELES vagy konvenció állást keres, aki a kertészet összes ágáiban nagy gyakorlatl bír. Érti a boltárrendszert, földművelést, koraiak hajtatását, virág, díszfaiskola, szőlő és virágházak szakaszit kezelését. Domszolyves Imre kertész, Újpest, Rákóczi-utca 26. 3910

GÉPÉSZKOVÁCS állást keres. Uj. Dágozgy János, Gőnyű, Felsőköz.

GÉPÉSZ állást keres egy jelenkorinak megfelelő gépészi, aki az összes mezőgazdasági gépészet minden ágáiban teljesen jártas, ugyanúgy a géreke, különféle traktorok, cseplő-, benzintorok, malomszerelés, villanyvilágítás, telefon, kútek, vízvezetékek szerelésében, és szakszerű kezelésében, valamint az esztergályozásban teljesen jártas. Hosszu és kitűnő bizonyítványl vannak. Szives megkeresést kér, fizetési igény megjelölésével. Harmath Antal gépész, Pusztaapáti, u. p. Szécsen, Tolna megye. 3912

SŐFFŐRNEK ajánlkozok gazdaságba, aki autór- és traktorkezelésben teljesen jártas, az összes gazdasági gépek javítását is vállalja, 27 éves, január elséjére. Szives megkeresést kér Zahradnyik János gépész, Anna-major, u. p. Polgárdi, Fejér m.

KERTÉSZ állást keres január elséjére a kertészt minden ágában szakszerűen jártas, vagy más gazdasági alkalmazást is vállal, nős, gyermektelen fiatalember. Szücs Sándor, Heves, zsidó iskola mellett. Heves megye. 3914

GÉPÉSZKOVÁCS, 36 éves, józanleltű, hosszú gazdasági gyakorlatl, állást keres január elséjére. Austin-traktor kezelésében is jártas. 17 éves tanulóval rendelkezik, saját szerkezete van. Szives megkeresést kér „Gépészkovács”, Gyöngyösfalvasz (poste restante), Heves megye. 3916

AJÁNLÓK hávezetőknek, német bonyeókat, főzőnökök, gyermeknádasszonyokat, zombódnököket, inast. Házasszonyok iródája, Rákóczi-ut 8/b. József 388-80.

GÉPÉSZKOVÁCS állást keres január elséjére, aki gőzgépeket, csőgépkeket, számtornókat, álló vagy fekvő motorokat, transzmissziókat, vagy gőzekegépkeket kombinált vetőgépeket, szivattyús kutakat, bármilyen mag cseplőket és az összes mezőgazdasági gépeket ezek bármely gyártmányát, szakszerűen szereli és vezeti. Továbbá hétevi kocsikovács-keresetl keres Úrbán Pál, Doboka-puszta, u. p. Rácalmás, Fejér m.

TÖBB ÉVI gyakorlatl bográris- és kádrnémet állást keres azonnali helyreállítással, fizetésmegjelölésel. Krajos Sándor, Csongrád, Csanytelek, Kocsó-ház.

FELHÍVÁS! Husserltényszerésztése csak akkor lesz igazán rentábilis, ha kiváló leszarmaszu, országosan törzskönyvezett, magas teljesítményű tenyészállatok tart. Kivánóságára az ügyvezetés megkönnyíti Önöknek a g. edzés mellett maga választja ki a törzskönyvezett tenyészetekekből, a kívánt fajú és minőségű sertéseket. Egyesületi taglank mindenféle feltáju és nemű eladó tenyészállatl nyilvántartjuk. A tenyészítés és takarmányozás összes kérdéseire nézve, kellő felvilágosítást adunk. Partólja egyesületünkét és kérje alapszálalyainkat! Husserltényszerésztők Országos Egyesülete, Budapest, IX. ker., Úlló-ut 25. Köztelek, (Dupla választéleget kérünk).

A KÁRAGI m. kir. földművelésiskolánál eladó 2 drb 1½ éves simmentháll főtőlű családból származó tenyészika, 34 drb. ½ éves mangalica koccsilű és 1½ drb 1½ éves mangalica hasas koca. 3711

MERINÓI anyabirkát, 200-300 drb.-ot keres feleséltására Fluck Károly bér gazdasága, Tápólygyörgy.

ELADÓ 40 darab 2 és 3 éves elcsendőri magyar októrtinó. Uradalmi intézéség, Bodrogkeresztúr, Zemplén megye. 3805

KIÁLLÍTÁSON kintüntetett egylei deklóti származó ideil emden Indak, pekngli kacsák, gyöngy-csirkék kaphatók. Fabarmontenyésztés, Csanád, Fejér megye, Emdeni gúnár 20, tojó 16, pekngli gácsér 8, tojó 8, gyöngy-akács 4, tojó 250 pengő. 3802

ELŐRENDÜ teftévr pekngli tenyészakcsák, tojástermelésre nemesített magyar kendermagos jérőök és fiatal kakasok kaphatók a pápai m. kir. földmúvelésiskolánál. Pápa. 3800

ELADÓ 300 drb ¾ éves la mangalica magkoca, kitűnő blízonyanyag, 26 drb 2 és 3 éves, részben mélyhasu, magtántörzskönyvelt la vöröstarka ösző, 1 drb. tenyészika, 8 drb. la hússzerű tenyészok, 4 drb. ligásó, 4 drb. 2 és 3 éves cskó. Ugyanott eladók szőlőszeti, borsászeti és jubbászeti felszerelések Stock-motorok, arató- és vetőgépek, szártépgép, valamint mindenféle gazdasági felszerelési tárgyak és eszközök. Keszegi Gazdasági, Posta- vasút- és távirádlállomásFormád-Kecege.

ERDEKJÓDÓKÉK előzetes értesítésre kocsit küldünk Pápai, vagy Formád-Kecege állomásra. 3801

RÉSZESTARTÁSRA, 50 darab fekr ürdő állásl elcsendőri takarmányozás és legelők biztosítva. Martonpusztai gazdaság, u. p. Felsőköz, Vasútállomás Somogyvár, Somogy megye. 3831

ELADÓ díjazott kacok, kockák, blák Fedor István, Borsihalm Félégházán át. 3859

5 HÓNAPOS yorkshirei kánt és kóbi sertésfő 10-12 hónapos yorkshirei kanérl. A süldők párba 85-90 kg. súlyuk, fiatal állag 12 darab volt. Kaméris József, Gyöngyös, postafő 63. 3900

TENYÉSZIKÁTI VENNÉK, öt-nyed évvel, jó teftőlű ösötök Tállán István, Rácalmás. 3920

VEGYESEK
BAROMFI FARMOKAT tojástermelésre tervez. Épti, földművelési és állatorvosi szaklálal 15. Dénes Lajos éptőmester, Szegeled.

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

MEGRŐGÁLT egészséggi állapottal, gazdálkodóként ipari sertésüzemmel együtt nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező gazdasági szakember, percentális alapon átadnák. Bővel felvilágosítást ad: Steiner Ernő gabonakereskedő, Budapest, V., Hold-utca. 3865

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Paray német szak-könyvjárók készítőgyerme kintjük. "Patria" R.-T., Budapest IX., Úlló-ut 25 szám

Elcsendőri eredeti bonghádi TEHENEKET hasasokat, borjúvokot és tenyészakcsákat keresel. Hársegy megye közepén találhatók. **FUCHS LAJOS** tenyészakcsa-kereskedő, ÚJPEST, István-tér 17. Sörgyőveim: Fuchs Lajos. Tel fon: Újpest 27.

Uradalmak részére szállytok mindenemű tenyészmarháat lefejésre teheneket, elsőrendű nehéz elgáskancákat és futólovokat. **vágómarháat** a legmagasabb napi áron vásárolók, mindenemű eszezületet lebonyolítók. 8210

SCHÖN KÁLMÁN előállatkereskedő KAPOVÁR. TELEFON: 488

Kitüntetve számos első és második díjál **Kohn Samués József** volt régi cég birtoga **Kohn József**

lami megkocsilű mőködésű és szállyzó álló szőlő ágpon folytató **SZÁLLYT** elsőrendű **bonyhádi hasas-és borjáis-teheneket, tenyészikákat és jarmosókrőket.** Irodar. Budapest, VII., Götteliller-u. 35. 82

Rétművelő-eszközök, Csorvicska-féle szab. rétművelő és mohártó skarlókárok. A rétművelő megoldáslakk; a kitesztői mohártó és elhálti fűgyőkekeket. A ló m. ba rakják. Neikőltőshetőtően minden rétművelő legeltőlájdonoznak. Azonnal raktárról kaphatók. **Bra n és Ürmenyl** cégneél, Buda pest, V., Országház-tér 10.

Lószerszámok, nyereg- és istállószerek

FREUND A. ÉS FIA

VII., Kőfaragó-utca 8. TELEFON: JÓZSEF 12-18. AL A PITTATOTT 1848 BAN

FÖGÖLYT, fácsint, nyulat és nagy vadat vesz Weinberger Vilmos, Budapest, Vilmos császár-ut 2. 3902

TELEFÉSRE növedéskorúkat vagy juhot vállal Tállán István bér gazdasága, Rácalmás. 3919

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Trágya

SZÉNNAVAN MÉSSTRÁGYA azikes és köttett talaj megjavítására, kóttótrágya, vegyelemzött elcsendőri kompost, több ezer vagon kapható. Mérekeket árak. Kedvező fizetési feltételek. Érdeklődéseket „Fundus 3019” jellegű kiadványokba küldjük.

ELADÓ VÁMÉRŐ-LALOM az ország legjobb buztiermó vidékén nagy örökzölönnyel Kondoros és Szarvas között, vasútállomás és országút mellett, 2400 négyzetűl területen. A malom a mai kor igényeinek megfelelően építve, egyemeletes, tisztá teftáplálék, külön két lakóházzal. Egy a malomépület, mint a berendezés ezéllt két évtel készült, melyet egy budapesti elcsendőri malomépítő-gyártó üzem és szerelt. A malom-berendezés a következőként áll: 1 darab kombinált gabonytisztítógép, 1 darab 9 1/4-es és 1 darab 21-es csan-féle hengerező, 1 darab 42-es körpa, 1 pár 42-es darútkő, 1 darab 6-résű skólia, 1 darab dupla dara- és decetifikálógép, perszürök, búthérendezés, a fenti gépekhez szükséges felvonók, költőművek stb. A malom meghatározott vagy gőzű. Első értéklődre levéllér választók, továbbá tárelvasókra személyesen a helyszínen állók rendelkezésre. A malom a letrvdebb idő alatti átvétel. A vételár 1/3-a készpénzben fizetendő azonnal, a lenmaradt összeg 2 év alatti első helyen ingatlannal és váltófedezzel biztosítva, 9% évi kamattal tölésztethető. Levelet megkereséseket szabi Alverti, Budapest, VI., Vilmos császár-ut 27. szám kérelinek. 3253

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Kitűnő minőségű, tápús földöl, bőséges vízzel, vasut mentén fekvő 30 kat. hold területen, bogár-rendszert kertesztől illesztésel teljesítendő földmúvelési vállalkozás. Ennek vesztégre percentális alapon, szaképítt, nagy gyakorlatl és tőkével rendelkező kertészt keres. Dukász Edő gazdasága, Hatvan. 3884

Extr. soyadara 45-50% protein, **HUSLISZT** 30% protein, **VERLISZT** 20% protein, **HALLISZT** 70% protein-és csak 1/3% adatlalmmal kapható minden mennyiségben és állandó egyforma minőségben: Grünfeld és Berczeller cégneél 8205 Budapest, V., Nádor-utca 12.

Építőkö zsebkönyve

Kisbírósági díj: Minden szó egyszeri beiktatása 8 fillér, vastagabb betűvel 16 fillér. A legkisebb hirdetés díj 1 pengő. Állást keresőknek 50% engedmény, logikább hirdetés díj 50 fillér.

KISHIRDETÉSEK

A hirdetés díjak - a 2%-os forgalmi adó külön felszámítása mellett - előre fizetendők

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetések csak a munkaadó birtokos vagy birtok címének kitöltésével közölhetők. Csak választékosan elállított levelekre válaszolunk. Hirdetéseket zárta hétfő, illetve csütörtök délután.

Díjazott állásajánlatok... Díjazott állásajánlatok... Díjazott állásajánlatok...

BÉRESGAZDA nagyobb gyakorlatú... BÉRESGAZDA nagyobb gyakorlatú... BÉRESGAZDA nagyobb gyakorlatú...

GAZDASÁG minden ágában... GAZDASÁG minden ágában... GAZDASÁG minden ágában...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

BÉRESGAZDA, esetleg mag... BÉRESGAZDA, esetleg mag... BÉRESGAZDA, esetleg mag...

TEHENÉSZGAZDA vaj- és... TEHENÉSZGAZDA vaj- és... TEHENÉSZGAZDA vaj- és...

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS... BETÖLTENDŐ ÁLLÁS... BETÖLTENDŐ ÁLLÁS...

OKL. GAZDASZTÉK... OKL. GAZDASZTÉK... OKL. GAZDASZTÉK...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

BÉRESGAZDA, esetleg mag... BÉRESGAZDA, esetleg mag... BÉRESGAZDA, esetleg mag...

TEHENÉSZGAZDA vaj- és... TEHENÉSZGAZDA vaj- és... TEHENÉSZGAZDA vaj- és...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

BÉRESGAZDA, esetleg mag... BÉRESGAZDA, esetleg mag... BÉRESGAZDA, esetleg mag...

TEHENÉSZGAZDA vaj- és... TEHENÉSZGAZDA vaj- és... TEHENÉSZGAZDA vaj- és...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

BÉRESGAZDA, esetleg mag... BÉRESGAZDA, esetleg mag... BÉRESGAZDA, esetleg mag...

TEHENÉSZGAZDA vaj- és... TEHENÉSZGAZDA vaj- és... TEHENÉSZGAZDA vaj- és...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

BÉRESGAZDA, esetleg mag... BÉRESGAZDA, esetleg mag... BÉRESGAZDA, esetleg mag...

TEHENÉSZGAZDA vaj- és... TEHENÉSZGAZDA vaj- és... TEHENÉSZGAZDA vaj- és...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

BÉRESGAZDA, esetleg mag... BÉRESGAZDA, esetleg mag... BÉRESGAZDA, esetleg mag...

TEHENÉSZGAZDA vaj- és... TEHENÉSZGAZDA vaj- és... TEHENÉSZGAZDA vaj- és...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat... GAZDASÁGI iródi gyakorlat...

BÉRESGAZDA, esetleg mag... BÉRESGAZDA, esetleg mag... BÉRESGAZDA, esetleg mag...

TEHENÉSZGAZDA vaj- és... TEHENÉSZGAZDA vaj- és... TEHENÉSZGAZDA vaj- és...

Puskaműves, Budapest, VII., Baross-utca 17. 7006

Puskaműves, Budapest, VII., Baross-utca 17. 7006

Puskaműves, Budapest, VII., Baross-utca 17. 7006

AZ
ÁLLAMI
GÉPGYÁR

gyártmányai:
Gőz-, benzin- és szivógáz-
lokomobilok, ACÉL-
KERETŰ GOLYÓCSAP-
ÁGYAS CSÉPLŐGÉPEK,
gőz- és szivógáz-szántó-
készletek és utimozdo-
nyok, lóherefejtők stb.

SÜRGÖNY-
CIM:
INTERCOLON

A MAGYAR KIRÁLYI
ÁLLAMVASUTAK
GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

NEMZETKÖZI GÉP-
KERESKEDELMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST
V., VILMOS CSÁSZÁR-UT 32.

NYUGATI FIÓK:
VI., VILMOS CSÁSZÁR-UT 63.

ÁRAJÁNLATOKKAL ÉS FELVILAGO-
SÍTÁSOKKAL SZÍVESEN SZOLGÁL

ALAPTÖKE
18.144.000.—
P E N G Ő

ÁLLAMGÉPGYÁRI
„M.Á.V.A.G.”
TRAKTOR

Üzemanyag: petróleum
vagy benzin

Erőkifejtés: 28-32 lóerő

Nagy teljesítőképesség

Minimális üzemanyag-
fogyasztás

Messzemenő garanciák

Yorkshirei tenyész kocák

egyedileg törzskönyvezett, teljesítőképességre vizsgált
állatok forrasztással békuradalmukban kilogrammon
k. ni 2-40 pengőért kaphatók. 7237

Hazai Mezőgazdasági R.-T.
Budapest, VI., Andrássy-ut 98. sz.
Telefonszám: 141-47. Sürgőnycim: „Többtermelők”

Mérleggyár
ZISKA J. utóda
Rostély György

Budapest, VI., Eötvös-utca 47. sz.
Telefon: Teréz 246-12

Alapított: 1872. 7890 Javítások: elfogadók!

Világhírű angol „Lister“-motorok

(benzin-, petróleum- és gázüzemre) 1 1/2-20 lóerő nagyságig, komplett
villanyagregátumok 1 kilowattól felfelé, komplett szivattyutelepek, „Ingersoll-
Rard Co.” Diesel-motorok, kompresszorok és pneumatikus szerszámok
műhelyek és bányák részére.

Magyarországi vezérképviselő:
SÜDFELD GÁBOR okl. gépészmérnök, BUDAPEST, VI., SZONDY-UTCA 11.
Telefon: Teréz 246-11

Gazuak figyelmebe!

Férfi és női angol lovagió-
csizmák, vízhatlan gazda-
sági csizmák, vadász-
cipők a legjobb kivitelben, a
legolcsóbb árban szerezhetőek!

Stefanits János
cégeél 7524
Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 85. sz.

Saborsky Ede és Társa
Budapest-Wien 7762

szarvasmarha-, sertés-, borjú- és juhizmóanyagok

IRODÁK: Nertésvágóhíd, telefon: József 18-30
Marhavágóhíd, telefon: József 18-89
Saborsky István lakásának telefonszáma: J 44-17

Tenyésztésre alkalmas 200 darab
finomgyapjas anyabirkát

vennek. Ajánlatot kilogrammonkénti ármege-
lőléssel kérek. Missák Emil bérő, Pászto,
Heves megye. 8195

Gőzekebárszántást

őszi és tavaszi szántást, gyeptrészt, szőlőtelepek
faiskolák, erdősítések mély rigolirozását elvállalja

Wolff Ernő, Budapest-Kelenföld
7808 Telefon: József 355-68 Sürgőnycim: Wolffke Budapest

A DEERING-féle amerikai
daráló gép

mindenféle szemes élelet,
csövestengerit,
olajpogácsát

tetszés szerű finomságra darál. Munka-
teljesítménye igen nagy. Hajtóerősüksége igen
csekély. ~ Mérsékelt áron szállítja

PROPPER SAU R.-T.
Budapest, V., Vilmos császár-ut 52. sz.

Mangalica tenyészkanok

kaphatók Csobaj Gyula gazda-
ságában, Csobaj, Szabolcs megye.
Posta, távirat, telefon Csobajon, vasut-
állomás Tarcal. 7187

SCHILLINGER MIKSA
Zsák és ponyva
kereskedés és kölcsönzés

Budapest V., Rudolf-parkpart 7. sz.

Tejgazdasági gépek

Westfalia tejfőzők, tejhűtők, fejtődrők,
tejkannák stb. szolid kivitelben és árban kaphatók:

Stanga József tejgazdasági gépezetében,
Budapest, IX., Ráday-u. 26. K.
Szíveskedjék a pontos címre ügyelni! 7874 Ajánlatok díjmentesen.

Minden gazda a „KÖZTELEK GAZDASÁGI KÖNYVTÁRA”-t olvassa!

GÖZEKE - részleteket mindenféle gyártmányú
gőzekekhez készít és szállít precíz kivi-
telben, acél fogaskerekeket,
fémospágyákat, tűzszekré-
nyeket, ekevasakat stb

SODRONYKÖTELEKET

SZILAGYI és DISKANT gépgyára, MISKOLCON
Első Magyar Gazdasági Gépgy. R.-T. Ford-antók,
Fordón-traktorok képviselője. 7854

KNUTH K.
MÉRNÖK ÉS GYÁROS

BUDAPEST, VII., Garay-utca 10. TELEFON: József 10-75

Vizvezetékek

KÖZPONTI FÜTÉSEK

Mezőgazdák

„Zuhataq” kutja

Tömeggyártás folytán
25%-kal olcsóbb árak!
Sok ezer darab évtizedek óta üzemben
Kizárólag szállítja a

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete
BUDAPEST, V., ALKOIMÁNY-UTCA 29. SZÁM